

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Izloži ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 20— Din
in iznajemstvo 30— „
neobvezno
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36
Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.
Račun pri pošt. čerkov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 23. avgusta.

V »Pravdi«, ki v Beogradu morda še bolj verodostojno misli in čuvstva Davidovičevega krila demokracije nego sama »Demokracija«, čitamo z 22. t. m. članek, ki se peča s taktiko gosp. Radića. »Pravda« čuti, da se vlada opasno majo in da je temu kriv gosp. Radić. Zato mu daje lekcije v tem smislu, da od gosp. Radića nikdo ne zahteva, da menja svojo politiko in taktiko svoje stranke, temveč samo to, da spremeni taktiko svojih borbenih metod. Sicer preti »Pravda«, da bo zlo za Radića in za njegove zavetnike.

Nam se zdi, da je v tem obupnem klicu zelo iskren »confitore« popolnega poloma politike gosp. Davidovića in vseh onih dobro hotečih srbskih krogov, ki so se zanašali, da se bo dalo z Radićem kaj urediti. Ideja teh krogov je bila, da se izbije separatizem iz rok agitacijske orojke s tem, da se njim samim da vlado v roke, nato pa se jih pozove, naj opuste svoje programe. Pri tem so menili, da je usoda vseh ekstremnih strank, posebno pa ekstremnih voditeljev, da zadržajo v mirne vode realne politike. Ne da se tajiti, da bi bil to lep uspeh za našo državo.

A o vsem tem ni videti nič. Nasprotno. Slabše je, nego je bilo. Nova vlada je nasilna in v Zagrebu je tekla kri. V Hrvatski in Bosni se vrši teror separatistov. Nikjer ni videti premembe in izboljšanja v zadevah, kjer je ljudstvo res občutljivo. Že je dobila nova vlada v nekaterih krajih novo ime: vlada terorja in krvi. Gosp. Radić je svoj ton zaostрил in ni pripravljen dati nobene pozitivne izjave.

Medtem pa bi bila »Pravda« zadovoljna s tem, da da Radić samo v »metodi« borbe koncesije. On torej lahko ostane republikanec, federalist, ki hoče na ruševinah Jugoslavije zgraditi podonavsko - balkansko federacijo, katera bi bila lahka plen tuje imperijalizma. On se lahko bori za ta blazni ideal, sklepa pogodbe s sovjeti in pripravlja revolucijo s sistematičnim izmenjavanjem javnih funkcionarjev na hrvatskem področju. Samo govori naj manj in bolj naj skriva svoje prave misli!

Ali ni ta skromnost žalostno priznanje popolnega obupa, da bi se kdaj dalo spraviti Radića na pravo pot? Ali ni to resignacija glede poslednjega moralnega zrna, ki je moglo v očeh domoljubne javnosti vsaj nekoliko braniti Davidovičev eksperiment?

Gosp. Radić odkrito izjavlja, da mu je Davidovičeva vlada potrebna, da on doseže svoj cilj. Kakšen je ta cilj, to smo istično izvedeli iz Radićevih izjav v »Slobodnem Domu« in iz note gosp. Rakovskega v Londonu. Ta cilj je razpad Jugoslavije, ki naj se razide v balkansko - donavsko republikansko federacijo. Ta cilj po mnenju poluslužbenega organa Davidovičeve vlade torej sme ostati, ta cilj je dopusten, vsa politika in taktika, da se ga doseže, je dopustna! Samo »metoda« naj se spremeni, da se ne da narodni koaliciji preveč agitacijskega gradiva, pri kroni pa da ne izzove morda kakšnih nemilih težav.

Zares žalosten je rezultat enomesecnega morganatičnega zakona, ki ga je sklenila grupa gosp. Davidovića s HRSS. Prej so vsaj zatrjevali, da želijo to stranko spraviti na pravo pot k narodnemu in državnemu edinstvu, zdaj je padlo tudi to!

Vse to postopno priznavanje smatramo za nov korak k ozdravljenju. Mi smo gosp. Radića in njegove metode poznali in smatramo, da je v njihvilneje in boljše stati z njimi v odkritem boju nego skrivati istino za razne fraze o »sporazumu« in o »atmosferi«. Razočaranje pristašev g. Davidovića je že prišlo, a to razočaranje bo kmalu še večje, ako se ne bo pravočasno izvršila revizija pogledov na opasnega zavetnika.

Izredno odlikovanje prof. Cvijića

Beograd, 23. avgusta. r. Danes je izročil na svečan način ameriški poslanik prof. dr. Jovanu Cvijiću zlato kolajno newyorške Geografske družbe. Ameriški poslanik je slavil zaslug dr. Cvijića na nastanjenem polju. Zlata kolajna newyorške Geografske družbe, ki je nastala leta 1890 in obstaja že skoraj 100 let se podeljuje le za izvirna zemljepisna raziskavanja in za geografska dela, ki imajo epohalen uspeh. Doslej je bilo odlikovanih s to kolajno le 23 geografov. Po zahvali dr. Cvijića se je zahvalil poslaniku, ki je podeljeval, in dr. Korošec Slavencu na čestital v imenu vlade.

Ministrski sestanki v Ljubljani

V SREDO PRIDE V LJUBLJANO BENEŠ, V ČETRTEK DUCA. — VAŽNA POSVETOVANJA O POLITIKI MALE ANTANTE.

Beograd, 23. avgusta. r. Pri dr. Marinkoviću so se zglasili danes inozemski diplomati, med njimi tudi angleški poslanik, da se informirajo o aktualnih vprašanjih, posebno o pripravah za zasedanje Zveze narodov in za ljubljanski sestanek zunanjih ministrov Male antante.

Aranžma ljubljanskega sestanka je sporazumno s Prago in Bukarešto že določen. Vršla se bosta dva sestanka. Prvi bo v sredo, 27. t. m. med dr. Benešem in dr. Marinkovićem, ker pride dr. Beneš v Ljubljano dne 27. t. m. ob 4. popoldne in odpotuje že ob 11. ponoči iz Ljubljane preko Italije v Zenevo. V četrtek 28. t. m. zjutraj pride v Ljubljano rumunski zunanji minister Duca, ki bo ta dan konferiral z dr. Marinkovićem, s katerim odpotuje naslednjega dne skupno v Zenevo.

Ministrski sestanek v Ljubljani bo pečal predvsem s tremi vprašanji: 1.) Stališče držav Male antante napram Zvezi narodov, posebno v vprašanju jamstva za nadaljno ohranitev sedanjega političnega položaja v Evropi, s posebnim ozirom na sporazume in dogovore med posameznimi državami. 2.) Stališče Male antante napram sovjetski Rusiji. 3.) Londonski sporazum glede Dawesovega načrta.

V zvezi s tem se bo intenzivno razpravljalo vprašanje medzaveznikiških dolgov. Temeljne smernice rešitve

tega vprašanja je že naznanil Macdonald v Londonu, in sicer v tem smislu, da se morajo medzaveznikiški dolgi, ki so bili izvršeni za splošno stvar, tudi skupno urediti. Na drugi strani pa je znano stališče angleškega finančnega ministra Snowdena, da mora Anglija v smislu dogovora z Ameriko plačati Ameriki vse dolge. Vprašanje medzaveznikiških dolgov se mora zato urediti sporazumno z zavezniki. Države Male antante bodo stremele pri tem predvsem za tem, da očuvajo svojo kvoto pri reparacijskih plačilih. Kar se tiče vprašanja vojaške kontrole, bodo države Male antante zahtevale, da se poleg sestave posameznih specialnih komisij nadaljuje tudi dosedanje delo permanentne vojaške kontrolne komisije.

Glede odnošajev napram sovjetski Rusiji bosta Jugoslavija in Češkoslovaška predlagali Zvezi narodov, da se sovjetska Rusija splošno prizna.

ČEŠKOSLOVASKA REZERVACIJA.

Praga, 23. avgusta. j. V češkoslovaškem zunanjem ministru so izjavili danes Vašemu dopisniku, da so vse vesti o programu glede sestanka zunanjih ministrov držav Male antante v Ljubljani brez podlage. Dejstvo je, da program še ni določen in da gre v prvi vrsti zato, da se zunanji ministri osebno spoznajo. Razgovor o političnih vprašanjih pa se pri tej priliki naravno ne bo mogoče ogniti.

Radić odgovarja tudi kralju

VZTRAJA NA SVOJEM PROGRAMU IN ČAKA LE NA UGODEN TRENUTEK. — NE PREKLICE NIČESAR IN NE DA NIKAKIH GARANCIJ.

Zagreb, 23. avgusta. r. Današnji »Hrvat«, priobčuje oficijelno objavo Radićevega govora, ki ga je imel včeraj v Zagrebu pred svojimi zaupniki in na katerem je odgovarjal Nikoli Pašiću. Iz objavljenega govora je videti, da Radić ni odgovarjal le Pašiću, marveč da je odgovarjal tudi kralju z ozirom na njegovo zahtevo, da g. Davidović do konca meseca nedvomno razčisti z Radićem situacijo ter od njega zahteva jasno deklaracijo za državo. Radić je izjavil:

»Zahteva se od mene, da se odrečem svojih načel in da svoje dosedanje delo preklidem, pa bo vse v redu. Ako jaz rečem, da sem nekaj, a hrvatski narod pravi, da to ni, potem to ni nič vredno. A, ako rečem, da nekaj nisem, a hrvatski narod pravi, da to je, potem zopet to ne velja. To treba enkrat priznati. In kdor hoče voditi kaj smo Hrvati, naj vzame v roke naš »Slobodni Dom«, naj pride na naše sestanke v Zagreb, ker se mu tu ne more ničesar dogoditi, pa se bo sam o vsem prepričal. Našega programa nismo opustili niti za trenutek, ali odločili smo se čakati na ugoden trenutek. Nam ni

treba zahtevati hrvatske države in tudi nismo zahtevali hrvatske države, ker mi že imamo to državo. Mi smo vedno izjavljali, da smo hrvatska država in suveren narod.

Ako na dvoru mislijo, da smo komunisti, naj si tam mislijo, kar hočejo. Mi ne bomo pošiljali popravka. Dvor mora vedeti, da smo mi narod in da ima posla z narodom.

Ker sem predsednik HRSS in hrvatskega narodnega zastopstva, je odveč od mene zahtevati kake garancije ali demantija in največja žalitev za narod, ki ima take tradicije kakor mi Hrvati.

Mi bomo storili vse, da ostane Davidovičeva vlada na krmilu in da izvede volitve. Naj nikdo ne poskuša postaviti izven parlamenta neparlamentarno vlado, ker bo potem dobil odločen odgovor.

SKUPŠČINSKI PREDSEDNIK ODPOTOVAL NA DOPUST.
Beograd, 23. avgusta. r. Danes zjutraj je skupščinski predsednik Ljuba Jovanović odpotoval v Zagreb, od koder odide preko Sušaka na oddih v Hrvatsko Primorje.

Upor grških mornariških oficirjev

NOČEJO IZVESTI VLADNIH ODREDB. — VLADA JE ZATO ODREDILA RAZOROŽITEV VSE MORNARICE. — SKRAJNO NAPET POLOŽAJ.

Atene, 23. avgusta. r. Komandanta vojnih oklopnih »Averov« in »Lemos« sta brzojavno zahtevala preklid odloka, s katerim se zopet sprejmejo v službo uporni člani. Ministrski svet je nato ukazal vsemu brodogradu, da se mora takoj vrniti v vojne luke, kjer bo razoroženo. Ako komandant »Averova« ne bi izvršil ukaza, bo vlada energično nastopila proti njemu. Vse moštvo mornarice dobi dolgotrajni dopust. Mornariški komandant Polialeksis je izjavil, da je vse vojno brodogradstvo z njim solidarno in da je pripravljeno izvršiti državni prevrat. Oficirji, ki so se uprli, žele ohraniti disciplino v mornarici in zato ne morejo na svoje mesto. Oni ne žele padca vlade, zahtevajo pa, da se njihove zahteve sprejmejo.

Vlada je sklenila takojšen odpust vsega moštva, ki se nahaja trenutno pod orožjem in razorožitev vsega vojnega brodograda. Na ta način misli prisiliti oficirje, da zapuste ladje in pridejo na kopno, kar se smatra, da bo moštvo odšlo potem mirno domov. Aretiranih je bilo več armadnih oficirjev, ki so osumljeni, da so v zvezi z uporom mornariških oficirjev. Vsi voditelji oficirskega upora so kaznovani z dvomesečnim zaporom, komandant mornarice pa z dvomesečno ječo. Imenovan je tudi še naslednik Polialeksisa. Mornariški minister Zogunis izjavlja, da bo postopal z vso strogostjo proti upornikom. Vlada namerava med drugim pogostiti tudi izjemno stanje. V političnih krogih se zatrjuje, da podpira Polialeksisovo akcijo republikanska stranka, ki hoče vržiti sedanjo vlado.

Rim, 23. avgusta. j. O dogodkih v grški mornarici prinaša »Tribuna« sledečo verzijo svojega dopisnika: Povelje mornariškega ministra, da naj se grška

mornarica radi upora na krovu »Averova« pod poveljstvom Polialeksisa razoroži, more izvesti velike komplikacije. Pričakovati je, da mornarica ne bo sledila povelju mornariškega ministra, ker se je večina članikov drugih ladij izrekla solidarno s Polialeksisom.

Bati se je, da se bo gibanje razširilo tudi na armado na kopnem. Potrjuje se, da se je velik del atenske garnizije priključil upornikom. Vlada je dala zasedati višine okoli Aten, ki zapirajo luko Phaleron, z vladnimi četami.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 23. avgusta. r. Ministrski svet je imel popoldne sejo, na kateri sta nastopila minister Petrović in minister za socialno politiko Behmen poročala o stanju stavke delavcev v beograjski elektrarni. Na razgovor je prišla zadeva povišanja cen v pekarnah in trgovinah z živilom.

MINISTER SOCIALNE POLITIKE ZA ZNIŽANJE INVALIDNINE.

Beograd, 23. avgusta. r. Ministrstvo za socialno politiko je predlagalo zainteresiranim ministrstvom, naj bi se invalidnim, ki so jim odkazana gotova dela in se s tem primerno preživljajo, v odgovorjajoči meri znižala invalidnina.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

Naši delegati dospeli na Dunaj.
Dunaj, 23. avgusta. j. Jugoslovanski delegati za pogajanja glede trgovske pogodbe z Avstrijo gg. dr. Milan Lazarević, dr. Vojta Lazarević, dr. Mileta Bošković in Milan Antula so pod vodstvom dr. Todorovića danes prispeli na Dunaj.

Kancelar dr. Marx o londonskih epih

EKSPOZEJI KANCELARIJA, ZUNUNJEGA IN FINANČNEGA MINISTRA V REICHSTAGU.

Berlin, 23. avgusta. s. Državni zbor se je danes ob 10. popoldne zopet sestel. Državnega kancelarja dr. Marxa so komunisti vnovič sprejeli z burnimi klici: »Amnestija, gospod državni kancelar!« Takoj po otvoritvi se je pričel državni kancelar s svojimi izjavami. Naglašal je, da se je o nemških protipredlogih razpravljalo v Londonu popolnoma enakopravno in stvarno in da so bili nemški predlogi deloma od zaveznikov sprejeti v zelo važnih primerih. Čeprav značijo londonski sklepi težko obremenitev Nemčije, vendar kažejo napredek in služijo izboljšanju nemškega gospodarstva in upostavitvi nemške svobode, posebno v zasedenem ozemlju.

Državni minister dr. Luther, ki je govoril za kancelarjem, je v svojih izjavah podal sliko težke krize, v kateri se nahaja celokupno nemško gospodarstvo. Navajal je naraščajočo brezposelnost in močno trgovinsko podbilanco. V prvi polovici letošnjega leta je bilo za 1.6 milijard mark več blaga uvoženega nego izvoženega. Kljub vsem pomislekom sili celokupni gospodarski položaj, da je treba londonski sporazum sprejeti. Večina je dr. Luthru živahno aplavdirala.

Nato je govoril še zunanji minister dr. Stresemann, ki se je obrnil najprej na skrajno desnico, češ da je ravno ona trdila, da Francozi niso nikdar mislili na izpraznitev Poruhirja. Potek londonskih pogajanj dokazuje dobro volje Herriota, ki je dal izprazniti Offenburg in Appenweiler. Izjavil je nato, da se je položaj reparacijske komisije popolnoma spremenil in da se bo vprašanje sankcij v bodoče drugače obravnavalo. Od Versaillesa do Londona je bila dolga pot poniževanj in groženj za Nemčijo. London še ni končna točka, more pa biti začetna za razvoj, ki bo ustvaril sodelovanje narodov. Večina je Stresemannu burno pritrdjevala, dočim so komunisti in nacionalisti sikali.

V zunanjem odboru državnega zbora je predsednik državne banke dr. Schacht podal svoje mnenje o londonskih sklepih. Izjavil je, da se bo državna banka potrudila obdržati valuto še nadalje, četudi bi se londonski sklepi ne uresničili. Vsekakor pa bi potem bilo vprašanje kreditov zelo kočljivo. Tudi rentna banka ne bi mogla prevzeti nameravane naloge za dovolitev poljedelskih kreditov.

Nadaljevanje londonske debate v Parizu

OSTRE POLEMKE MED HERRIOTOM IN OPOZICIJO. — VOJNI MINISTER ODOBRAVA IZPAZNITEV PORUHIRJA.

Pariz, 23. avgusta. s. Na današnji predpoldanski seji zbornice je govoril bivši predsednik reparacijske komisije Dubois o londonskih spremembah v štetih reparacijske komisije. Naglašal je, da tekom njegovega dveipolletnega delovanja v komisiji ni bil storjen noben sklep samo na podlagi francoskega ali belgijskega predloga, temveč je bil celokupni dolg s soglasnim sklepom ocenjen na 132 milijard zlatih mark. Dubois se je nato prišloval o skrajšanju polnomočij reparacijske komisije, za kar Francija ni dobila nobenih kompenzacij.

Herriot je proti temu energično protestiral in izjavil, da ni prav, če kdo trdi, da se je Francija v Londonu brez kompenzacij odrekla svojim pravicam. Ko je Herriot ugotovil, da reparacijska komisija dosedaj ni ničesar dosegla, je prišlo med njim in Duboisom do ostrih prerekanih o zaslugah reparacijske komisije. Nastal je velik hrup med skrajno desnico in levico.

Na popoldanskem nadaljevanju zbornice se je kot prvi govoril bivši minister Reybel. Napadal je londonski sporazum in prišel večkrat v osebne konflikte

z Herriotom. Reybel je trdil, da je Poincaréjev kabinet rešil francoski frank in da je bila opozicija ona, ki je tudi sedaj v Londonu rešila Francijo še večje katastrofe. Kot zadnji interpelant je govoril desno-republikanski poslanec Marres, ki je obsojal potek londonske konference in zatrjeval, da je bila okupacija Poruhirja potrebna.

Za njim je povzel besedo vojni minister Nollet, ki je izjavil, da bo vojaška kontrola, ki je vsled okupacije Poruhirja prestala delovati, zopet pričela z delovanjem. Macdonald je v Londonu zagotovil, da se bo Anglija udeležila vseh varnostnih ukrepov, ako Nemčija ne bi izpolnila svojih obveznosti.

Nato je govoril še enkrat ministrski predsednik Herriot ter izjavil, da v Londonu ni mogel presto razpravljati, ker je imel v ozadju steno, ki si je ni sam napravil. Sedanja vlada prisega Franciji toliko moči, da bo vzdržala resnico. Herriot znova opisuje vse koristi londonskega sporazuma, naker se seja odgodi na ponedeljek predpoldne.

Borza

TEDENSKI BORZNI PREGLED.

Zagreb, 23. avgusta.

Na efektnem tržišču se položaj tudi ta teden ni izboljšal. Tečaj se ni znižal in promet minimalen. Dočim je bil prej vedno beležen večji promet v industrijskih nego v bančnih papirjih, je bilo ta teden obratno in je posamezne dni prišlo do zaključka komaj v enem ali dveh industrijskih papirjih.

Enak je bil ta teden položaj na dunajskem efektnem tržišču, po katerem se kakor znano ravna naše tržišče. Ves trud tamošnjih borznih krogov in vse vesti o zanimanju inozemstva za dunajske papirje so se pokazale samo kot želje brez stvarne podlage. Naši papirji na dunajski borzi so prilično obdržali svojo višino; le Gutmann je znatno padel, kar se je odrazilo tudi na našem tržišču.

Pri bančnih papirjih je bil na našem tržišču nekaj večji promet v delnicah Hipotek, ki je zaključila teden s čvrsto tendenco. Precej čvrsta je tudi Pražedion. Etno je nazadovale. Pri industrijskih papirjih je bila največjega zanimanja deležna Slavonija, ki se je trgovala vedno po dunajski pariteti.

Na deviznem tržišču je bila ves teden precej slaba tendenca. Dinar je bil ta teden v Curihi čvrst. Sam Curih je mednarodno oslabil, kar je izzvalo porast vseh deviz na tamošnji borzi. Na našem tržišču je bilo vedno dosti blaga, zlasti eksportnega, ki pa se je kljub nizkim tečajem težko plasiralo. Toda včeraj je nastal preokret: blaga je bilo malo, kar je seveda uplivalo na učvrščenje tendence in skok tečajev. Podoba je, da so velike zaloge eksportnih deviz izžrpale, ker se je tudi na beograjski borzi občutilo veliko pomanjkanje blaga.

Večji porast beležijo ta teden Dunaj, dalje Praga, ki je mednarodno precej čvrsta. Svica je radi svojega mednarodnega oslajenja padla. Početku tedna od 1537 na 1522.5, a se je včeraj radi pomanjkanja blaga ponovno okrepila na 1525. Narodna banka je ves teden malo nastopala, ker tudi ni bilo potrebno, zato pa je včeraj morala izdatneje intervenirati, da je zadržala večji skok deviz. Pro-

met je bil ves teden bolj slab; dnevno se je gibal med 6 do 7 milijonov Din.

V današnjem svobodnem prometu se v efektnih sploh ni poslovalo. Tudi v devizah ni prišlo do zaključka. Za blago so se čule nastopne taksacije: Dunaj 0.1141, Italija 858, London 364.5, New-York 80 in sedem osmink, Pariz 440, Praga 243 in Svica 1522.5.

CURIH: Beograd 6.55, New-York 533.50, London 23.98, Pariz 28.57, Milan 23.56, Praga 16, Budimpešta 0.0070, Bukarešta 2.45, Sofija 3.85, Dunaj 0.007525.

LONDON: Beograd 365, Pariz 83.77, Rim 107.37, Curih 23.97, Dunaj 320.000, Budimpešta 345.000, Praga 149.37.

NEW-YORK: Beograd 125, Pariz 533, Rim 441.25, Dunaj 0.1412, Budimpešta 0.1325, Praga 299.75.

PRIJAVE INOZEMCEV.

Beograd, 23. avgusta. r. Minister za socialno politiko dr. Behmen je podaljšal rok za prijavo inozemcev v naših podjetjih, ki je potekel danes, do 23. septembra.

Volna Trikotaža

Ljubljanski velesejem, paviljon „H“ 320-321

Gaspari & Faninger

Maribor.

IV. Ljubljanski velesejem

Deveti dan sejma

Na današnje konjsko razstavo se obeta ogromen poset.

Sejem se nagiba h koncu; še danes in / ponedeljek, potem pa od odložen zopet za leto dni. Sedanja bilanca sejma je ugodna, kolikor se da preceniti, je neprimerno ugodnejša od lanske. Kupčije so se delale letos v vseh strokah, zlasti pa v onih, ki izdelujejo blago za vsakdanje potrebe. A tudi blago, ki spada med luksuzno in polluksuzno in ki je namenjeno le za bogatejše sloje, je prišlo letos na boljše račun kakor lani. Pohvaliti je vodstvo sejma, ki je znalo pridobiti za sejem tako raznovrstno izbiro in privabiti tudi interese za manj vsakdanje blago. Baš po zaslugi vodstva je omogočeno, da nam bo ohranjena za Slovenijo tako važna narodno-gospodarska institucija.

Poset sejiščca se je gibal tudi včeraj v dosedanjih številkah. Kupčijske sklepe beležijo včeraj vse stroke, med temi, kolikor smo mogli ugotoviti, predvsem sobne peči, lesna, papirna, tekstilna, strojna stroka, čokolada. Tudi usnjarska stroka je napravila nekaj zaključkov. Zanimanje je bilo letos tudi za zvonove, ki beležijo zaključke.

Od inozemskih trgovcev je bilo včeraj največ Italijanov, ki se izredno zanimajo za današnje konjsko razstavo, ki se odpravi ob 9. zjutraj. Od oddaljenih gostov sta si zjutraj ogledala sejiščca predsednik zagrebškega Saveza industrijalca g. Alexander in tajnik g. Bauer, ki sta izjavljala, da ima Ljubljanski veliki sejem spričo današnje stagnacije precej zaslug na tem, da je dal industriji novega dela in jo tako poživil. Da je prišel na sejiščca zastopnik lyonske trgovske agencije g. Andrić, ki je poudarjal, da je Ljubljanski veliki sejem dokaj preglednejši nego je bil n. pr. drugače mnogo večji lyonski vzorčni sejem. G. Andrić je po pregledu razstavnega blaga menil, da je pri nas precej predmetov, katerih izvoz v Francijo bi se dal z uspehom organizirati. Med temi predmeti je omenil zlasti les, kemične produkte, poljske pridelke in drugo.

Stalno vesel je veselični prostor kljub temu, da je letošnji avgust posebno zvečer zelo hladan. No, so pa tam tudi atrakcije v raznih godbah, ki v zvezi z dobro kapljico preženejo mraz. Včeraj so prišli na sejiščca tudi dva žepna strokovnjaka, baje težje vrste. H koncu še omenjamo, da se delajo sejmu s strani davčnih oblasti prav neumestne težkoče. Finančna kontrola zahteva, da Ljubljanski veliki sejem plača vse takse za nazaj, da si Generalna direkcija posrednih davkov priznala Ljubljanski veliki sejem kot strogo narodno-gospodarsko prireditve, ki je kot takšna oproščena vseh taks. Mišlimo, da bi oblasti morale le z vsemi sredstvi podpirati institucijo, ki nedvomno v največji meri krepi našo industrijo in obrt.

Planinsko-lovska razstava

Paviljon L.

Srečna je misel, da se je priredila v okvirju Ljubljanskega velikega sejma lovsko-planinsko-ribarsko-turistoprometna razstava. Ni ta razstava še popolna, vendar nam v precejšnji meri prikazuje krasoto in tajnosti prirode v Sloveniji. Maršsko, tudi domačin, ki si to razstavo ogleda, se začudi, da ima Slovenija toliko prirodnih mikavnosti in čarov.

Ves paviljon je znotraj lepo dekoriran s številnimi slikami naših krajev, gora, jezer, planinskih akod itd. Stene so preslikane po načrtu akad. slikarja g. Josipa M. Gorupa. Ena stenskih slik predstavlja borbo pračloveka z medvedom, druga na obeh straneh stenah paviljona pa tek srnc in srnjaka. Med slikami je po celotnem paviljonu nabito rogovje srnjakov in divjih koz, skupaj nad 900 komadov.

Takoj pri vstopu na desno je na mizi zbirka jajc domnih ptic, naših ujed in drugih škodljivih ptic. Zbirko, ki šteje jajca od kakih 50 ptic je za čas razstave dal na razpolago g. dr. Tominšek. Največja jajca v tej zbirki so škurhova in kraguljeva. Škurhova jajca so rjava temnilasta, dočim so kraguljeve precej podobna kurjim jajcem, le bolj umazano bela so. Dalje vidimo tu jajca jerebice, prepelice, kljunača, raznih fazanov, raznih vran, sršenarja, skobca, šoje, sov, postolke itd.

Ako gremo po desni strani paviljona dalje, vidimo razstavljene razne lovske, planinske in turistovske potrebščine ter vmes nagačene živali. Zanimiv je fazan albin, Pazan, ki so bili prinešeni v naše kraje pred kakšnimi 30 leti, se prilagajajo naši klimi ter se spreminjajo. Predstojeci eksemplar nam pokazuje, da dobiva fazan belo barvo. Črni krok, ki ga vidimo tu, je pri nas že jako redka žival. Največ jih je najti še visoko v Alpah in v Gorjancih.

Zanimivo so tu razstavljene lovske pasti za razne živali. Jazbec, ki je prav premetena žival, se ne da tako lahko vjeti. Jako naravno je prikazan, kako si je jazbec poleg pasti izkopal prost izhod, da se je izognil človeški zvitjaci. Šoje se love na turščico z žimnato zanjko. Potem vidimo vzprijeto krmišče za srne in srnjake, ki jih hranijo s kostanjem in suho mrvo. Poleg je kamenita sol, ki je nastavljena zato, da jo hodi divjačina lizat. Istotako po naravi je narejeno krmišče za jerebice in fazane, dalje past

za kragulje, ki mu nastavijo v kletki globa, a nad kletko past. Med lovske potrebnostmi so zanimiva klicala za srne, golobe, gozdne jerebe, itd. Nagačena stoji tu še ruševac in divji petelin.

Na koncu paviljona so nagačene ptice, ki so pod zakonitim varstvom. Od teh so pri nas redkeje in manj znane: rjava čapla, bobnarica, sivi orel, velika uharica, kostanjevi škarnjek, rjavi škarnjek, planinski orel, sršenar, kačar, škranjar, kramparica, kotorna (skalnata jerebica; največ na Krasi), lunj-dolgorepec in druge. Potem je tu planinski zajec, ki je poleti rjav, pozimi pa postane bel (zaščitna barva), nadalje zbirka žuželk, ki živijo zakonito varstvo, in table rastlin, ki so pod zakonitim varstvom. Poleg nagačenih živali je izložen načrt prostora za varstvo živali. Ta prostor naj bi se po tem načrtu priredil v dolini sedmih jezer pod Triglavom tik ob italijanski meji.

V majhnem bazenu z vodomotom se nahajajo žive človeške ribice, ki žive, kakor je znano v kraških jamah. Nekoliko dalje od bazena so vzprijete po naravi past za lovljenje kun, past za lisice in past za kavlje.

Za lovce in strelce-sportnike je posebno interesanten oddelek Društva ostrostrelcev v Ljubljani, ki je najstarejši strelsko društvo v Jugoslaviji. Ustanovljeno je bilo l. 1562. Razstavljene imajo stare topiče, vilite v livarnah na Viču, potem puške vseh vrst, od stare najprostejše do najnovejše, stare spominske tarče, slike raznih starih strelskih glavarjev. Od starih tarč je posebno zanimiva ena iz l. 1862., ki ima edina slovensko besedilo.

Ob steni dalje proti izhodu so razstavile razne domače trvdke lovske, planinske, ribarske in turistovske potrebščine, kakor puške, nahrbtniki, lovska orodja, lovske in turistovske obleke, ribiške mreže in drugo. V sredi te izložbe stoji nagačen volk, ustreljen v Sloveniji.

Vmesni prostor med vhodom in izhodom iz paviljona nam predstavlja nekako lovsko sobo. Na njeni strani je nagačen velik divji merjasec, ki je bil pred dvema letoma ustreljen v Gorjancih. Gotovo ena najzanimivejših in najbolj redkih živali naše domovine je kozorog, čegar glava z rogovi se nahaja na steni v ozadju med rogovjem srnjakov divjih koz in jelenov. Kozorogi se dobe še samo na posestvu barona Borna v Ljubelju. Spodaj se nahaja več slik Nj. Vel. kralja in kraljice pri lovu. V lovske sobi se nahaja pohištvo v staroangleškem slogu (trvdka Naglas).

Našli smo površno glavne zanimivosti te razstave, katero bi želeli videti spopolnjeno tudi na prihodnji in naslednji prireditvah Ljubljanskega velikega sejma. Velikemu sejmu bo le koristilo, ako se bodo v njegovem okvirju vršile tudi poučne razstave, ki ne spadajo izrecno v trgovinski del sejma.

Sejske vesti

v— Trvdka Franc Bar iz Ljubljane ima po svojih dobrih pisalnih strojih dobro ime med vsemi odjemalci. Razstavila je letos v paviljonu H, št. 285, kjer vidimo še pri nas malo znano posebnost: adicijski stroj, s katerim lahko hitro in brez napora izvršujemo račune. Razstavljene imajo dalje med drugim prvovrstne pisalne stroje znamke »Rimington«, ki pri pri tapkanju skoro prav nič ne ropočejo. Opozorjamo tudi na ročne pisalne stroje. Kdor se zanima za praktične in v cenah zmerne pisalne stroje, naj pride k Baru.

v— Anton Verbič, trgovina s sirom na debelo in delikatese. Paviljon E št. 100 in 101 ima v 2 kopal lepo okusno razložene vse vrste sir od 10 do 120 kg težke hlebe, lepo krasno blago. Tu se lahko vidi, kako lepo napreduje naša sirarska industrija, posebno v Sloveniji. Kot posebno specialiteto pa ima trapištovski sir in čajno maslo iz slovitih sirarske industrije »Sanitas« v Sremsu in Bački, kjer obstoja 14 njenih tozadevnih tovarn katerih zastopstvo ima za Slovenijo. V Ljubljani se nahaja ta, pod njegovim spretnim vodstvom lepo se razvijajoča delikatesna in špeerijska trgovina v Stritarjevi ulici št. 2.

v— Glasbeni instrumenti. V paviljonu »K« 549 je razstavila naša odlična trvdka z godali, klavirji in drugimi instrumenti ter muzikalnimi potrebščinami Alfonz Breznik, Mestni trg št. 3 svoje najboljše klavirje, harmonije, prima violine in razno drugo glasbeno orodje. Interesanti imajo priliko se o prvovrstnosti razstavljenih predmetov prepričati s tem, da jih osebno preiskujejo in vsako izreče o njih le najboljše mnenje, kar je uumevno zaradi tega, ker je lastnik trvdke g. Alfonz Breznik priznan eden naših najboljših strokovnjakov. Na razstavo opozorjamo posebno glasbeno nabraženo občinstvo.

v— Izdelovanje bičevnikov, trvdka Ogrin & Peric na Laveri pri Ljubljani. Razstavljene imajo firma svoje izdelke v paviljonu E, zunanja koja 100. Bičevniki so pravi tržaški iz pristnega koprivovega lesa. Firma ima svoje stalne odjemalce, zlasti v južnejših krajih naše države. Kot solidno podjetje si pridobiva vsak dan novih odjemalcev. Trvdko najtopleje priporočamo.

v— Tea Import, družba z o. z., paviljon H 322. — Vsem posetnikom letošnjega velesejma so zelo ugajali paketičji čajni mešanice »Buddha«, mnogi pa, ki jih že trajno uživajo kaj radi poudarjajo njih izbornost. To je dalo po-

vod, da zgoraj imenovana trvdka zaključuje na velesejmu z nadkriljajočim uspehom, kar nam istočasno znači, da so se čajne mešanice »Buddha« konzumentom nad vse priljubile. Z velesejem konstatiramo, da si je ta trvdka na njeni solidni podlagi vsled njene rednosti pridobila toliko zaupanja. Vztrajnost na njenem zdravem principu ji je pripomogla do zaslužnega ugleda, kar bo vsakdo rad priznal, kdor pripravlja čaj iz čajnih mešanice »Buddha« po posebnem navodilu, ki ga nudi sleherni trgovec.

v— Predavanje v higijenski razstavi. Danes, dne 24. t. m. predava ob 16. uri oficijal higijenski zavoda v Ljubljani o alkoholizmu v Sloveniji.

TOVARNA BRIKETOV premogovnika »Srpski Balkan« Zaječar.

Na letošnjem sejmu je razstavila tudi Tovarna briketov rudnika »Srpski Balkan«. Zaječar, svoje prvovrstne brikete. Tovarna, katere lastnik je bivši minister Gjordje A. Genčić, se je pričela graditi pred dvema letoma. Briketnica je opremljena z vsemi modernimi stroji, med drugim ima tudi dve veliki stiskalnici za brikete, katerih delavna zmoglost je dnevno 30 vagonov briketov. Pogon teh velikih strojev se vrši s parno silo, katero proizvajajo dve lokomobili. Poleg tega ima tovarna lastno električno centralo za 185 konjskih sil. Potreben premog se dovaja v briketnico potom žične železnice iz premogokopa, ki je oddaljen ca 5 km

Kaj je s Triglavom?

ITALIJSKE VOJAŠKE VAJE NA TRIGLAVU. — ITALIJSKA VOJAŠKA GODBA NA IGRALA VRH TRIGLAVA.

Režimski listi v Beogradu in v Zagrebu prinašajo oficijozno vladno vest, da je razgrajenost iz Italijo izvršeno na Triglavu v prilog naši državi. Tudi »Slovenec«, ki rad pretaka krokodilove solze radi Slovenstva, je kot vladni reptil zamolčal svojim bralcem udarec, ki ga je naša vlada prizadela Slovincem in slovenski zemlji ob priliki razmejitve iz Italijo. Pokvarjenost škofovega lista je šla še celo tako daleč, da je napisal nesramnost, da »Jutro« pomaga Italijanom, ko smo Slovincem sporočili tužno vest, kaj je klerikalno-radičevska vlada zagrešila nad našim delom naroda ter pozivali vladne kroge naj v zadnjem trenutku rešijo, kar se rešiti da. »Slovenec« je tudi napisal v zvezi z razmejitvenim vprašanjem tole: »Vrh Triglava je naš. »Jutro« laže, ko trdi nasprotno. »Slovenec« je po svoji stari navadi zopet nekaj napisal, kar naj bi ljudje slepo verjeli in to ne glede, če je na stvari kaj resnice ali ne.

V nasprotstvu z vestmi, ki jih širi »Slovenec« glede Triglava, pa smo v položaju, da navedemo žalosten fakt, ki žalbog potrjuje resničnost »Jutrovi« poro-

vat in njegovi bralci svoj srd zdaj posebno tudi nad njim in ga blatio na vse načine. Ne bodo ubili nje, še manj pa sokolsko misel, ki Poljakov ne more priversti drugam kakor v kolo jugoslovenskega Sokolstva.

Polje vsebujejo jako malo žvepla in katrana, gore vsled tega popolnoma brez saj in brez duha. Ravno tako je vsebina pepela jako malenkostna, tako da je ogenj enakomeren in vročina trajna. Kosi so vsi jednake velikosti ter omogočajo kar največjo izrabo gorkote. Oblika briketov je jako priročna. Za hišno vporabo, v obrtni in industrijske namene so briketov je jako priročna. Za hišno vpoln najštedlivejšo gorivo. Prav posebno pa se obnesejo ti briketi pri centralni kurjavi.

Poleg drugih sestavin, ki so se dognale pri analizi, se nahaja v briketih 80.10 odst. ogljika, 3.40 odst. vodik, 3 odst. kisika, 2.23 odst. žvepla ter proizvaža toplotni efekt iz elementarne analize po formuli nemških inženjerjev 7408 kalorij. Že iz teh malih podatkov je mogoče posneti prvovrstnost teh briketov v vsakem oziru.

Tovarna je na letošnjem sejmu naredila že prav zadovoljive kupčije. Vsa potrebna poljsnila daje tukajšnja trvdka »Transformator«, elektrotehnična tovarna v Ljubljani.

Radiča in za druge, ki so z njim. Slabo, ako se pride do prepričanja, da Radič sploh nima pošteno volje. Treba je, da Radič pazi na vse svoje razgovore in izjave, ker on je s tem, da je z vlado, četudi neslužbeno, prevzel na sebe velike odgovornosti. Končno ima tudi Hrvatska, ki mu je izrekla zaupanje, pravico pričakovati, da je ne odvede v propast. Interesi Hrvatske zahtevajo, da se ne delajo ovire sporazumu med Srbi in Hrvati. G. Radič je prevzel na sebe tudi odgovornost o naši skupni državi. Te odgovornosti se g. Radič nikdar ne bo iznebil. — Težko muko muko muči g. Davidović!

Po svetu

— Propaganda za izvolitev grofa Szechenyja za madžarskega kralja. »Esti Kurier« objavlja razkritja o propagandi ameriško-madžarskega duhovnika Josipa Marczinka za izvolitev washingtonskega madžarskega poslanika, grofa Ladislava Szechenyja za madžarskega kralja. Marczinko je baje pridobil že veliko vodilnih članov Društva probujajočih se Madžarov za to propagando in stoji na stališču, da je prepoved Madžarske mogoče le tedaj, ako se izvoli narodni kralj. Edini pripravljeni kandidat za to pa je grof Szecheny, soprog lady Vanberbiltove. Ako bi bil on izvoljen za kralja, pridejo v deželo ogromna dolarska premoženja. Marczinko je stopil poleg tega v zvezo tudi s pristaši Hejasa.

— Poljska vlada odrekla agremnt novemu sovjetskemu poslaniku. Varšavski listi poročajo, da je poljska vlada odrekla novemu sovjetskemu poslaniku Vojkovo agremnt, ker je svoječasno podpisal smrtno obsodbo nad carjem in njegovo rodbino in baje celo osebno pristvoval njeni izvršitvi.

— Avstrijsko delegacijo za seje Zveze narodov bosta vodila zunanji minister dr. Grünberger in finančni minister dr. Kienböck. Za nekaj časa potuje v Zenevo brčas tudi zvezni kancelar dr. Seipel.

— Petletnico poloma boljševizma praznujejo te dni na Madžarskem. Vlastne, zlasti pa nacionalistične stranke prirejajo ob tej priliki spominska zborovanja, ki jih za svojo agitacijo posebno spretno izrabljajo monarhisti.

AVTOMOBILNA DIRKA NA VRHNIKI.

Danes ob 15. se vrši na Vrhnikih na državni cesti proti Logatcu hitrostna gorska dirka Avtokluba in Motokluba. Tekem je trinajst, za vse konkurencije se bi je oster boj med najboljšimi našimi sportniki. Proga se ob 15. zapre za vse prekasno došle vozove brez izjeme. Za avtomobile se ob progi določena posebna mesta. Vsak voz dobi nakaznico.

Vse podrobnosti so razvidne iz programov, ki se dobijo v trailkah, strokovnih trgovinah in pri kolporterjih.

Vlak odhaja z glavnega kolodvora ob 13.15, vrača se ob 20.40.

Avtoklub SHS, sekcija Ljubljana. Motoklub Slovenija, Ljubljana.

Nova železnica v Makedoniji

Gradba železniške proge Veles-Štip v južni Srbiji.

Iz Mamučilarija pri Velesu nam pišejo: Gotovo bo zanimala širo slovensko javnost gradnja proge Veles-Štip, pri kateri je zaposlenih tudi precejšnje število slovenskih rojakov. Dela se bližajo že zaključku in bo proga v najkrajšem času izročena promet. Hribovit in pust makedonski teren je jako oviral tehnična dela proge, kakor tudi nje izpeljavo. Izpeljava je v velikih ovinkih in dolga okoli 45 km. Ker pa je proga iz prometnega in strateškega stališča jako važna, in gradbena sekcija ni bila kos svoji nalogi, ji je bil dodeljen v pomoč železniški in IV. pionirski bataljon, ki mu pripada veliko število činovcev.

Po svojih velikih zaslugah in moštvi je proga na vsej črti precej karakteristična. IV. pionirski bataljon je dogradil največji usek, ki zavzema prostornost 95.000 m², in dva betonska mostova. To se je doseglo z vsestranskim dobro izvežbanim vojaštvom in jako spretnim vodstvom. Železniški bataljon je postavil železni most s precej veliko razpetino. Sedaj polaga tračnice že na dvajsetem kilometru. Na dan se položi 800 do 1000 m tračnice. Kakor opažamo, je domače prebivalstvo jako zadovoljno s progo in nestrno pričakuje dograditve, ker se nadeja, da se bo blagostanje prebivalcev Makedonije s to progo znatno zboljšalo.

Narečate dnevnik „Jutro“!

Ako piješ Buddha-čaj Živaaš že na zemlji raj

Politične beležke

+ Klerikalci uvedli zopet kuluk.

»Kmetijski list« piše, da pošila sedaj Gradbena direkcija v Ljubljani cestnim odborom in občinam okrožnice, v katerih pozivlja cestne odbore, naj takoj uvedejo kuluk za popravilo in vzdrževanje deželnih cest. Za popravilo in vzdrževanje avtonomnih cest in potov se pobira posebna doklada, poleg teh doklad pa je država vedno prispevala svoj delež. Sedaj hoče klerikalna vlada uvesti v obliki kuluka nov davek. »Kmetijski list« priporoča cestnim načelnikom naj se obrnejo v Beograd na klerikalne ministre, da zvišajo državno subvencijo iz izrednih kreditov od 1 in pol na 14 milijonov dinarjev, da ne bo treba ljudem kulukariti. Vsekako je vest, da je nova vlada zopet uvedla kuluk, ki ga je prejšnja vlada odpravila veliko presenečenje nele za klerikalce, marveč tudi za pristaše SKS. Kulukarski tigri so sedaj pokazali kaj znajo, ko postanejo ministri. g. Pučija pa ravno tako zadene odgovornost, ker je klerikalcem malho držal in glasoval za klerikalno-radičevsko vlado. Če bodo sedaj ljudje vendarle delali kuluk, naj se torej zahvalijo zanj SLS in zelenim generalom.

+ Udeležba Poljakov na zagrebškem zletu posebno boli frankovce in radičevce. Vabili so bili Poljake svoj čas na zlet svojega separatističnega Sokola, a Poljaki so vabilo v pravilnem razumevanju slovenske in sokolske misli odklonili. Prišli pa so sedaj na zlet in sabor jugoslovenskega Sokolstva in aktivno sodelovali na vseslovenski sokolski konferenci. Ker je pri vabilu Poljakom posredoval tudi prof. dr. Ilešić, stresajo »Hr-

vat« in njegovi bralci svoj srd zdaj posebno tudi nad njim in ga blatio na vse načine. Ne bodo ubili nje, še manj pa sokolsko misel, ki Poljakov ne more priversti drugam kakor v kolo jugoslovenskega Sokolstva.

+ Hudo blamažo, ki je kar preboleti ne more, je doživel »Slovenec« v zadevi imenovanja velikih županov za ljubljansko in mariborsko oblast. Že 6. t. m. je pisal, da sta Baltić in Pirkmajer upokojena in da je sporn imenovan za velikega župana celokupne Slovenije. Nato je vriskal, da se je s tem začela upeljavati avtonomija Slovenije. Mi smo ponovno opozarjali, da »Slovenec« svoje ljudi vira in še 20. t. m. smo poudarili, da se ukazi o izmenjavi velikih županov ne bodo podpisani tako kot je »Slovenec« svoje bratce farbal. Tako se je tudi zgodilo. Prejšnja velika župana nista vpokojena in začetka avtonomije ni, ker sta imenovana dva velika župana in ne eden, kakor je »Slovenec« svoje ljudi varal. Poslanec Gostinčar je pred skupščinskimi volitvami — po poročilu v »Slovencu« — na nekem shodu govoril, da bo zagrešil »zločin črnega narodnega izdajstva« kdor ne bo glasoval za avtonomijo, ki jo zastopa SLS. Sedaj so klerikalni ministri sami razdelili Slovenijo med »Kranjce« in »Štajerce«, na novo potisnili »kitajski zid« in z njim sami, kakor je pisal »Slovenec« — postavili centralizem. In ne samo to! Namesto zakonodajne avtonomije, so klerikalni ministri ljubljanskemu in mariborskemu velikemu županu vzeli še velik del pravice, ki sta jih imela, ko so bili demokrati na vladi ter te pravice prenesli na »centralistični« Beograd. Ali ni to črno izdajstvo? Ali ni to strašna blamaža za »Slovenca« in klerikalce sploh?

+ Nov vladni opomin Radiču. Poluslužbenca »Pravda« priobčuje članek o Radiču, v katerem govori o Radičevi taktiki zadnjih dni. Pravi, da od Radiča nihče ne zahteva, da bi nenkrat spreminil svojo politiko in taktiko stranke. On naj spremeni samo taktiko svojega boja. Ako ne stori tega, bo škoda za

Pravo Schichtovo milo z znamko „Jelen“

varuje Vaše drago perilo.

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Naši kraji in ljudje

Ekскурzija čeških zdravnikov na Jadran

Praska «Mlada Generace Lekařu» je, kakor smo že poročali, organizirala ekscurzijo čeških zdravnikov na našo jadransko obalo. V četrtek dne 21. avgusta je odpotovalo iz Prage 32 zdravnikov, ki so združeni v imenovani organizaciji. Namen potovanja je proučevanje naših jadranskih kopališč, kamor pošiljajo Čehi velik del svojih pacientov, katerim je potrebna morska voda in morski zrak.

Zdravniki se peljejo najprej v Beograd, odkoder krenejo nazaj v Brod, iz Broda pa v Sarajevo in od tam naprej v Dubrovnik. Tu ostanejo češki gosti pet dni. Iz Dubrovnika potujejo dalje v Split, iz Splita pa v ostala jadranska kopališča.

Seveda bodo praktični Čehi zvezali svoje potovanje z vsemi ugodnostmi, katerih se morejo poslužiti na tej poti. Njihova ekscurzija bo posvečena deloma tudi ogledovanju zgodovinskih znamenitosti, katerih je dalmatinsko Primorje polno. V Dubrovniku ostane skupina pet dni. V tem času si ogleda zdraviliške naprave (predvsem češko zdraviliško kolonijo Kupari poleg Dubrovnika), dubrovniško okolico in Cavtat, kjer obišče med drugim Meštrovičev mavzolej rodbine Račić. Iz Splita se bo vršil izlet v Solin, kjer bo odličnim gostom razlagal don Bilić arheološko preteklost teh krajev. Od tod pojdejo zdravniki na Biševo in Hvar. «Jadranska Plovidba» jim je pripravila posebno ladjo, ki bo služila samo za prevažanje zdravnikov. V Splitu samem si Čehi ogledajo Dioklecijanovo palačo in druge znamenitosti.

Seveda so cilj potovanja čeških zdravnikov po našem Jadranu v prvi vrsti zdravstvene naprave: bolnišnice, sanatoriji, dispanzerji itd. V kopališčih se bodo vršila predavanja, v katerih bodo predavatelji goste seznanjali z lokalnimi razmerami dotičnega kraja. Čehi se posebno zanimajo za Baško, kjer ostanejo teden dni.

Dalmacija na ta obisk čeških zdravstvenih strokovnjakov mnogo zida in si od njega obeta lepega dobička. Kakor znano, se je letos obrnilo pretežno število Čehov na italijanski Jadran. Seveda niso tega zakrivilo zdravniki, marveč dalmatinski Primorci sami, ki so lani Čeha kakor tudi druge goste neusmiljeno devali iz kože. Če bodo znaneprij ubrali treznejše strune, bo imel obisk čeških zdravnikov tudi ugodne posledice za dalmatinsko gospodarstvo; če pa bodo naši dalmatinski bratje ostali pri starih škodljivih metodah izsesavanja in izkoriščanja letoviščarjev, si bodo sami morali pripisati škodljive posledice, ki nastanejo iz takega postopanja.

Za obnovo pogorele Strumice

Nekdaj bogato Strumica je pred kratkim požar upepeli in jo izpremenil v črne razvaline. Mesto je danes pravcato pogorišče. Ljudje so brez strehe, brez blaga in imajo komaj toliko hrane, da ne umro od lakote. Da se temu nevdržnemu stanju odpomore, se je te dni v Beogradu oglasila deputacija Strumčanov ter je prosila za posojilo v znesku 25 milijonov Din. S tem denarjem bi bilo mogoče mesto obnoviti in ga popolnoma modernizirati.

Mesto Strumica daje državi na leto okoli 120 milijonov Din dohodkov. Denar se steka iz davčin na riž, tobak, opij in druge specialitete. Z ozirom na ta velik dohodek menijo Strumčani, da bi jim morala vlada pomagati dobiti posojilo pri Upravi Fondova v Beogradu. Vsota 25 milijonov Din, ki je potrebna

za obnovo poškodovanega mesta, bi služila predvsem za izvedbo kanalizacije in vodovoda. Da je mesto imelo potrebam odgovarjajoč vodovod, bi bilo gašenje vsaj deloma omogočeno in Strumica bi ne bila v toliki meri postala žrtev plamenov. Vodovod pa je bil star, napravili so ga še Turki in si prebivalci z njim niso mogli pomagati, ker je bil radi neuporabnosti brez vode. Strumčani se potegujejo sedaj za to, da bi napeljali pitno vodo iz Sušilara, kraja blizu mesta, ki ima vse pogoje, ki so potrebni za zdravje.

Mesto je ob zadnjem požaru prišlo ob 265 prodajal in 48 drugih hiš. Mestna hiša je zgorela do tal. Sedaj je treba mesto renovirati po načrtu, katerega je beograjsko ministrstvo za javne zgradbe svojčas odobrilo. Vse to se da doseči in če pojde vlada pogorelem na roke, bo Strumica v kratkem času moderno mesto, nad katerim bodo imeli veselje domačini in tuji.

Strumčani opozarjajo ob tej priložnosti vlado še na nekaj. Leta 1912. in 1913. so Strumico zapustili številni Grki in Turki, ki so se preselili v Solun in Smirno, na Egejsko, Jonsko in Črno morje. Izselili so se, ker so videli, da jim ne bo več mogoče kakor dotlej izkoriščati ljudstva pod novo vlado. Čim so ti zajedalci letos doznali, da je Strumica pogorela, so se vrnili in zdaj zahtevajo, da jim naša vlada plača domove, odnoso, da postavi namesto starih hiš nove zgradbe, katere bodo prebrisanji Grki potem za visoko ceno prodajali revnim domačinom. Delegacija Strumčanov je odločno zoper to, da naša vlada ugoditi tem zahtevam, tembolj, ker so Grki leta 1913., ko so doznali, da pripade Strumica po bucareškem miru Bolgariji, zažgali mesto in povzročili, da se je prebivalstvo, ki je tedaj znašalo 25.000 duš, skrčilo na polovico. Tedaj so plameni pokončali nad 1000 hiš in nad 500 trgovin.

Uboj in rop pri Zidanem mostu

Zidani most, 23. avgusta.

V pretekli noči se je dogodil med Brunkom in Boštajnom pri Zidanem mostu predrzen uboj in rop. V pozni nočni uri so potrkali na hišna vrata pri posestniku Cveklu maskirani roparji. Koliko jih je bilo po številu, še ni dognano, sodi pa se, da so bili trije ali štirje. Imeli so obraze zavite v cunje, pod vratom pa so bili skrbno zapeti, da jih ni mogel nihče spoznati. Takoj pri vstopu v hišo so se vrgli na hlapca, ki se jim je zdel najpogostejši. Ko so ga z združenimi močmi ukrotili, so ga zvezali z vrvmi ter ga spravili na varno mesto. Nato so se lotili gospodarja. Vlekli so ga iz hiše ter ga na prostem ubili. Nato so se vrnili v hišo, katero so imeli ves čas tega početja zastraženo in šli v sobo, kjer so spali otroci. Deco so pomotali z ležišč, Cvekovu ženo pa so jeli pretepati ter jo mučili toliko časa, da jim je izročila ves denar, ki se je nahajal pri hiši. Nato so zločinci preiskali nekaj predalov in prebrskali omare ter izginili.

O storilcih ni ne duha ne sluha. Orožništvo je bilo o stvari obveščeno v zgodnjih jutranjih urah in je takoj uvedlo potrebno preiskavo. Upati je,

da zločinci ne ostanejo dolgo skriti kljub temu, da je njihovo zasledovanje radi težkih okoliščin, v katerih se je izvršil uboj in rop, zelo otežkočeno.

Roparski napad v Čenčeni na Dolenjskem

Novomeški kot Dolenjski in tja naprej proti Hrvaški ter Kočevju ogrožata že nekaj časa dva skrajno nevarna nasilna vlomilca, ki se pojavita zdaj tu zdaj tam. Po pripovedovanju ljudi je eden bržkone vojaški begunc o drugem pa pravijo ljudje, da je sin beračice Lenke, ki pa je menda že umrla. Napravila sta že nebroj malih vlovov po Dolenjski in pri raznih posestnikih. Prikladi se ponoči k hiši, se prepisita na senu, proti jutru pa se spravita na delo. Ker so jima orožniški povsod za petami, se zadržujeta rada tudi v gozdovih in prihajata v vasi čez polje, ko sta v temi svoje stvari sigurno.

Pred nekaj dnevi sta obiskala tudi zidnico posestnika Franca Koželja v Čenčeni. Tamkaj sta si privoščila jabolčni-ka ter vina in raznega suhega mesa. Naslednjo noč pa sta se pripravila na drznejši in velikopoteznejši vlom.

Bila je na praznik sv. Roka. Kočar Bernard Ferleh v Zagradcu se je podal zvečer spat. Kar se pojavita pozno ponoči pred njegovo posteljo dve temni postavi. Zbudila sta ga nasilno, mu pomolila revolver pod nos in zagrozila: «Ako ne daš denarja, te ustreliva!» Preplašeni mož je skočil pokonci, tatova pa sta ga takoj ukrotila in Ferleh je moral potegniti izpod blazin listnico s 3000 Din ter jo izročiti napadalcem. V obeh je spoznal zasledovana vlomilca, ki imata pa pred orožniki izredno srečo. Nasilneža sta nato prisilila napadenca, da se je slekel do gola, nakar sta takega odvedla v podstrešje, koder se je moral vleči na tla. Nato sta mu zvezala roki na hrbtu z močno vrvjo ter ga še priklenila k neki težki lestvi. Zamašila sta mu tudi usta s platnom, da ni mogel kričati, zatem pa sta odšla zopet v dolnje prostore, da pogledata za drugimi vrednostmi. Odniesla sta mu še razen srebrnega denarja, več metrov «platna», tri obleke, razne dragocenosti več metrov «cajga», samokres, perilo itd. Kočarja so našli ljudje zjutraj skoro nezavestnega na mestu, kamor sta ga položila napadalca. Kam pa sta se tadva podala s plenom, ni znano ter bosta bržkone poskušala spraviti blago v denar šele, ko jima poide gotovina.

1000 priznanj

in več za izbornu izdelavo moških oblik, površnikov, ulstrov, raglanov, zimskih sukenj je v par letih došlo trdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Posamezne kose prodaja obiskovalcem vele-sema paviljon „E“ 407.

Legitimacije za praški velesej, ki se vrši od 22. do 28. septembra se prodajajo tudi na sejmišču v češkem paviljonu.

POTOVANJE JUGOSLOVENSKIH GOSPODARSKIH INTERESOV NA ČEŠKOSLOVAŠKO.

Dodatno k pozivu z dne 11. VIII. 1924 pošilja Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, glede poseta praškega veleseja, še naslednje podrobnosti: Udeleženci iz Slovenije bodo odpotovali iz Ljubljane dne 19. septembra z brzovlakom ob 12.2, iz Maribora ob 15.37. Prihod v Prago dne 20. septembra ob 6.28. Vsi morajo imeti velesejsko legitimacijo, ki jo je dobiti pri vseh češkoslovaških konzulatih po 20 Din. Legitimacija jim daje pravico do 50 odst. popusta na vseh železnih SHS in do 33 odst. na vseh češkoslovaških železnicah. Velesejska legitimacija bo veljala, ako bo imela pečat češkoslovaškega konzulata, napram češkoslovaškim oblastem za češkoslovaški vizum na potnem listu. V soboto dne 19. septembra bo pregled Prage. V nedeljo, ponedeljek, torek (21., 22. in 23. septembra) pregled velikega sejma in nekaterih industrijskih in bančnih podjetij. Sreda, četrtek in petek (25., 26. in 27. septembra 1924) so določeni za poset raznih industrijskih centrov češkoslovaške republike. Tudi pri vseh teh potovanjih bodo imeli udeleženci 33 odstotni popust na železnicah.

Pri pregledu industrijskih podjetij bodo udeleženci razdeljeni na več skupin, po zanimanju posameznih udeležencev. Zato se bo tudi poset raznih industrijskih centrov vršil po skupinah, kar bo posameznikom omogočilo točnejši vpogled.

Nameravana je organizacija naslednjih skupin: 1. interesi za tekstilno blago; 2. interesi za kovinsko industrijo, stroje in elektrotehniko; 3. interesi za galanterijo, steklo in dragulje; 4. interesi za kemično industrijo; 5. interesi za glasbene instrumente; 6. interesi za igrače; 7. interesi za industrijo kože in kožnih izdelkov; 8. interesi za grafiko, papir in potrebščine za šole in za urade.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani prosi, da se ji interesi prijavijo najkasneje do 10. septembra in da pri javi navedejo, za katero stroko se interesirajo, da bo mogla pravočasno o tem obvestiti pripravljalni odbor v Pragi.

Dopisi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Razpoloženje v telovadnici odgovarja marljivim pripravam za naš sokolski nastop, ki se vrši 7. septembra. V svesti si pridnega celoletnega vezbanja, naši telovadci, telovadke in naraščajo s ponosom pričakujejo dneva, ko bodo javno izpričali rezultate svojega napredka. Nastop je zadostno pripravljen in bo nudil vsekakor lep užitek; proste vaje članstva in mešane dece so sestavi načelnika br. Dečevala, so bile povsod pohvalno priznane; vzorna vrsta na orodju izvaja v najtežjih telovadnih sestavih. Nato nastopijo kot gostje: Skofja Loka, Medvode, Ježica in event. Kamnik. Vsa telovadna izvajanja se bodo vršila s spremljevanjem godbe dravske divizije, ki bo po nastopu sodelovala pri veliki ljudski veselici. Opozarjamo člane na polovično vožnjo po železnici; izkaznice dostavimo društvom pravočasno. Kdor hoče preživeti ta dan res v veselju in naravi, naj nas obišče. Dohodi in odhodi vlakov iz Ljubljane in Gorenjskega so kar najugodnejši; Ljubljanočani je med drugim na razpolago ob pol 24. uri turistiški vlak: sicer malo pozno, pa saj je drugi dan praznik. Pridite vsi! Zdravo!

I-D-E-A-L
tvorniško - najnovejši model
5500 Din
4483-a pri trdki
FRANC BAR
LJUBLJANA.
Oglejte si paviljon „E“ 285.

Jesenski klobuki za dame

v okusni in moderni izbiri, so dospeli. Cena nizka. — Vljudno vabi na ogled

Stuchly & Maške, modni salon
Ljubljana, Zidovska ulica. 1892/a

ZIRI. Vedno bolj se pojavljajo glasovi, da nas je Italija pri razmejitvi zopet opeharila. Oropali so nas obsejno prebivalstvo zemlje, ki so jo pridobili naši pradedi o potu svojega obraza. Večina obsejnega prebivalstva je v veliki stiski, ker jim stamatna meja vzame zemljo, ki jih je preživljala. Pozivljamo vse župstava in vse vplivne osebe, da takoj zastavijo vse svoje moči, da se omenjeni dogovor izvzre, ker je sedanje stanje neudržno. G. poslanci, sedaj je dvajseta ura, pokažite se, da v resnici delate za blagor ljudstva. Apelirajte na zunanega ministra, da se nam popravi storjena krivica. Nastopimo složno, brez razlike strank, kajti gre nam za rodno zemljo. Ako že n' mogoče drugače, naj se doseže vsaj to, da bo tekla meja po katastrofalnih mejah občin in podobnih. S tem bo odpravljeno veliko gorje.

ZAGORJE OB SAVI. Podružnica Jugoslovanske Matice priredi dne 8. septembra tombolo z vrtno veselico. Breteje in se stre, posetite prireditelje! Pokažimo v združenih močeh, da se v polni meri zavemo besed: »Odprti srce, odprti roke otiiraj bratovske solze!«

POLZELA. V nedeljo, dne 31. avgusta bo ustanovitev »Tovarniškega gasilnega društva« na Polzeli pri Celju. Ob 3. uri popoldne prosta zabava z bogatim sporedom na vrtu, oziroma v prostorih g. Cimpermana. Prosimo, da se druga društva na to ozirajo. Najljudneje vabimo vsa bratska društva ter naklonjeno občinstvo na prireditvi, ki se vrši ob vsakem vre menu. — Pripravljalni odbor.

KOZARJE. Prostovoljno gasilno društvo Kozarje - Podsmreka vabi p. n. občinstvo na vrtno veselico, ki jo priredi dne 24. avgusta ob 15. uri pri ge. Ivani Kušar, gostilničarki v Kozarjah (Dolgi most). Na veselici sodeluje polnoštevih Zeleniška godba.

VOJNIK. G. Drago Kline je izgotovil že dolgo zaželeni zastor, ki obsega 20 kvadratnih metrov. Slika je delana na platno z oljnatimi barvami. Delo zasluži iz umetniškega kakor tudi iz praktičnega stališča vse priznanje in pohvalo. Studija je originalna romantično simbolična smer in temelji na vojniški narodni zgodovini. Predstavlja tempelj daritve, koje ga obdajajo spomeniki nekdanjih zasluženih narodnih delavcev in voditeljev (učitelj Anton Brezovnik, dr. Žižek, župnik Vodusek). Zavese odkrivajo prekrasno alegorično sliko — muza in mladina — s pogledom na trg Vojnik. Dočim je tempelj in njega ozadje v mesečini in razsvetljenje le z bajnim odsevom od ognja žrtvenikov, je centralna slika v polni dnevi svetlobi, kar ustvarja harmoničen akord, ki blagodejno vpliva na opazovalca. Material za zastor je dala »Posojilnica v Vojniku« kot lastnica gledališča in zavarovala sliko proti poškodbam za 25.000 Din. Kolikor se znano, se vrši oktobra slavnostno odkritje in razstava slik s istočasno proslavo spomina na slike ovekovečenih narodnih delavcev.

GORNJA RADGONA. Dne 13. avgusta je v tukajšnjem hotelu Koler predaval prof. Stanko Sila iz Ljubljane o svetovnem nazoru, veri in politiki. Pri tej priliki se je nabralo v prid tukajšnji podružnici Jugoslovanske Matice 122 Din. Podružnica izreka g. predavatelju iskreno zaupanje.

Kulturni pregled

„Venac“

Književni omladinski list. Lastnik in urednik prof. Jeremija Živanović. Beograd. Tiskarna «Sveta Sava».

Letnik 1924. te vzorno urejane omladinske književne revije leži pred menoj. Pri nas takega mesečnika žalibog nimamo. Smo menda premajhen narod in premalo se brigamo za naš srednješolski literarni naraščaj. «Preporod» in «Vidovdan» nam le dokaj skromno životarita v primeri s silo, navdušenjem in žarko težnjo za napredkom, ki jo očituje bratski «Venac». Ima pa «Venac» seveda že devet let za seboj in stopa z letošnjim šolskim letom že v plodovito deseto leto svojega potrebnega obstanka.

Venčev urednik, prof. Jeremija Živanović je znana srbska pedagoška in književna osebnost. Njegov smisel za sistematično kulturno vzgajanje za potrebe nastajajočih bodočih kulturnih delavcev naše države in vzorne smernice v urejanju takega literarnega glasila je videti na vsaki strani Venca. V tej književni reviji dobiš vse, kar dijaka (in tudi druge inteligente) more zanimati. Pesmi (nekatero že jako zrele), ertice in pripovedke, odlomke iz večjih povesti, prevode (tudi nekatere v francoščino), skratka vse, kar

ti danes revija more v prozi in verzu nuditi v dostojno in prijetno duhovno zabavo. Pod rubriko «Pouka» najdeš eseje, članke, ertice in sestavke o raznih književnih in znanstvenih problemih in zanimivostih. List ima dalje oddelke: Omladinski glasnik, Stari pisci, Starine, Iz života naših književnikov, Pregled knjiga i listova, Hronika, Pokušaji, Prerani pokojnici, Različnosti, Beleške, Zadaci itd. Venac izhaja desetkrat na leto (razen v juliju in avgustu) vsakokrat na 80 strane, skupaj letno 768 strani. Letos ga bodo tiskali v 12.000 izvodih. Priporočam ga odkritosrečno zlasti našemu dijaštvu vseh srednjih, meščanskih in podobnih šol. Našlo bo v njem mnogo zelo prijetnega in obenem koristnega čtiva, pričulo se bo igranje srbo-hrvaščini ob čitanju sestavkov, ki posebno zanimajo učence se mladino in se zlahka seznanilo s srbskimi literarnimi prilikami.*

Prva številka letošnjega Venca, ki stane letno samo 50 dinarjev (plačati ga lahko tudi polletno), bo izšla 25. septembra. Naročiti ga moreš takoj direktno v uredništvo, Beograd, Visočka ul., br. 22. Dr. Pavel Karlin.

* Opozarjam na revijo predvsem tudi naše učitelje srbohrvaščine.

Ljubljansko gledališče za časa ljubljanskega veleseja.

Nedelja 24. Opera: Gorenjski slavček. Začetek ob pol 8.

Nedelja 24. Drama: Firma P. B., veseleigra. Začetek ob 8.

«Gorenjski slavček.» Danes v nedeljo ob pol 8. uri zvečer se poje v ljubljanskem Narodnem gledališču opera «Gorenjski slavček». Glavno vlogo Minke poje ga. Lovsetova kot gost, Franja pa gospod Banovec.

Predstava v drami. Drama uprizori nočjo velesejsko ameriško veseleigro «Firma P. B.» Igra ima toliko komike, da poslušalec ne pride skoro iz smeha. Predprodaja vstopnic je zjutraj v opernem gledališču, zvečer pa pri blaginji.

Ljubljanska opera. Včeraj je gostovala na našem odru g. Vanečkova v vlogah Lidunke «V vodnjaku» in Santuzze «Cavalleria rusticana». O njenem nastopu še ni mogoče izreči končne sodbe, ker je bila pevka vsled prehlada močno indisponirana in nam torej ni mogla pokazati vseh svojih pevskih vrtil. Lahko pa rečemo, da razpolaga z obsežnim in prožnim glasom in da je njena igra vsesokoli temperamentna in primerna. Brilliral pa je zopet g. dr. Moric, ki je s svojo razmeroma kratko vlogo žel še večje odobravanje kakor pri prvem nastopu. In to zaslužen, kajti bil je kot pevec in igralec na višku. Tudi njegovo vzorno izgovorjavo

priporočamo za vzgled vsem članom naše opere. Glede orkestra je treba navesti, da je številčno razmerje med posameznimi skupinami zelo pomanjkljivo in da so primerno zastopana le tolkala, ki trifirajo ob vsaki priliki. Posebnih fines ni bilo slišati niti v tehničnem, niti v interpretacijskem oziru. Morda bi kazalo, da bi se vsaj enkrat vsa maloštevilna glasbila v tem orkestru uglasbila po istem komornem tonu, kar gotovo celokupnemu utisu ne bi bilo v kvar. «Cavalleria» vsaj bi to pozornost zaslužila.

«Sevilski brivce» v Zagrebu s tremi gosti. Sinoči, v soboto zvečer so peli v zagrebški operi Rossinijevega «Sevilskega brivca». Opera je sijajno uspešna; Duna Basilijs je pel ljubljanski basist gospod Betetto, ki je v tem delu že lani žl v zagrebškem odru velikansko priznanje. Brivca je interpretiral baritonist gospod Popov, grofa Almaviva pa je kreiral slovenski tenorist g. Rijavec. Večer je bil prava manifestacija pevске in gledališke umetnosti in bo posetnikom gotovo ostal v neizbrisnem spominu.

Kriza v zagrebški glasbeni akademiji. Kakor smo pred par dnevi poročali, je bilo z odlokom prosvetnega ministrstva reduciranih 28 učnih sil na zagrebški glasbeni akademiji. Obenem se je razpisal natečaj za reangžmno odpuščenih profesorjev in učiteljev. Na prejšnjem mestu je ostal samo profsorski svet, katerega tvorijo gg. Lhotka, rektor institucije,

Tkalčič, Dobronić, Ličar, Stančić, Huml, Bersa in ga. Milka Trnina. Imenovani svet bo sedaj odločal, kdo se zopet angažira in kdo se odpusti.

Slikarska razstava v Beogradu. Meseca oktobra se otvori v Beogradu razstava slik slikarja Dragoslava Vasiljevića. Po pestrosti motivov sodeč, bo ta razstava ena najinteresantnejših kar jih je letos bilo v prestolici.

Ksaver Meško v italijanskem tisku. G. Urbanaz-Urbani objavlja v tržaškem «Piccolo della Sera» od 22. avgusta literaren portret pisatelja Ksaverja Meška. Članek izpopolnjuje tudi pisateljeva slika, ki je posneta po reprodukciji, izšli svojčas v Izidor Cankarjevih «Obiskih».

Smrt francoskega pisatelja. V Parizu je te dni umrl 73 letni pisatelj Henry Céard. znana osebnost v francoskih literarnih in publicističnih krogih. Pokojnik je objavljval svoja dela v «Soirées de Médan», kjer so svojčas izhajali romani Zole in njegovih sodobnikov.

Priporočajo se:

Parno in kadno kopališče v hotelu „SLON“ — edino v Ljubljani. 4462/a

Danes ob 5. uri velika nogometna tekma

Ilirija : Admira-Dunaj

Domače vesti

Imenovanja v državni službi. Za šefa kabineta ministrstva vnanjih zadev je imenovan dosedanj tajnik Radovan Sumenković. Dosedanji šef kabineta Svetozar Rašić, bivši konzul v Celovcu, je imenovan za generalnega konzula v Pragi. Za računske svetnike v glavni kontroli so imenovani: Ivan Bonač, Karel Gruber, Ivan Šiška, Srečko Magolič, Stefan Lučič, Miroslav Novaković, Mohamed Hadži Ilić, Jerko Oršić, Ante Čafola, Vlado Prinčič, Jovan Nikoša, Jovo Zidarić, Filip Petrina, Jelena Dragutinović, Kata Božović in Desanka Šupić. Za šefa tiskovnega urada je namesto Momčila Ivkovića začasn timer novinar Svetliša.

Frank Sakser, lastnik «State-Banc» v New-Yorku, ki se je mudil dva meseca v Sloveniji, se vrača danes nazaj v Ameriko. Ko je zadela strahovita katastrofa polhograjsko pogorje, je priskočil g. Sakser poskodovancem na pomoč deloma s podporami, deloma s posojilom ob nizki obrestni meri.

Notarski izpiti. «Uradni list» objavlja naredbo ministrstva pravde o delni izpizmembi naredbe o notarskih izpizmi pri višjih deželnih sodiščih v Ljubljani in Splitu. Se vedno veljavni tozadevni ministarski naredbi iz leta 1854. se dodaja določila, da traja usni izpit enega kandidata najmanj dve uri; dovoljeno pa je izpraševati istočasno dva kandidata in v tem primeru traja usni izpit najmanj tri ure. Vsak kandidat za usni izpit mora položiti osem dni pred izpizmom v pisarni višjega deželnega sodišča za vsakega člana izpraševalne komisije 50 dinarjev, za zapisničarja pa 30 dinarjev za trud pri izpizmu.

Smrtna kosa. V Novem Kotu pri Prezidu je umrl večer posestnik in trgovec g. Valentin Turk, star 50 let. Pokojnik je bil zaveden narodnjak in naprednjak in splošno priljubljen. Pogreb bo v ponedeljek ob 11. dopoldne na pokopališču v Starem Kotu. Blag mu spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

Odobrena knjiga. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo knjigo «Matematične tabele», sestavil prof. Ivo Težek, založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani, kot pomožno knjigo za tehnično srednjo šolo in vse obrtne strokovne šole.

Nagrada za pouk analfabetov. Ministrstvo prosvete je te dni nakazalo nagrade učiteljem, ki so delovali v analfabetičnih tečajih. Za vsakega analfabeta, ki se je naučil čitati in pisati, se izplača učitelju nagrada v znesku 50 dinarjev.

Izseljeniška kvota izbrpana. Ministrstvo za socialno politiko razglasa, da je izseljeniška kvota za Zedinjene države za meseca julij in avgust že izbrpana in naj torej do nadaljnjega naredbe nikdo več ne prosi za izseljeniški potni list. Informacije o izseljevanju bodo odslej dajale upravne oblasti.

Načrt mesta Maribora je pravkar izšel v založbi Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani. Načrt je priredil g. R. Badjura; tehnično je dobro in okusno izveden. Dobrodošel bo vsem, ki imajo opravka v Mariboru.

Dirkalno in jahalno društvo v St. Jerneju priredi svojo letošnjo dirko konj v nedeljo 31. avgusta ob 2. uri popoldne. V slučaju neugodnega vremena se vrši dirka v nedeljo 14. septembra s istim sporedom. Podrobnosti so razvidne na plakatih.

Filatelisti! Krožek «Kolektor» (Kranj) pošlje znamke na ogled. Zveze tudi z inozemstvom. Ilustriran list in prospekt brezplačno.

Nova iznajdba. Poročajo nam: Slovenec I. G. v Mariboru je iznašel trajno sredstvo proti stenčam in škurkom vseh vrst. Sredstvo deluje trajno in uničuje tudi jajčjo zalogo. Preparat je prozorna tekočina, ki ne maže, ne razjeda in ni strup. Ena steklenica zadostuje za tri sobe. Vse dosedanje tinkture so delovale samo začasno in je bilo treba mazati dvakrat na mesec. Vseled tega se je potrosilo mnogo denarja. Nova iznajdba vse te izdatke skoro docela prihrani. Trajno sredstvo je patentirano z br. 2538 in se imenuje «Lucifer». Praktični preizkusi «Lucifera» so pokazali presenetljive uspehe.

Palača češkoslovaškega poslanstva v Beogradu. Glasom odloka češkoslovaškega ministrstva za javna dela se je odločilo o tozadevno razpisnem natečaju, ki je bil dostopen za češke in jugoslovenske arhitekture naslednje: 1. in 2. darilo se je združilo ter podelilo dvema najboljšima projektoma, ki sta enakovredna, in sicer arhitektu Karlu Brünlerju v Ljubljani in arhitektu A. Mezeryju Pečanku v Pragi; 3. darilo je dobil arhitekt F. Šramek v Pragi.

Železnica Ormož-Murska Sobota. Naša večerjšnja tozadevna notica je bila netočna, ker se gradi še sedaj vsa proga Ormož-Murska Sobota in ne samo Ljutomer-Veržej. Dela so že na vsej progi tik pred zaključkom. Most preko Mure pri Veržeju je že dogotovljen, ravno tako gornji ustroj proge med Mursko Soboto in Ljutomerom. Med Ljutomerom in Ormožem je treba dograditi še par mostičev, kar se bo izvršilo tekom septembra. Do srede oktobra bo gotov na tej progi tudi zgornji ustroj, tako da bo mogoče že v

oktobru otvoriti promet na tem delu proge, na prekmurski strani pa pomladi. Ako vse postajna poslopja še ne bodo dočas dograjena, si bo treba za par mesecev pomagati pač z barakami.

Železniška proga Knin-Gracac. Gradbena dela na železniški progi Knin-Gracac se bližajo svojemu koncu, tako da se bo nova železnica že tekom meseca septembra lahko izročila prometu.

Izsuševanje beograjske okolice. Ministrstvo za narodno zdravje je izgotovilo načrt za osuševanje močvirja okolo Beograda. Po proračunu bi znašali troški okroglo milijon dinarjev.

Arheološki muzej v Skoplju. Razen odkopavanja starodavnega mesta Stob v Južni Srbiji, se v kratkem prične z enakim podjetjem ob pravadni cesti iz Bitolja v Prilep, kjer so blizu postaje Topovčuni prišli na sled starinarom z grškimi napisi, reliefom, kipom, arhitektonskim delom itd. Beograjski vseučilišni profesor dr. Vulić je že na lanskem kongresu v Ptuj za zainteresiral naše arheologe za to najdišče. Arheologi so mnenja, da se je na onem kraju nahajalo dve stoletji pred Kristom živahno mesto Deuripos in da se bodo pri izkopavanju našli zanimivi podatki o izumrli civilizaciji. Vse dragocene izkopine, ki se utegnejo najti, se bodo prenesle v Skopje, kjer se zgradi arheološki muzej, za čigar gradnjo je že odobren potrebni kredit.

Feliks Toman, umetno kamnoseštvo. Ljubljana. Ustanovljeno leta 1908. V naši domači kamnoseški industriji, odnosno v tuzemstvu sploh zavzema eno prvih mest vsekakor navedena tvrdka, ki je zaslovela radi svojih umetniških del in konkurenčne možnosti po raznih deželah posebno bivše Avstro-Ogrske. Izklesala je mnogim cerkvam vseh interjer, omenimo naj le cerkev srca Jezusovega na Dunaju in cerkev karmelitov v Ottakringu na Dunaju, katere je že marsikateri Slovenec občudoval in bi bil gotovo ponosen, ako bi vedel, da sta interjera zgrajena v Ljubljani od slovenskega podjetja. Ako se potrdiš v pisarne navedenega podjetja, ti bodo lastniki radi pokazali številne slike umetniških del, ki so se izgotovila pri tej tvrdki in ki jih danes občuduje kulturni svet. Tvrdka izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, kakor marmorne plošče, spomenike, spominske plošče, kipe in nagrobne spomenike, tako v izvršitvi kakor v cenah brezkonkurenčno. Tvrdko vsakomur priporočamo in opozarjamo na današnji oglaš.

Škoda vsled poveljni in toče. Po podatkih, ki jih je prejelo kmetijsko ministrstvo, znaša škoda, ki so jo napravile letos poveljni v naši državi, ogromni znesek 382.263.892 dinarjev. Škoda, povzročena po toči, pa je cenjena na 228.693.380 dinarjev.

Smrtna nesreča. Na Wilsonovem trgu v Zagrebu je avtomobil, ki ga je šofiral Sergej Filipov, povozil 62 letnega cestnega pometalca Marko Stiploviška iz Brezice. Starček je vsled težkih poškodb kmalu umrl. Šofer je bil aretiran.

Vlom v Višnji gori. Pišejo nam: V trgovino g. Perka je bil te dni zopet izvršen vlom. Neznani vlomilec je odnesel to pot več tobanih izdelkov, nogavic in drugih predmetov.

POSETITE

Pod protektoratom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

RAZSTAVO

češke moderne umetnosti društva upod. umet. «Manes» iz Prage, Jakopičev paviljon. 9 — 1½7.

Iz Ljubljane

Uvodstvo v razstavi «Manes» je v nedeljo ob enajstih. Vabimo obiskovalce vselejma, da se poslužijo prilike in posetijo razstavo, kjer se potom predavanja in ogleda slik, kipov, grafike in arhitekture seznanijo s sodobnim češkim umetniškim delom.

Prostovoljno gasilno društvo v Sp. Šiški priredi danes dne 24. avgusta, to je na komarjevo nedeljo vrtno veselico v gostilni Peter Štepića upajoč, da poseti občinstvo v obitem številu to veselico in s tem podpre to jako koristno društvo, ki deluje v prid občinstva. Posetnikom se bo nudilo mnogo zabave. Za jed in dobro kapljico preskrbljeno.

Stolpič, izložen v drogeriji Adria v Selenburgovi ulici, je sestavljen iz skatljice po vsem svetu znane Oromatline, ki je pripravljena iz svežih jajc, kakava in slad. ekstrakta dr. Wanderja.

Umrli v Ljubljani. Včeraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Stanko Milakar, rejenček, 4 mesece, Vinko Krašovec, hlapec, 41 let. Hinko Fridman, trgovčev sin, 4 leta in pol.

Tatvine v prostorih velesojma. — Zadržje dni so bili žeparji, ki so se pripleli sedaj v Ljubljano zelo aktivni. Mrzlično delovanje so razvili zlasti na velesojmskih prostorih, čeprav niso imeli ravno posebne sreče. Najbolj ugodno polje so imeli v higijski razstavi, kjer je vedno velik naval. V petek je izmaknil v gnučji neznan zlikovec trgovcu Matevžu Turnariju srebrno cigaretno dozo, vredno

REMINGTON Mod. 12
Franc Bar Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407

Najinteresantnejši objekt

na velesojmu je svetilnik Mirim čokolade. Paviljon H.

200 Din. Minki Zupančičevi iz Šiške je neki žepar v letem paviljonu odprl ročno torbico in ji izmaknil usnjato denarnico, v kateri se je nahajalo 630 Din. Denarnico so našli kasneje prazno na tleh. V paviljonu E je bilo 21. t. m. vlomljeno v pisalno mizo pisarniškega vodje tovarne pohištva Remic in Komp. Storiči so odprli predal z nekim železnim predmetom, vendar pa niso dobili ničesar, ker je gospodar pobral slučajno denar malo pred tatfinskih obiskom. Kontoristinja Franji Knez je ukradela nekdo v petek v paviljonu H ročno torbico z vsebino 170 Din, legitimacijo itd. Zastopnik tvrdke Petovica iz Ptuja je prijavil tatvino štirih usnjatih listnic v vrednosti 280 Din. Včeraj je policija na sejmiskih prostorih aretirala dva žeparja.

U—Nezgodna na Resljevi cesti. Trgovski sluga Alojzij Artač se je peljal v četrtak dopoldne s kolesom po Resljevi cesti. Kar mu pridrvi nasproti z enovprežnim vozom kletar Rafael S. tako naglo, da se mu ni zamogel več ogniti. Voz je zadel Artača od leve strani in ga z veliko silo podrl na tla. Pri padcu je dobil Artač močne poškodbe na levi nogi ter roki.

U—Policijske prijave. Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 4 tatvine, 6 prestopkov pasjega kontumaca, 1 prestopek obrtnega reda, 1 nezgoda, 1 ekscer, 1 prestopek loviljenja rib brez dovoljenja, 2 prestopka v zgleševalnih predpisih, 1 poškodba javnih nasadov. Aretacij se je izvršilo več radi prepovedanega beračenja in izvrševanja tajne prostitucije.

U—Ubog vojni slepec se obrača na usmiljena srca, da bi mu z malimi darovi pripomogli do slepe ure, katere si zelo želi. Darovi naj se pošiljajo na upravo «Jutra».

Iz Celja

U—Kavarna «Centrala». Vsak večer izvršni ciganski koncerti.

Iz Maribora

U—Kandidatne liste v Mariboru. Včeraj je prišel teč v mestu Mariboru rok za vlaganje kandidatnih list občinških volitev, ki se vrše 21. septembra. Najprej je vložil listo narodni blok, nosilec g. dr. Jerovšek. Kmalu nato so vložili listo socialisti z nosilcem prof. Ivan Fajvajem. Opoldne so prišli Nemci s svojo listo, ki jo vodi dr. Mühleisen. G. Zagrebški ni mogel vložiti svoje že pripravljene liste, ker je zaprt. Tudi o komunistični listi ni nič več slišati.

U—Tajna seja mariborskega občinskega sveta je trajala v petek zvečer do polnoči. Zupan Grečar je zopet obširno poročal o pogajanjih s falsko elektrarno glede zvišanja najemnine električnega toka. Zadeva se vedno ni zrela in bo obč. svet prihodnjič ponovno sklepal. Pri mestnem električnem podjetju je bil sprejet inženjer g. Uršič, sedaj pri tvrdki «Elina» v Zagrebu. Kot II. mestni živnozdravnik je bil imenovan g. Fran Lužar iz Ljubljane. Dnevni red obč. seje še vedno ni bil sprejet in se bo seja prihodnji petek nadaljevala.

U—Sprejem čeških železničarjev v Mariboru. Včeraj so sprejeli mariborski železničarji na kolodvoru deputacijo češke narodne železničarske enote s predsednikom g. Prochasko, ki se pelje na rdni letni občni zbor »Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev« v Ljubljani, katero slavi ob enem 15 letnico svojega obstanka. K sprejemu je prišla tudi »Drava« s svojim pevskim zborom, ki je pod vodstvom svojega prevodja g. Premrouja zapela par krasnih nacionalnih pesmi. Imenom češkega kluba je mile goste pozdravil predsednik g. Bureš, navzoč pa je bil tudi za jugosl. češko ligo v Mariboru g. Dr. Reisman. Gosti so bili tudi skromno pogosteni v kolodvorski restavraciji. Nato so se skupno z delegati mariborske podružnice udruženja jugosl. narodnih železničarjev odpeljali daleč v Ljubljano.

U—Fantovski dan v Mariboru. Včeraj so dospeli v Maribor klerikalni »omladinci«, ki so prišli na svoj »fantovski dan«. Zvečer se je vršila po mestu baklada, katere pa se je udeležilo zelo skromno število ljudi, zato pa sta bila med manifestanti dva fesovca, ki sta vzklikala Spahu. Za njima so ponavljali vzklike tudi ostali udeležniki mirnezonega sprejema. Pred skofijo so klerikalci vzklikali škofu Jegliču in dr. Korošcu, nato pa so se razšli.

U—Nevihita s točo. Včeraj ob pol 5. uri popoldne je razsajal v Mariboru hud vihar s točo, ki je napravila v vrtil in na nasadih, posebno pa v mestnem parku mnogo škode. V parku je toča drevesa tako sklestila, da so ostale na njih samo gole veje. Nevihita je nadaljevala svojo pot v smeri proti Slivnici.

U—Nesreča pri delu. Pleskarjema Tomožič in Pihlerju se je med delom v kazinski dvorani prevrnila lestva. Pri padcu je dobil prvi manjšo poškodbo na glavi, drugi pa si je snalil nozo.

Iz Primorja

U—Inženjski izpiti tržaškega rojaka. Na zagrebški tehniki je napravil inženjski izpiti g. Alojzij Ferluga iz Rojana. Naše iskrene čestitke!

U—Učiteljsko vprašanje pred tržaškim mestnim svetom. Tržaški mestni svet je sklenil na eni svojih zadnjih sej, da se zvišajo plače začasnim učiteljem in supletom v Trstu letno od 6160 na 6600 lir. O pravilniku na občinskih ljudskih šolah pa se bo še razpravljalo.

U—Prenos zemskih ostankov kardinala Misije. Zemski ostanki kardinala Misije, ki so dosedaj počivali v porušeni baziliki svetogorske Matere Božje pri Gorici so bili te dni slovesno prenešeni v sosednjo kapelico sv. Mihaela. Prenos se je izvršil radi obnovitvenih del na Sv. Gori.

U—Težka nesreča z bombom v gozdu. Koncem prošlega tedna je podiral 4letni Josip Šemec v gozdu pri Prečniku bli-

zu Šempolaja drevesa za posestnika Vrabca. Usoda je hotela, da je zamahnil s sekuro po bombi, ki je bila skrita v grmovju. Bomba je eksplodirala ter ranila nesrečnega po vsem telesu tako hudo, da so ga morali prepeljati v tržaško bolnišnico.

IZJAVA

Podpisana Marija Cerar, posestnica v Ljubljani, Opekarska cesta 14, preklicujem in obžalujem vse žaljivke in očitaje, katere sem izrekla o g. Jeri Bučar, posestnici v Ljubljani, Mala šolnarska ulica 10, dne 24. julija t. l. Prosim jo za odpuščanje in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopanja.

Ljubljana, 24. avgusta 1924.

Cerar Marija.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozović. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana 23. avgusta 1924

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblacno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	757.4	13.2	jagorapad	oblačno	7.2
Ljubljana	14.	755.0	18.2		del. oblak.	—
Ljubljana	21.	761.5	13.2	sev. vzh.	jasno	—
Zagreb	7.	757.6	18.0	brezvetra	—	7.0
Beograd	7.	761.3	12.0	sev. z. zapad	več. jasno	6.0
Dunaj	7.					—
Praga	7.	756.6	16.0	jugo vzhod	jasno	0.1
Inomost	7.					—

V Ljubljani barometer višji temper. nizka.

Solnce vzhaja ob 5.9, zahaja ob 18.55

Dunajsko vremensko poročilo: Sale 10 do 15 stopinj. Vremenski položaj se je zopet poslabšal. Napoved za nedeljo: Oblačno, deževno in mrzlo. Močni zapadni vetrovi. Na gorah snežni viharji.

Originalne (prave) potreščine

(fikt., preservat) za

„Opalograph“

kakor tudi kompletne aparate dobite samo pri

L. BARAGA, LJUBLJANA, Se. enburgova ul. 6. l.

Posestvo

z gospodarskim poslojem in 4000 m² zemljišča, 15 km oddaljeno od Ljubljane v zdravem kraju, vse novo zidano in pripravno za tovarno, šolo, zavod ali podobno

se proda.

Pojasnila daje dr. Ivan Černo, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

Potrli globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm pretužno vest, da je naš so-prog, oče, brat itd., gospod

Valentin Turk

posestnik in trgovec v Novem kotu

danes v starosti 50 let v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo v ponedeljek ob 11. uri iz hiše žalosti v Novem kotu na pokopališču v Starem kotu.

Novi kot pri Prezidu, 23. avgusta 1924.

Doroteja Turk, roj. Pakiž, soproga; **Zdravko, Erna, Hedvika, Olga in Mišek,** otroci; **Inž. Jakob Turk, Franc Turk, Marija Hudolin in Antica Turk,** bratje in sestre.

Stavbeno in opekarsko podjetje

Pokr. čel. račun
lev. 10.052

Ivan Ogrin

Telefon št. 426

Ljubljana, Gruberjevo nabrežje štev. 8

se priporoča za vsa stavbena dela ter nudi po zelo nizkih cenah

opeko

vseh vrst: strošno zarezano in navadno (bobrovec), žlebnike, opeko za tlak in dr. — Izdelujem tudi raznovrstne cementne izdelke, posebno imam vedno večjo zalogo prvovrstnih cementnih cevi.

Zahtevajte cenik! Pošiljam na vse postaje. Zahtevajte cenik! Lastna opekarna na Črnučah. 4479a Zaloga tudi v Ljubljani.

Avto „Wanderer“

s tremi sedeži, dobro ohranjen se po ceni proda. Ogleda se lahko Maribor, Stolna ul. 4.

4481a

Iz življenja in sveta

Mars najbližje Zemlji

Tekom svojega večnega kroženja okrog Sonca se je približal planet Mars te dni Zemlji tako blizu kakor vsakih 100 let samo enkrat, čeprav sta oba planeta še vedno oddaljena 57 milijonov kilometrov — razdalja, ki si je sploh ne moremo predstavljati. Malo bo ljudi, ki živimo danes, da bi se enkrat dočakali ta izredni pojav, ki je zanimiv pač za vsakega izmed nas, ogromne važnosti pa za zvezdoslovce, ki hočejo porabiti to redko priliko, da opazujejo s svojimi modernimi aparati našega nebeskega sosedu.

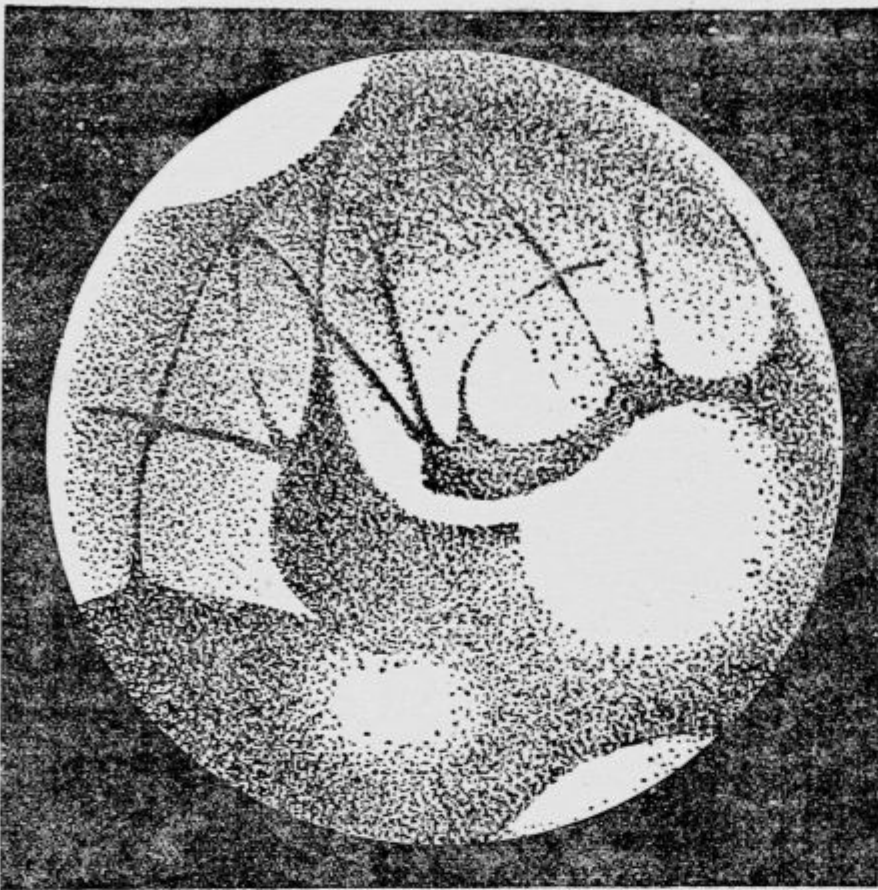
Mars se kaže te dni na jugovzhodnem nebu kot izredno velika in svetla zvezda, ki potisne večernico docela v ozadje. Kdor ogleduje zvečer nebo, ga ne more zgrešiti. V »Jutru« smo že ponovno pisali o Marsu in njegovem približanju naši Zemlji, danes pa prinašamo še zanimivo razpravo, ki jo je napisal v pariškem »Matinu« sloviti francoski zvezdoslovec, popularni pisatelj in bivši ravnatelj pariške zvezdarnice.

Obenem prinašamo dve sliki. Večja kaže podobo Marsa, kakor so jo fotografirali zvezdoslovci, ko je bil planet zadnjič najbližje Zemlji. Na njej so dobro razvidni tudi oni sloviti Marsovi »kanali«, ki so povzročili po svetu toliko razburjenja in vzbudili domnevo, da so ti kanali umetno narejeni in da žive torej tudi na Marsu živa bitja z razumom, t. j. ljudje. Uganka teh kanalov še vedno ni brezdvomno pojasnjena. Mogoče se to posreči letos, ko imajo zvezdoslovci na razpolago vse drugačne, neprimerno boljše in točnejše aparate kakor so jih imeli pri zadnjem približanju Marsa.

Druge, manjša slika nam shematično pojasnjuje, zakaj se Mars tako redko približa Zemlji in zakaj se ji je ravno te

nihi močvirjem, v kakršne so zašli Kolumb in njegovi spremljevalci na prvem potovanju (Sargaško morje v Atlantskem oceanu, polno alg), in o katerih dolgo časa niso vedeli, ali so del suhe zemlje ali morja.

Na Marsu kakor na zemlji opazamo jutranjo zarjo, milo jutro, žgoča opol-

nejša, vmes pa se pojavljajo črte, ki postajajo vedno bolj vidne. To so sloviti Marsovi kanali. Posebno ena teh črt, nazvana Cerberus, je tako značilna, da jo tudi neajavno oko takoj zasledi v teleskopu.

To izpreminjanje Marsove površine spominja tako zelo na opazovanja v letih 1894. in 1909. — takrat se je Mars nahajal v istem položaju napram nam in soncu: bil je najbližji nam zemljanom, obenem pa tudi soncu — da bi moral biti opazovalec slep na oči in na duhu, če bi hotel zanikati vpliv sonca na naš sosedni planet, vpliv taistega sonca, ki s svojo božansko toploto zapljuje in ohranja življenje na zemlji.

Opazovanje Marsa naravnost sili našega duha v razmišljanje. Se-li nam bo posrečilo letos razrešiti uganko o Marsu? Ne vemo. Toda predaleč ne smemo iti. Zadrževati, da se bomo že danes sporazumeli z neznanimi prebivalci v vsejmirju, je prav tako drzno kakor je smešno in neznanstveno tajiti, kar je že ugotovljeno. Prevelika fantazija pa ravno tako ni upravičena. Biti moramo nepristranski in upoštevati le to, kar je neizpodbitno in neovrgljivo. Vsakemu izmed nas je že dostopna geografska karta Marsa, vsakdo jo lahko študira. Vsak bo ugotovil, da je na Marsu toliko podobnosti z našo zemljo, da mora vzbujati naše zanimanje, nikdo pa ne bo tudi tajil, da nam je Mars še velik, da, ogromen vprašal.

Mars je manjši in lažji od naše zemlje: tehta pri nas 70 kilogramov, bi tehtalo na Marsu le 26 kilogramov. Vemo tudi, da je Marsov dan 41 minut daljši kakor naš (24 ur 37 minut 22 sekunde), njegovo leto pa je skoraj za dve naši (686 dni, 23 ur, 39 minut, 41 sekunda). V istem času, ko preživi zemljan 94 let, preživi Marsovec le 50 let.

Zrak je na Marsu lažji in prosojnejši kakor pri nas. Vode pa je na njem manj kakor na zemlji. Velikih oceanov gori ne poznajo, le zaprta morja. Voda je v njih tako plitva, da se nam včasih zdi, da ji vidimo dno. Nekatere temnozelenke pege vzbujajo dojem rastlinskih predelov, sl-

dneva, tajinstvene večere in zastrti somrak. Na kontinentih, odsevajočih v nežnih barvah, na sijočih obalah rek in zasenčenih zalivih se preliva harmonija dneva, ki vzhaja in ugaša pred našimi očmi, v duši pa nam vstaja slika neznanega življenja, ki vlada tam gor!

Astronomija je pesem življenja vseh časov in vsemirov!

Modna manija

Tragedija gledališke igralkke zaradi ekscentrične toalete.

Pariški psihiatri imajo zadnje dni opraviti s čudnim primerom, ki je do zdaj malone neznan v analizi njihove vede. Gre za duševni proces Regine Flory, lepote, kraljice mode in igralkke gledališča Champs Elysees, ki se je pred kratkim hotela utopiti s štirimi svojimi najlepšimi toaletami v naročju.

Že leta in leta je veljala Regina Flory za kraljico med pariškimi modnimi damami. Pravijo, da se ni mogla z njenim finim okusom meriti niti gospe Nash, znana modna zvezda v Londonu. Njeni najboljši modeli, ki so v zadnjem času mahoma osvojili Pariz, so bili trije: obleke »Pavovo perje«, »Solze« in »Nedolžnost v grehu«.

Vse te obleke, ki so v vsem odgovarjale svojim imenom, so bile izreden dohodek v modnem življenju francoske prestolice. »Nedolžnost v grehu« je bilo oblačilo iz bele tkanine, ovito s črnim šalom, ki so ga nalašč za ta model prinesli iz Turkestanu. Neki modni kritik je igralo zaradi te obleke nazval »Peklenški cvet«.

Toda vse to ni zadostovalo lepi Regini. Njen ponos je postajal dnevno večji, njen iskanje novih senzacij se je podestestostilo in naposled se ji je posrečilo priti na novo misel. Pogodila je idejo Roentgenovih žarkov v modi ter je dala po svoji misli izgotoviti obleko, ki je dobila ime »X-žarki«. Ozadje obleke je bilo iz temne svile, ki je bila v sprednjem delu sestavljena iz vedno svetlejših nijans in vse to je bilo pretkano s finimi

čipkami, ki so zbujale dojem popolne nagote.

Regina se je pripravljala za nov nastop v gledališču in se je hotela ob tej prilikosti predstaviti gledalcem v svojem najnovejšem toaletnem izumu. Ko je prišel čas za njen nastop, se je v garderobi oblekla in stopila samozavestno na oder, kjer so jo pričakovali njeni tovariši.

Po gledališču je zaoril krik navdušenja in viharnemu odobravanju ni bilo konca ne kraja. Regina se je blaženo nasmihala na desno in levo, toda v tem hipu se je zgodilo nekaj, česar ne bi bila nikoli pričakovala. Pred Regino se je pojavila dama, ki je imela natančno takšno toaleto kakor ona. Zavladala je tišina in gledališče je obstrmel. Kaj se je zgodilo? Vse je začelo vstajati pokonci in Regina je izginila z odra kakor da jo je odnesel piš navdušenja, ki je šel mimo. Kakor da leti po zraku je zbežala iz gledališča, sedla v avtomobil in oddirala domov. V stanovanju se je preoblekla, vzela iz omare svoje štiri najlepše in najbolj priljubljene toalete, sedla v drug avtomobil in se odpeljala dalje. Izstopila je na mostu, ki drži čez Seino in vrela soferju oditi. Nato je urno splezala na neki spomenik, ki stoji na mostu, in z enim samim drznim skokom je izginila v valovih reke.

Mimoidoči, ki so videli grozni prizor, so takoj poklicali na pomoč policijo. Čez deset minut je bila Regina zopet na suhem. Zdravnik ji je z umetnim dihanjem vrnil življenje, poleg nesrečnice pa so ležale štiri prekrasne toalete, s katerih se je ocejala voda...

Iz tega samomorilnega poskusa sta se rodili dve senzaciji: ves Pariz je začel noreti za oblekami tipa »X-žarki« in Regino so začeli oblegati ne novinarji, ampak psihiatri, katere je začel njen slučaj modomanije silno zanimati. Profesor Edmond James, ki se bavi posebno z boleznimi hrbtenice in možganov, je izjavil, da si je Regina skušala končati življenje zaradi tega, ker je razvila vse svoje mišljenje v tej smeri, da mora dosledno korakati na čelu mode in da ji ne sme oteiti modnega primata nobena druga ženska. Isti profesor pravi, da se je zadnje čase pripetilo več primerov podobne vrste. Prišlo je celo tako daleč, da so ženske zaradi modne manije zblaznele. Vse to je zanj samo dokaz, da je sedanja modna tekina nezdrav pojav, ki vpliva skrajno neugodno na žensko psiho. Njegovo geslo je: Najprej zdravje in sigurnost, šele potem moda! — Tej profesorjevi trezni besedi bodo gotovo sledili vsi, katerim še ni moda omamila razuma.

× Zedinjene države uvažajo muhe. Prosim, nikar ne mislite, da je to šala. Zedinjene države res uvažajo iz Japon-

skega muhe. Že dalje časa so se pritoževali ameriški farmarji v obrežnih pokrajinah okoli Atlantskega oceana, da dela neka vrsta japonskih hroščkov veliko škodo po polju in po vrtovih. Washingtonski oddelek za poljedelstvo je po daljšem posvetovanju sklenil uvoz neke vrste japonskih muh, ki so znane sovražnice tega hrošča. »Matin« poroča, da je prva pošiljatev omenjenih muh, ki šteje 49.000 »komadov«, pravkar dospela v Zedinjene države. Muhe uvažajo v Ameriko kot ličinke. Nadaljnje pošiljatev bodo sledile.

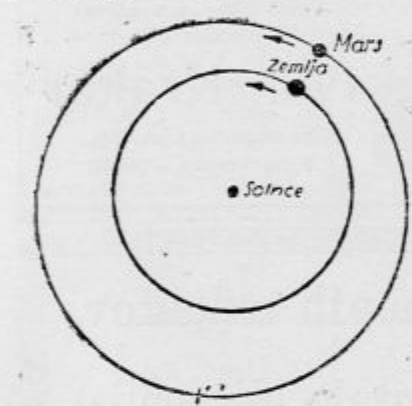
× Na Angleškem se bodo godili čudeži. V Londonu se je ustanovila nova cerkvena sekta z imenom »Panacea Society«, ki proglasa, da pride v letih 1924. do 1927. v London sedem prorokov, ki bodo ozdravljali bolnike.

× Dvajset tisoč milj pod morjem. Največji angleški podmorski čoln »H 26« se je te dni vrnil z najdaljšega potovanja, kar jih je kdaj napravil podmorski čoln. Odpul je 20. januarja ter preplul 20.000 milj brez vsake neizgode.

× Najhitrejši živali. Neki angleški zoolog je napravil celo vrsto poskusov, da bi določil hitrost posameznih živali. Če bi bilo mogoče pridirati tekmo živali, bi dobil gotovo prvo ceno hrt, katerega hitrost čisto presega 1250 m v minuti. Njemu najbližji je konj s hitrostjo 1160 metrov; žirafa 900 m, tiger 860 m, severni jelen 860 m, volk 540 m, zajec 400 m. Med ptici preleti poštni golob v minuti 1200 m, za njim le malo zaostaja alabastro. Med ribami je najhitrejši delfin, ki preplava 31 km v eni uri, potem losos 27 km in dalje slank 22 km.

× Umrljivost na Angleškem je letos zelo majhna. Po statistiki angleškega ministrstva za zdravstvo je letošnje leto za Anglijo naravnost rekordno. Umrlje je namreč vsega skupaj 22.000 ljudi manj kot lani v enakem razdobju. Umrlje je od 1000 oseb le 11,6, kar je najmanjši odstotek v zadnjih 40 letih. Od umrlih oseb jih odpade 40 % na ljudi izpod pet let.

× Pridelovanje kavčuka v Rusiji. Gumi so doslej pridobivali samo v Južni Ameriki, Afriki, Arabiji in Indiji. Je to sok, ki se dobiva z navrtanjem gotove vrste dreves in ki se na zraku strdi. Kot glavni pogoj za uspevanje tega drevesa velja, da mora biti podnebje vroče in da mora imeti povprečno toplino 33 do 42 stopinj in mnogo dežja. Pred petimi leti so vsadili nekaj takih dreves v okolici Batuma ob Črnem morju v Rusiji, ker je podnebje v nekaterih krajih Kavkaza zelo gorko in uspeva ondi riž, oljka, vino itd. Drevesa so se dobro razvila in začela dajati obilo soka, iz katerega dobivajo kavčuk. Sedaj so povečali nasade, ker so videli, da se je poskus dobro obnesel. Ustanovila se je že družba, ki bo zgradila tvornice za predelavo tega dragocenega materiala.

dni. Oba planeta krožita v isti smeri okrog Sonca. Njune poti, ki sta predloženi na naši sliki, ne tečeta paralelno, temveč v različni medsebojni oddaljenosti. Zemlja prehodi svojo pot v enem letu, Mars rabi za svojo skoraj dve leti (1 leto 322 dni), tako da ga zemlja vedno prehiteva. To se zgodi ravno na točki, kjer se obe poti najbolj približata, izredno redko, komaj po enkrat na 100 let. Letos imamo ta pojav, zadnji pa je bil l. 1845. Danes leto dni bo n. pr. Zemlja sicer zopet na isti točki, kjer je letos, dočim bo Mars prehitel šele dobro polovico svoje poti in se bo nahajal na točki, ki je označena na sliki z »M«.

Planet Mars

Mars, bog vojne, deli astronome v dva tabora — povsem naravno za zvezdo, ki je posvečena vojni. Na eni strani so teoretiki, ki še nikdar niso pogledali skozi teleskop ter ne poznajo drugega kakor svoje hipoteze. Ti naivno trde, da je naš sosedni planet neposeljen in obsojen na vedno ledeno smrt; na drugi strani pa astronomi, ki prebijejo po cele noči z opazovanjem rdečega sosedu na zvezdnem nebu, in ki zatrjujejo, da je na Marsu življenje, ki klije in žije kakor na naši zemlji.

Dva meseca že opazujemo, kako se zmanjšuje snežena bela kapa, ki obdaja južni tečaj Marsa. Pod neodoljivim vplivom solčnih žarkov se topi led, in sem

Baj Ganja

(Povodoma spominskih slavnosti v Surdulici.)

Kako leno je bilo tam ob koncu leta 1912. Ne vsem. Bili so zgodovinski dnevi, ki jih niso vsi razumeli. Tudi ni dovolj, če človek nekaj razume. Veliko globlje seže, kadar občuti. In še globlje, če veruje. Mi smo verovali, ker smo bili mladi in smo težko čakali svitanja. Ko smo razumeli in občutili pomen balkanske vojne, nas je napolnila radost vernikov, ki so prebedeli noč ob vigilijah in so s prvo zarjo doživeli skrivnost Izveličarjevega vstajenja. Balkanska vojna je bila za nas to, kar ne bo nikoli nobena vojna več. Komaj da smo videli krvava polja in neštete grobove. Naša čustva je omamila ideja vojne. Velika, zgodovinska ideja. Vse ideje so subjektivne, zlasti če poganjajo iz srca in se napajajo z vero. Kdo naj nam zameri, da smo tiste dni vzljubili vojno, ki je nismo poznali, ki je bila v naših mislih manifestacija junaštva in žrtvovanja za ideal, neizbežna pot k napredku človeštva. Tedaj smo razumeli zgodovino lakole: Večstolten sistem se podira na Balkanu, da napravi mesto novemu, popolnejšemu sistemu. Balkanska zveza je prvi voizkus, da se zdru-

žijo balkanski narodi v močno politično celoto, ki bo prevzela historične naloge nekdanjega vzhodno-rimskega cesarstva. Koliko fizičnih in duhovnih sil bi bilo osvobojenih in pridobljenih za razvoj človeštva! Novi Balkan bi se bil naselil na Rusijo, ki bi udrila predvsem slovanske življe. Posihodob bi se Balkan razvijal v duhu Slovanstva kot samostojnega evropskega in svetovnega tipa. Po trdnih zgodovinskih zakonih bi morale pokati tudi srednjeevropsko zidovje ter se že v doglednem času sesuti v razvaline; nato bi si avstro-ogrski narodi postavili lastne in neizvisne državne hiše, zlasti pa bi se iz Južnih Slovanov izkristalizirala politično-socialna enota.

To so bile sanjarije leta 1912., ko smo peli »Bože pravde«, »Onam onem« in »Sumi Marica«, čitali srbske knjige in se učili bolgarščine. Ne samo mi mladi, ampak tudi starejši idealisti slovanske sorte so verovali v fikcijo slovanskega Balkana. Zgodovini je bilo dano, da že prihodnja leta razblini našo naivnost. Potem pa, da s strahotno vivisekcijo številnih narodov ustvari nov sistem Balkana, Srednje Evrope in Rusije. Prva iluzija, ki smo jo morali žrtvovati, je bila vera v bolgarsko slovanstvo. Že leta 1913. je prišla sramotna Bregalnica. Težko je bilo razumeti ta za-

hrbni udarec. Težko ga preboleti. Toda bil je nujna posledica danih razmer. Malo je s tem povedano. Kako daleč so bila realna politična dejstva od romantične vere v Slovanstvo, v Rusijo itd. In glej: izza kulis se nam je prvič prikazal Baj Ganja, bolgarski Tartarin Tarascon, tip, ki ga je izdelala pisateljjeva domišljija, kateri pa se čudno ujema s potezami narodnega bolgarskega tipa. In poslej nisem več pozabil Baje Ganje, ko sem zrl v Bolgarijo. Baj Ganja nima nič slovanskega na sebi: njegove lastnosti niso naše.

In ko je Bolgarska opustila načelo nevtralnosti v svetovni vojni in upadla Srbiji za hrbet, je šla po vodi zadnja iluzija o slovanskih Bolgarjih. Obsodba je bila trdna, toda pravična. Jasno je bilo, da se dva naroda, ki sta stoletja prihajala navzkriž na zemlji, ki ni ne rodovitna in ne lepa, ki pa je nemara tembolj vabljiva in vredna, da se zanj preliva kri — nista mogla pobratiti preko noči. Ni česar ni bilo, kar bi moglo ukrotiti večstolten instinkte. Edinole močna slovanska vera bi jih mogla, a za njo Baj Ganja ni imel čuta. Baj Ganja se je pokazal kot sebičnež, materialist, ki pozna zgolj lastne koristi. V vojnem času, ko smo imeli priliko čitati, da je bolgarsko razumništvo zatajilo

Slovanstvo ter sklepalo pobratimstvo z Madžari, prijateljstvo z Nemci, nam je stopilo jasno pred oči, kako močan je v Bolgarjih ugro-finski živelj. Ni bilo prav, da smo jih šteli k Slovanom, zakaj Bolgari so tuja rasa, ki si je podjarmila rojake apostolov sv. Cirila in Metoda ter se razno zila z njimi, prisvojivši si slovanski jezik in slovansko kulturo.

Vendar pa pustimo teorije o rasi in zgodovinske hipoteze. Nihče ne more vzeti nam, ki smo ljubili Bolgarsko, pravice do vprašanja: Če je že bilo treba, da teče zaradi makedonskih Slovanov tako zvana »hratska« kri, ali je bilo treba izdati sosedni slovanški narod baš na predvečer drugega Kosova? Ali je bilo treba odstaviti slovanski politični ideal in postaviti na njegovo mesto ideal močnega germanskega imperija, habsburškega Podonavja in protislovanske Velike Bolgarije? Vendar pa: vse to so vprašanja narednih čustev in vprašanja politike. Prav! Toda čemu je bilo treba toliko okrutnosti! Čemu so bili baš Bolgari najokrutnejši gospodarji na okupiranih srbskih tleh? To je občečloveško vprašanje. In čudno je, da so v zadnjem desetletju dosegli največjo krutost v mučenju političnega nasprotnika baš bolgarski vojniki in organi ruske bolševiške »črke«.

Ali so to hipne erupcije tatarskih elementov v dušah ljudi, ki jih štejemo k Slovanom? Mar ni ta okrutnost ostanek tajinstvenega orientalizma, ki je dal človeštvu največje ideale in najbesnejše tiranije?

V Kraljevem selu so našli Srbi po umiku bolgarske vojske trupla ubitih pravoslavnihi duhovnikov v straniščih; v Nišu so ubili okoli 120 duhovnikov in mnogo uradnikov, učiteljev itd. Justifikacije so bile na bolgarskem okupacijskem ozemlju vsakdanja reč. Morili so vsepovsod: žene, invalide, starce, otroke. Bolgari so upeljali strašno kazen: batnanje po trebuhu. V Paraćinu so vrgli na ta način mučene ljudi v klet, kjer so umrli v nepopisnih mukah. V visoke desetstosega število žrtv. Lasje se nam ježijo, če čitamo spomine na trpljenje Srbov v bolgarskih taboriščih v Slivenu, v Aškovcu in drugod. Tudi Avstriji in Madžari so v takih primerih popolnoma strgali krinko kulture in se pokazali v vsej bestialnosti, ali Bolgari so jih vendarle prekosili...

Vprašajmo zopet: če se Bolgarom hoče tuje zemlje, ali ako si Srbi privajajo ozemlje, ki ga Bolgari smatrajo za svoje, tedaj razumemo bolgarsko mržnjo do Srbov. Ne moremo pa razumeti strašne okrutnosti, ne moremo razumeti Surdulice. In ko sedaj

DRAGO SCHWAB

konfekcijska industrija, modna trgovina, uvoz angleškega sukna LJUBLJANA, Dvorni trg 3.

Z ozirom na naše včerajšnje poročilo o trdnosti razstavi na Ljubljanskem velesejmu prinašamo svojim čitateljem sliko te vzorne razstave.

Iz tuje politike

Irski problem vzrok nove krize v Angliji

V času, ko je bila pozornost vse javnosti obrnjena na londonsko konferenco, je nastala angleški vladi nova težava, da, in sicer v oni isti Irski, ki je povzročila angleški politiki že toliko preglavje.

Na Irskem se vidno ni rešeno vprašanje razmejitve med Ulstrom in Irsko. Ko je Velika Britanija v dveh zapovednih aktih priznala samostojnost obeh Irsk, severne in južne, je prisodila prvi grofiji Londonderry Antrim, Down, Tyrone, Fermanagh in Armagh. Vendar pa je člen 12. pogodbe sklenjen z vlado v Dublinu, kičal ustanovitve komisije, katere naloga bo določiti podrobne meje severne Irsk (t. j. Ulstra) in ostale Irsk, in sicer po željah prebivalstva in kolikor mogoče v skladu z geografskimi in gospodarskimi pogoji. Takoj od začetka pa se je ta tekst interpretiral v nasprotnem smislu: v Belfastu, kjer so se opirali na deklaracijo, ki jo je podal Lloyd George, dne 9. decembra 1921., so dejali, da ne more biti govora o drugem kot v neznanosti pogovora; v Dublinu so izjavili, da je treba upoštevati predvsem miselnost prebivalstva in da se morajo dokaj obsežni teritoriji, katerih prebivalstvo je po večini katoliško, priključiti južni Irski. Komisiji, sestavljeni iz enega predstavnika severa, enega delegata juga in enega neodvisnega člana, je bila poverjena naloga, določiti mejo.

Belfastska vlada, ki se ji je zdelo, da bi se odločitev komisije mogla zlasti zaradi precej neugodno izvršiti, ni hotela imenovati v komisijo svojega zastopnika, dokler se ne doseže soglasje o značenju člena. Tako se je spor vlekel brez uspeha; londonska vlada bi bila dala izvesti razmejitve, toda pravna sodba se je glasila, da se člen 12. omenjene pogodbe ne more izvesti, ako bi Ulster ne imel reprezentanta v komisiji. Naposled se je Macdonaldova vlada lotila posla, da doseže sporazum, ter povabila v ta namen predsednika dublinske vlade Cosgrave in predsednika ulsterske vlade Craiga-a. Macdonaldu je postal položaj zelo neprijeten, ker se čuje iz Irsk, da se pripravljata tam oborožena akcija in da se misli v skrajnem slučaju južnega spornega ozemlja polastiti s silo. Macdonald je sklical svet vseh bivših ministrov, ki so sodelovali pri pogodbah s severno in južno Irsko, da čuje njih sodbo. Thomas, sedanjí minister za klonije, v katerega resor spada zadeva z Irsko, je naposled napovedal, da namerava Macdonaldova vlada predložiti parlamentu specialni zakon, ki bi pooblašča, da izvede razmejitve preko nasilne resistance Ulstra.

In res je že prve dni avgusta Thomas v spodnji zbornici naznanil vladni zakonski predlog, ki ga postavlja brez ozira na posledice, to je, tudi ako bi imela vlada pri tem dobiti neupravičeno. Takoj nato je izjavil Lloyd George, da lahko delavska vlada računa na pomoč liberalne stranke, ako ji bo potrebna pri legislativnem poslu. V dolni zbornici je sedaj večina zagotovljena, toda kakor je položaj — zbornica lordov bo Thomasov predlog bržkone zavrnila.

In baš ta odpor zbornice lordov je jedro najnovejše težave Macdonaldove vlade. Ako se Macdonald ukloni lordovi zbornici in odloži rešitev razmejitvenega problema, se bo to smatralo več ali manj kot naperjeno zoper južno Irsko, kjer se za ta slučaj obeta nova meščanska vojna. Ako noče tega, mu je odprta samo še ena pot, to je — razpust parlamenta in razpis novih volitev. Poročila tedaj, da bi bila vlad. slednja solucija prav dobro došla, ker upa, da bi levčarski elementi, delavski in liberalni mnogo pridobili na račun konservativcev in ker bi radikalne struje stvar izrabile tudi v smeri, da bi poskušile izvesti odpravo lordske zbornice sploh.

Tako obstoja tedaj možnost, da pride o priliki razmejitvenega problema med Irskim severom in jugom do vladne krize.

srbsko prebivalstvo v Surdulici pred očmi vse države poljubljia kosti svojih bratov in sester, ki niso zakrivila ne vojne ne «narodnih problemov» ne vsega drugega gorja na svetu — se mi vprašujemo: Ali še živi Baj Ganja?

Ali živi bolgarstvo, ki je voljno vse, prav vse zatajiti in poteptati, da zadosti svojemu in edinole svojemu interesu? Mar naj veljajo tudi o naših dneh verzi največjega bolgarskega pesnika Ivana Vazova:

Krvava je, strašna zgodovina
Bolgarske,
vrsta nesreč in bede,
vsakdanja obtožnica vseh naših
prednikov.
Prihajali so in umirali slučajno na
tem svetu,
brez Kosova so poginili
in brez testamenta.

Minevalo leta, dogodki gredo v pozabo in usmiljeni čas leči vse rane; grehi kake generacije ali kakega političnega sistema so prav tako odpuščljivi kot grehi posameznika. Vendar pa so reči, ki jih je težko pozabiti, in med te spada izdajstvo skupnega ideala. Tak ideal je Slovanstvo. Ne rodoljubarsko, ki obstoji v večini napitnicah, govorih in člankih; ne imperijalistično, ki ne pušči živeti bratu poleg brata. Mislimo Slovan-

Položaj v Bolgariji

V vseh balkanskih državah se v poslednji dobi mnogo piše o vedno bolj naraščajoči komunistični nevarnosti. Največ pa se o tem piše v Bolgariji, kjer so bili sofijski listi zadnje čase polni alarmantnih vesti. Sodeč po pisavi sofijskih listov mora imeti človek utis, da je komunistična revolucija v Bolgariji vprašanje par dni. In kakor imajo Bolgari dobro prakso že od nekdaj — prenesli so alarmantne vesti tudi v tujino, osobito v angleško in francosko časopisje, ki je pričelo pisati o nevarnosti, ki preti Bolgarski, in je s simpatijami pozdravljalo korake, ki jih je storila sofijska vlada, da reši svojo pozicijo, hkrati pa očuva tudi sosednje balkanske države boljševizma. Zlasti sta pariški «Temps» in londonske «Times» naglašala opasnost, ki preti Bolgarski od komunizma, ter pripravljale svojim vladam, da pomorejo Cankovu proti agentom sovjetske vlade.

Toda z mnogih strani, osobito v beogradskem tisku, so se ves ta čas pojavljali kritični glasovi, ki so trdili, da nevarnost ni tako huda, marveč da je prišla vlada Cankova svojo propagando v Londonu in Parizu samo iz namena, da jej tamkaj dovolijo povečati svojo vojsko, kar jej je sedaj na temelju neiskega mirovnega sklepa nimogče. Cankov je res pričel akcijo, da dobi pri onih vladah, od katerih pristanka zavisi uspeh, dovoljenje za povečanje vojske. Tudi na Jugoslavijo se je obrnil že na vnanje ministra Ninčiča s prošnjo, da da svoj pristanek za to, da se sme bolgarska vojska povečati za 6000 mož. Pašičeva vlada je odklonila dovoljenje, Cankov se je tedaj obrnil na medzavezniško kontrolno komisijo v Soliji s prošnjo, da mu dovoli povziti pod zastavo še 3000 mož v svrhu obrambe države pred komunizmom. Poslanikom Bolgarije v Parizu, Londonu in Rimu je naročil, naj delujejo v tem smislu pri zavezniških vladah. Toda ne da bi čakal na odločitev medzavezniške kontrolne komisije je Cankov odredil mobilizacijo in poklical pod orožje teh 3000 vojakov.

Jasno je, da je s to mobilizacijo Cankov prekršil določbe nejske mirovne pogodbe. Kaka bo reakcija na to kršitev s strani prizadetih držav, je še negotovo. V prvi vrsti je treba naglasiti, da se še vedno ne ve, kaj je prav za prav s komunistično opasnostjo. Mnogi so še vedno skeptični, trdeč, da hoče Cankov pod pretvezo komunistične nevarnosti, ki pa ne obstoja v tako veliki meri, ojačiti svoj ne poseben trden položaj ter povečati število oborožene sile. Druga pa opozarja na nevarno zblizanje med komunisti in makedonstvujučimi, ki bi moglo, z rusko pomočjo v ozadju, zares postati opasno sedanemu redu v Bolgarski. Opozoriti pa je na nekatera fakta: prvič so se nedavno vse makedonske organizacije združile v enoto in izbrisale tako rekoč medsebojne razlike. Drugič je postala komunistična stranka tako močna le, ker se je glavni in to najborbenejši del zemljedelske stranke priključil komunizmu. Tretjič, da morejo makedonstvujuči računati v danem položaju na uspeh le, ako se naslonijo na izrazito, vse razdirajoče delo boljševizma. In četrtič: v slučaju uspele revolucije bi komunisti in makedonstvujuči zemljedelci brezdomno potisnili v ozadje kot pmetki element. Ako je torej resnica, da so se makedonstvujuči ločili od Cankova in njegove vlade ter prešli na boljševiško-komunistično stran — kar pa še ni ugotovljeno — tedaj bi res mogla nastati za Cankova resna nevarnost.

Opozoriti pa je še na eno. Velik uspeh, ki ga je imela Cankova propaganda v Parizu in Londonu, se je pokvaril te dni s tem, da je Daily Herald, organ Macdonaldove delavske stranke, objavil senzacionalni članek zoper Cankova. V tem članku trdi D. H., da vodi «Times»

stvo, ki se izza davnih dni preko Križaniča in slovanke romantike razvija iz instinktov interesne skupnosti v kulturni in svetovnopolični tip. Megleni slovanški ideal se vendarle jasni in kaže svojo resnično vsebino.

Ali naj Slovanstvo še računa s sodelovanjem Bolgarov? Ne gre za akademsko vprašanje ali za kakšno rasno teorijo. Ne gre za preteklost. Bolgari imajo v Slovanstvu svoje mesto in ga nimajo. V svetovni vojni, ko je šlo za usodo več slovanških narodov, so slovanški ideal zatajili in izdali. Toda narod sestoji od mnogih plasti, ki se menjajo med sabo. V zadnjih desetletjih je bila na površju neslovanška plast, ki nosi poteze Baja Ganje. Socialna revolucija je prinesla na površje novo plast, ki jo je reakcija nekoliko potisnila v ozadje, katere pa ne more nič več preprečiti neposrednega vpliva na sistemizacijo bolgarskega narodnega življenja. Najzdravjša plast prihaja od besede. Od nje bomo slišali odgovor. Ne danes ali jutri, temveč šele čez leta. Ko bo Baj Ganja opustil sanjarje o balkanskem imperijalizmu in ko se bo tudi na srbski strani izčistilo ozračje, bo mogoče pokriti plašč čez Surdulico, en izmed madežev balkanskega Slovanstva ..., in iti dalje v smeri k Novemu Balkanu. B. B.

le Cankovo propagando, pravi, da je položaj Cankova zares nesiguren, da pa Cankov išče pomoči v inozemstvu zoper svoje strankarske nasprotnike pod pretvezo, da gre zoper komunizem. Na ta način je sedanja angleška vlada pokazala svojo skepsno in nezaupnost glede upravičenosti alarmantnih vesti Cankove vlade, vrh tega je «Daily Herald» koncem svojega članka zapisal prav izrecno, da so simpatije angleške vlade na strani bolgarskih kmetov. To je vsekakor izrazil afonit z angleške strani, ki bo imel nedvomno veliko važnost za nadaljni razvoj razmerja med Cankovom in zavezniki.

Nasproti temu «Times» nadaljuje kampanjo za Cankova. V Bolgarski sami pa očitno stvar dozoreva in vojno stanje, ki ga je proglasila vlada, je vsekakor uvod v resno stvar.

Pod vlado Fan Noli

Z albanske meje prihajajo nova alarmantna poročila o situaciji v Albaniji. Vsek dan pride kaka nova skupina beguncov na naše ozemlje, pristašev prejšnjega režima; begunci prihajajo v najbednejšem stanju, mogli so si rešiti le golo življenje. Značilno je, da je število beguncov zadnji čas večje nego je bilo v prvih dneh zadnje revolucije, znamenje, kako «deluje» sedanjí režim.

Pristaši prejšnjega režima ne trpe le vsled preganjanja s strani oblasti, marveč največ s strani neodgovornih činiteljev, to je dosedanjih kačakov; Bajram Cur je s svojimi razbojniki danes fakični gospodar v severni Albaniji. Vlada je celo Bajramu Curu kot «narodno priznanje» podarila neko veliko posestvo v bližini Havaje, ki je bilo doslej last nekega nasprotnika sedanje vlade. Ostali pomočniki so si vzeli sami brez vladnih dekretov posestva, ki so jim bila všeč, seveda na račun pristašev Ahmed-begove vlade.

Mat, predele Ahmed begov, je požgan. Kule in vse ostale zgradbe na Ahmed-begovih posestvih so v razvalinah, na njih ostankih pa so se naselili zmagoviti kačaki. Ker je zmanjkalo plena za to zasluženo razbojniško, so morali v poslednjem času tudi nekateri nevtralni bogati posestniki z doma, da jim napravijo mesta.

Anarhija in teror sta že pričela povzročati upore po nekaterih krajih severne Albanije. Nekatera plemena, ki so ostala mirna za časa poslednje revolucije, se pričnajo gibanje. Tako je med plemenom Nikaja in Puka nastal upor, ko so žandarmi vzeli s seboj nekaj uglednejših kmetov za talce, zlasti ko so jih sedmero izmed njih našli na potu mrtvih.

Iz Skadra se javlja, da se opaža vrenje tudi med Malisori. Nedavno so Malisori počakali na potu med Lješom in San Giovaniem nekega vladnega komisarja, ki se je proslavil z nasilji v njihovem okrožju, ga potegnili iz avtomobila ter ubili, njegove spremljevalce pa seveda slekli do golega.

V Skadru gospodari zloglasni Mustafa Kroja. Zaporji so polni, globe se dvigajo vedno više. Kdor hoče ostati na prostem, mora plačati visoke vsote odkodnine. Nekateri od skadarskih trgovcev, ki so jim naložili visoke globe Krojini ljudje, so si skušali pomagati s tem, da so se obrnili na jugoslovenske konzulat. Naš konzul jim seveda ni mogel pomagati, ker niso naši državljani. Zato pa jih je Mustafa Kroja dal zapreti in pošteno pretepati. In kdor želi, da mu odleti glava z ramen, pa naj le gro še v naš konzulat — tako se glasi sedaj beseda Mustafa Kroja.

Ni čuda, da so v takih razmerah kačaki dobili pristo pot, da lahko vsak čas udarijo čez mejo na naše ozemlje; kakor že dolgo ne, so oživel napadi vzdolž ob naši meji od Prizrena do Ohrida.

Kino

Filmi za deco. Ze precejkrat se je čulo vprašanje, zakaj ne izdelujejo filmska podjetja filmov posebej tudi za otroke. Dečad tvori bogme precejšen del posetnikov kinematografskih predstav, in otrokom sedanje moderne dobe skoraj ne moreš bolj ustreči, kakor če jim obljubiš — kino. Ljudskošolski kratkofilmčki in gimnazijski paglavci se živahno menijo o filmih, ki so jih videli prejšnji dan, zanimajo se za filmske dive in z nestrpnostjo pričakujejo naslednjega programa z nadaljevanjem. — Toda ti goreči prijatelji kina so po večini že vsi videli deset pomladi, so tako rekoč mali mošje, ki tudi razumejo, kar vidijo, in trepetejo od razburjenja, ko prisostvujejo dramam na platnu. Mlaži pa, ki žive še pod varnim zavetjem materinega krila, seveda še ne morejo razumeti zamotanih zapletljivih, ki hite mimo njih. Le veselí, smeh vzbujajoči prizori jim razmajejo lica, če pa vidijo celo «Njega in policiste» ali pa Harolda Lloydja, začno od razposajenosti kar cepetati z nogami. Taka mladež potrebuje brez dvoma izbranih motivov, kakor jih najde v knjigah s slikami, ki jih vedno z enakim veseljem prelistava. Njo zanimajo ljubke, kratke povestice ali pa nenavadni doživljaji kakega modernega Robinsona. Toda do zdaj so bili stroški za izvršitev takih filmov še vedno previsoki, da bi se kinopodjetja hotela ukvarjati z mislijo o njih izvedbi, kajti naši malčki so pač bolj poredki posetniki kina, in z eno ali dvema predstava-

ma na teden se stroški filmov ne povrnejo. Odrasli publiki pa — čeprav je vmes precej velikih otrok — ni mogoče nuditi nedolžnih pripovedk, čeprav bi jim te obudile spomin na one srečne čase, ko so sami nosili še kratke blaže in skakali bosopeti po ulicah... — No, prijatelji mladine sedaj naznanjajo, da nameravajo v bodoči zini organizirati otroške predstave, kjer bo deca imela dovolj prilike, da se naučijo kinematografske hrane. Filme bodo izbrali iz obilne filmske zaloge zadnjih let ter iz njih sestavili primerne programe, v katerih seveda ne bodo manjkale zabavne in komične točke in pa poučne tudi ne. Vzganjanje in poučevanje otrok z živimi slikami je pač najboljšje, kar si moremo misliti, zlasti če, če je ta pouk podan v osvežujočem, zanimivem okviru kinematografskega dejanja. Tudi se izdajatelji trdijo, da bi našli najboljšo stvar iz približljajenih otroških romanov, ter jih nameravajo v lepi obliki in privlačni opremi spraviti na platno v vzhličenje otrok in zadovoljstvo mater. — Odslej ne bodo starši nič več kaznovali dece z odtegnit-

vijo kosila, in palica bo nastopila zasluženi pokoj, najstrašnejša kazen malčku bo, če mu bo mamica odrekla kino. — V Parizu seveda, ne pri nas!

Požar v filmski tvornici. V prostorih «Cinégaphica» v Parizu je izbruhnil pred časom požar, ki sicer ni zahteval človeških žrtv, uničil pa je mnogo fotografij, med njimi del negativna slovitega filma «Nečloveška» (Inhumaine), o katerem smo v «Jutru» že obširneje poročali. Med tem so škodo že popravili.

«Javno mnenje» je naslov prve drame, ki jo je sestavil in upilnil največji kinometnik sveta Charlie Chaplin. V tem filmu se Chaplin ne javlja toliko kot igralec, pač pa kot izvrsten režiser. Glavna igralka je miss Edna Purviance.

Nune kot filmske igralkice. Henri King je za svoj film «Bela sestra», v katerem nastopa kot glavna igralka slovita Lillian Gish, porabil prave pravcate nune iz nekega italijanskega samostana. Nune-igralkice niso našle nič pohujšljivega v tem, da nastopajo za film. Henri King je Amerikanece...

Prvovrstni sodi

v vseh velikostih, dobavlja takoj in poceni mehanična sodarna

R. Pichlers sin
Maribor

3553a

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

Najhitrejša vožnja v Sev. Ameriko, samo 6 dni čez morje

Havre - Newyork, Cuba in Meksiko

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
Slavenska banka d. d. v Zagrebu

Vozne listke in tozadevna
pojasnila daje

Ivan Kraker

zastopnik v Ljubljani,
Kolodvorska ulica 41

1088a

Industrija platnenih izdelkov,

d. z. o. z.

Jarše, pošta Domžale (Slovenija)

moderno urejena tkalnica

izdeluje:

sirovo in beljeno platno od najpriprostejših
do najfinejših vrst — namizno perilo

— damaste — sploh vse vrste
platnenih izdelkov

Zelezniška postaja: Jarše-Mengeš

Brzovjavni naslov: Induplati Domžale

Telefon: Domžale 9

Ljubljanska posojilnica

R. Z. Z. O. Z.

v novopreurejenih prostorih

v LJUBLJANI

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpo-
vednim rokom obrestuje tudi
više po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture
in cesije terjatev.

Posojila daje le proti popolni
varnosti na vknjižbo, proti po-
roštvu in proti zastavitvi.

1841/a

Zveza kulturnih društev

Igre za podeželske odre

(Z * zaznamenovane igre je kupila ZKD. od J. Špicarja z vsemi avtorskimi pravicami.)

Ker v Zvezi včlanjena društva večkrat povprašujejo, katere igre ima ZKD. za svoja društva na razpolago, in da bodo dramatični odseki lažje sestavili repertoar za bodočo zimsko sezono, javljamo, da imamo za sedaj sledeče igre, s katerimi včlanjenim društvom lahko postrežemo:

- 1) **Pogumni Tomček.** Pravičica v 5 dejanjih, Jakob Špicar. (Mladinska igra, 12 oseb, večinoma otroci, vile, vilinska bitja, beli kralj, zeleni mož, povodni mož.)
- 2) **Patrioti.*** Komedija v 3 dejanjih, Jakob Špicar. (17 oseb, igra je pisana za dialekt; satira na ljudi, ki hočejo veljati kot patrioti.)
- 3) **K luči.*** Simbolična igra v 4 slikah, Jakob Špicar. (13 oseb, narod, deca; primerna za sokolske odre, simbolična slika poslanstva sokolske misli.)
- 4) **Težke ribe.** Veseloigra v 3 dejanjih, Mih. Balutski-Jos. Debevo. (9 oseb, lahka scenerija.)
- 5) **Hlapci.** Drama v 5 dejanjih, Ivan Cankar. (19 oseb, kmetje, kmetice, delavci; težja igra.)
- 6) **Na poljani.*** Romantični igrokaz v 3 dejanjih, Jakob Špicar. (10 oseb, gostje.)
- 7) **Pri belem konjčku.** Šaloigra v 3 dejanjih, Blumenthal in Kadelburg. (15 oseb; poslovenil Josip Mazi.)
- 8) **Čez leto dni.** Burka v 3 dejanjih, Blumenthal in Kadelburg. (16 oseb, nadaljevanje prejšnje igre.)
- 9) **Španska muha.** Burka v 3 dejanjih. (12 oseb.)
- 10) **Simona.** Igrokaz v 5 dejanjih, Catal de Neon S. S. (9 oseb, 3 služabniki.)
- 11) **Nebesa na zemlji.** Veseloigra v 3 dejanjih, Julij Horst-Hinko Nušič. (11 oseb.)
- 12) **Stadskosti rodbinskega življenja.** Veseloigra v 3 dejanjih, Maurice Hemmyn-A. E. (8 oseb, godi se v Parizu.)
- 13) **Miklova Zala.*** Narodni igra v 4 dejanjih, Jakob Špicar. (21 oseb, lepa igra, lahka scenerija; dramatizacija dr. Sketove povesti.)
- 14) **Nepošteni.** Drama v 3 dejanjih, Grolamo Rovatta-Fed. Gradišnik. (10 oseb.)
- 15) **Protekcija.** Veseloigra v 5 dejanjih, Branislav Nušič. (14 oseb.)

- 16) **Pri Hrastovih.** Drama v 3 dejanjih, Fr. Ks. Meško. (8 oseb.)
- 17) **Ulica št. 15.** Burka v 4 oddelkih, češki spisal Šamberg-Doksov. (15 oseb.)
- 18) **Snegulčica in škratje.** Pravičica v 9 slikah. (7 oseb, 7 škratov, dvorjani, dvorjanki, angeli.)
- 19) **Pot v pekel.** Šaloigra v 3 dejanjih, nemško spisal N. N., poslov. J. Potočnik. (14 oseb; igra je bolj mestna, težja, scenerija precej komplicirana.)
- 20) **Velika repatica.** Burka v 3 dejanjih, Fran in M. Govekar. (12 oseb, dejanje se vrši v Zapotoku v začetku 20. stoletja.)
- 21) **Dolski župnik.** Ljudska igra s petjem v 4 dejanjih, Anzengruber-dr. Albin Česarek. (14 oseb, družice, godci.)
- 22) **Ptičji kralj.** Otroška igra s petjem v 2 slikah. (6 oseb, otroci-vojaki, služabniki, solariji, tri ptice, dečki in deklice.)
- 23) **Miklavžev večer.** Otroška igra, dr. Iv. Lah. (3 osebe, 2 angela, Miklavžovo spremstvo.)
- 24) **Mladost.** Ljubzenska drama v 3 dejanjih, Maks Halbe-A. Gradar. (6 oseb; v poljskem okraju zapadne Prusije.)
- 25) **Vražja ženska.** (Drama v 5 dejanjih, Schönher. (3 osebe, preprosta scenerija, 1 soba.)
- 26) **Valenska svatba.** Igrokaz v 4 dejanjih, L. Ganghofer-M. Brociner-dr. Albin Česarek. (17 oseb, kmetice, cigani, gostje; vrši se v sedanjem času v Rumuniji; daljša igra, primerna za večje odre, težja scenerija.)
- 27) **Don Pietro Caruso.** Drama v 1 dejanju, Robert Bracco-Emil Kralj. (3 osebe, vrši se v Neopolju v sedanjem času; igra kratka in lahka, 1 navadna sobica.)
- 28) **V dolini.** Drama v 3 dejanjih, Don Ang. Gvenera-R. Perušek. (12 oseb, preprosta scenerija, lahka igra.)
- 29) **Deseti brat.** Ljudska igra v 5 dejanjih; po Josipu Jurčiču-Fran Govekar. (22 oseb, kmetje, lovci, gonjači.)
- 30) **Golgota.** Drama v 3 dejanjih, Sergijan Tucic. (15 oseb, samo ena ženska, lepa igra.)
- 31) **Tat.** Drama v 3 dejanjih. (7 oseb, 2 ženski, scenerija težja.)
- 32) **Sokolci gredo.** Šala s petjem v 1 dejanju, Dr. Ivan Lah. (6 oseb, 2 ženski, primerna za Silvestrovo.)

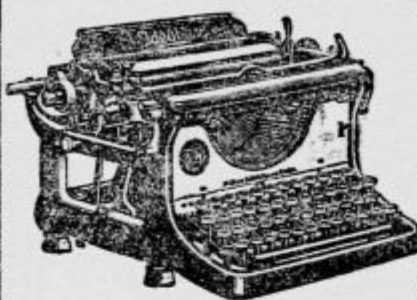
- 33) **Knez Semberjski.** Igra v 10 prizorih, Branislav Nušič. (8 oseb, 2 mladi deklici, 2 dečka, 1 mladenič, kmetje, panduri, Turki.)
- 34) **Legionarji.** Narodna igra v 4 dejanjih s petjem, Fran Govekar. (18 oseb, meščani, meščanke, otroci, akademiki, legionarji, vojaki iz Napoleonovih časov.)
- 35) **Dana Petrovičeva.** Igrokaz v 3 dejanjih, Roda-Roda-Ant. Danilo. (8 oseb; leta 1903. v Grabici v Slavoniji.)
- 36) **Spavaj moja deklica.** Drama v 3 dejanjih, P. Sjevni-Jakob Grčar. (7 oseb, po ruski romanci; godi se na posestvu Andreja Kostrinskega ob Volgi.)
- 37) **Rokovnjači.** Narodna igra s petjem v 5 dejanjih, Fran Govekar. (31 oseb, kmetje, rokovnjači, po Jurčič-Kersnikovem romanu; uverturo in glasbene točke Viktor Parma.)
- 38) **Bucek v strahu.** Burka v 1 dejanju, Rado Murnik. (5 oseb, godi se v Ljubljani v sedanjem času.)
- 39) **Mrak.** Drama v 4 dejanjih, Peter Petrovič-M. S. (6 oseb.)
- 40) **Zakonske zmešnjave.** Burka v 4 dejanjih, V. V.-Ivan Cesar. (16 oseb, sedanost, večje mesto.)
- 41) **Na razpotju.*** Silvestrska fantazija v 1 dejanju, Jakob Špicar. (10 oseb, godi se na Silvestrov večer, satira na duševno delo.)
- 42) **Ujedinenje.*** Mladinska igra v 4 slikah, Jakob Špicar. (12 oseb, ljudstvo, sužnji, vojaki, rabelji.)
- 43) **Knjižničar.** Veseloigra v 4 dejanjih, G. pl. Moser-M. Malovrh. (17 oseb, prvo dejanje v Londonu, drugo, tretje in četrtje v Maršlandovem.)
- 44) **Gospod Senator.** Veseloigra v 3 dejanjih, G. Kadelburg-Jesenko. (11 oseb, godi se v Hamburgu.)
- 45) **Automobilist.** Burka v 3 dejanjih, Kurt Kralz-S. Fr. L.-L. (12 oseb, godi se v Ljubljani v sedanjem času.)
- 46) **Ugrabljeni Sabinke.** Burka v 4 dejanjih, Fr. in P. Schönthan-E. Gangl. (11 oseb, majhno mesto, sedanost.)
- 47) **Ubijač.** Pariška narodna igra v 5 dejanjih, 9 slikah, U. Busnach-O. Gastineau. (34 oseb, delavci, perice, ljudstvo.)
- 48) **Osveta.** Šaloigra v 1 dejanju, Teodor Körner-Vek. Smolej. (3 osebe, scenerija preprosta.)
- 49) **Scharlejeva teta.** Veseloigra v 3 dejanjih. (11 oseb, zelo lepa, ne pretežka, scenerija lahka.)
- 50) **Osvobojevalci.*** Simbolična pripovedka v 4 delih, Jakob Špicar. (10 oseb,

- narod, v vezani besedi, slika osvobojenega naroda.)
- 51) **Maskarada.** Igra v 3 dejanjih, francosko spisal Al. Bisson in Alb. Carre. (Daljša lepa igra, 9 oseb, sedanost; godi se v mestecu Grasse v neki lekarni.)
- 52) **Jesensko solnce.** Veseloigra v 1 dejanju, H. Mailhac in L. Halévy-M. N. (4 osebe, sedanost, vila v turški okolici.)
- 53) **Dolorosa.*** Jugoslovanske pripodobbe, II. del, v 4 dejanjih, 5 slikah, Jakob Špicar. (Nadaljevanje Damjanke, prvo leto Jugoslavije, velja pa tudi še sedaj. 12 oseb, sodniki, škratje, Pravica, Čas, Ojka itd.)
- 54) **Izdajalec.*** Igrokaz v 5 dejanjih, 7 slikah, Jakob Špicar po F. V. Slemenikovi povesti. (Iz turških časov v 16. stoletju, 25 oseb, kmetje, vižez, spremstvo.)
- 55) **Električna ljubezen.** Veseloigra v 1 dejanju, prevedel Vek. Smolej. (2 osebi, 1 soba, scenerija preprosta.)
- 56) **Miklavžev dar.** Igrokaz v 2 dejanjih, J. Špicar. (6 oseb, Miklavž s spremstvom, prikazen; godi se med vojno, revnim otrokom Miklavž nič ne prinese, zato pa se jim vrne oče iz vojne.)
- 57) **Kapetanova ljubezen.** Veseloigra v 1 dejanju, prevedel Vek. Smolej. (4 osebe, 1 soba, preprosta scenerija.)
- 58) **Valerija.** Komedija v 2 dejanjih, A. Scribo in Melesville-Smolej. (5 oseb, preprosta scenerija, zelo lepa igra.)
- 59) **Razdor.** Tragedija slovenskega naroda na Koroskem v 4 dejanjih, Jakob Špicar. (18 oseb, kmetje, fanje, pogrebi; tendenca: propadanje narodove sile zaradi importiranja klerikalizma v obmejne kraje.)
- 60) **Ljubo doma.** Slika iz življenja v 5 dejanjih, J. Špicar. (22 oseb, orožniki, ljudstvo, študent, ki ga silijo v semenišče, gre v Ameriko iskat srečo, spozna tujino in se vrne.)
- 61) **Damjanka.*** Jugoslovanske pripodobbe, I. del, v 5 dejanjih, J. Špicar. (Simbolična zgodovina našega naroda iz davnih časov do prevrata, 16 oseb, družina, godci, oboroženci. Glej št. 35: Dolorosa.)
- 62) **Bratje sv. Bernarda.** Igrokaz v 5 dejanjih, Ochorn, prevedel Koba. (14 oseb in več menihov.)
- 63) **Zlato Runo.** Drama v 3 dejanjih, prevedel V. F. Jeleno. (7 oseb.)
- 64) **Zlata ptička.** Vesela božična igra v 3 dejanjih. (8 oseb.)
- 65) **V božični noči.** Božična bajka s petjem in plesom v 7 slikah, 4 dejanjih,

- Bethge-Truhn, prevrel Kosler. (2 oseb.)
 - 66) **Raztrgana Višnja gora in zakrpani Žužemberk.** Veseloigra, dr. Ivan Lah. (21 oseb, višnjegorski meščanje in žužemberški tržanje.)
 - 67) **Če mati umre.** Igra v 4 dejanjih, Josip Kostanjevec. (19 oseb.)
 - 68) **Nju.** Šaloigra v 4 dejanjih, Osip Dymov. (12 oseb, gosti, služabniki.)
 - 69) **On in njegova sestra.** Burka v 4 slikah, Buchbinder-Koba. (13 oseb, igralci, igralke, gledališki delavci.)
 - 70) **Ljubezni in morja valovi.** Šaloigra v 5 dejanjih, Gilparzer-Koblar. (8 oseb, služabniki, ribiči, ljudstvo.)
 - 71) **Narodni poslanec.** Veseloigra v 3 dejanjih, Branislav Nušič. (17 oseb.)
 - 72) **Trnuličica.** Pravičica s petjem v 5 slikah. (17 oseb.)
 - 73) **Dve Marički.** Pravičica. (7 oseb, družica, sirote, sluga.)
 - 74) **Zora, Dan in Noč.** Komedija v 3 dejanjih. (7 oseb in glasovi.)
 - 75) **Smešne precloze.** Komedija v 1 dejanju, Mollière-F. J. (13 oseb in več lakajev.)
- Igre, ki jih je ZKD. kupila od g. Jakoba Špicarja, smejo brezplačno igrati samo v Zvezi včlanjena društva, medtem ko nam morajo ostala društva plačati določene taničjeme. Sicer pa Zveza sama nevčlanjenim društvom ne izposoja iger. Izposojajo se po največ tri igre naenkrat. Pristojbina za vsako izposojeno igro, ki jo društvo prepiše, znaša še vedno 12 Din 50 par za en mesec. Konstatirati pa moramo žalosno dejstvo, da se vsa društva ne zavedajo svoje dolžnosti napram ZKD. v plačevanju, kakor tudi glede vrnitve iger. Nekatera društva nam kljub večkratnemu opominu še do danes niso vrnila izposojenih iger. Večina včlanjenih društev pa vestno vrši svojo nalogo in obeta biti prihodnja sezona še mnogo živahnejša kot je bila prejšnja. Prizadeta društva pa tem potom vnapredno ponovno naprosamo, da nam vrnejo igre, ki jih še imajo v posesti, plačajo gori omenjene pristojbine ter eventualno zaostalo članarino. Zveza ima danes okrog tristo včlanjenih društev brez posameznikov in ji je delo zelo oteženo, ako vsa društva ne vrše točno svojih dolžnosti. Predstojeci seznam naj blagovolijo društva shraniti, da si na podlagi tega morejo izbrati igre. Tajništvo ZKD. posluje sedaj v letnem času od 8. do 14. ure (Narodni dom I. leto). V zimskem času pa od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.
- Zveza kulturnih društev v Ljubljani

Ljubljana Pred škofijo 1/I.
L. TURK
strojno pletenje, nogavice,
čepice, obleke, jopice, majice itd.
po najnižjih cenah. 4291a

Stara 1102/a **M. FRANZL & SIN** 1888
tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena
v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44.
Lastnik: Feliks Franzl.

Ustanovljeno leta 1906.

THE REX CO.,
Ljubljana,
Gradišče 10.

Najstarejša in največja specialna trgovina v Jugoslaviji
s pisalnimi, računskimi in kopirnimi stroji, razmnoževalnimi aparati, pisarniško opremo in z vsemi tozadevnimi potrebščinami.

Telefon št. 268.

Josip Winkler, puškar v Kranju

Velika zaloga lovskih pušk, vsakovrstne munolitje in drugih lovskih potrebščin. Popravila orožja po najnižjih cenah. — Zahtevajte cenike! 1854a

OBTISKI.

Vsi mizarji, ličarji, pleskarji in slikarji naročajo obiske edinole pri tvrdki

Karel Mollenda

Praha-Zižkov, Husova 34.

Prospekti zastoj. Velesejem paviljon „E“.

Cenj. posebnikom velesejma se toplo priporoča

== kavarna in bar ==

EMONA

Aleksandrova cesta

FIBA

Ustanovljeno leta 1846. Telefon št. 563.

Gradbeno podjetje

G. Tönnies družba z o. z. Ljubljana

Pisarna: Dunajska cesta št. 25.

Podjetje projektira in izvršuje vsa v gradbeno stroko spadajoča dela. — Enodružinske hiše v opeki in „Heraklitu“ (najcenejši stavbni način). — Projekti za enodružinske hiše so na ogled v gradbeni pisarni. — Iz lastne opekarne nudi po konkurenčnih cenah lepo, močno žgano opeko. — Iz lastnega gramozoloma vse vrste peska. — Zaloga vsega gradbenega materiala na Martinovi cesti.

Hitite! Če se hočete udeležiti fotografske tekme. — 30 milijonov avstr. kron nagrad. Pokažite našo lepo zemljo tujcem v najlepšem albumu. Pojasnila daje „SANITAS“, Celje 9. 4091/a

Manufakturna trgovina

MARIJA ROGELJ

se je preselila v popolnoma druge prostore na Sv. Petra cesti št. 26, nasproti hotela Tratnik. Velika izbira blaga. 4323 Cene nizke.

Ugodna zamenjava gramofonskih plošč!

Edina zaloga gramofonov, plošč, igel, peres in vseh posameznih delov k gramofonom in drugim godbenim strojem.

RASBERGER A.

LJUBLJANA, Sodna ulica št. 5.

V zameno se sprejemajo le pri meni kupljene plošče. — Izjemoma zamenjujem tudi druge, to pa

samo do konca septembra t. l. 4477a

Pisanim vprašanjem priložite znamko za odgovor.

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov itd.

Ljubljana, Metelkova ul. 13

priloga

naravne sadne soke, arome za nealkoholne pijače, sadne etere za kandite, esence za rum in žganje, posebno pa specialne sadne likerje, odnosno ratafije iz svežega sadja.

Predor pod Rokavskim prelivom

Pred kratkim je sprejel angleški ministrijski predsednik Ramsay Macdonald deputacijo spodnje zbornice, ki z vso pravico zatrjuje, da ima za seboj nad 400 poslancev vseh strank, ki zahtevajo, naj se vendar enkrat začne z gradbo predora pod Rokavskim prelivom med Anglijo in Francijo.

S tem sprejemom, ki je bil zelo svečan in so mu prisostvovali lord-kancelar Haldane, prvi lord admiraltete (mornariški minister) Chelmsford in ministra za letalstvo in za državno brambo, je stopil že nad sto let stari načrt v odlični štadij, čigar pomen nikakor ne more zmanjšati trenutni neuspeh cele akcije. Znano je, da je pred par tedni odklonil vrhovni brambni svet Velike Britanije načrt večinoma iz predsodkov, češ da bi bila potem varnost Anglije ogrožena. Akcija je s tem sicer nekoliko zastala, nikakor pa ni pokopana.

Pred več nego sto leti je misel predora med Anglijo in Francijo sprožil sam veliki Napoleon. V razgovoru z angleškim poslanikom je rekel: «To je ena onih velikih stvari, ki jih moramo ustvariti skupaj». Anglija je odklonila Napoleonom načrt, čeprav veliki vojskovodja že ni bil več nevaren. Anglija je pač država otokov in je še do pred kratkim videla svojo moč na vodi, ki jo obdaja z vseh strani. Šele leta 1881. je nastopilo nekaj uglednih poslancev v zbornici, ki so spr-

avili stvar zopet na površje, pa je zadeva zopet zaspala, češ da bi v morebitni vojni s Francozi sovražni vojaki po suhem mogli priti v London skozi predor in v eventualni vojni z Nemčijo nemške čete veliko lažje zasedle francoski vhod v predor, kot pa izkrcati vojake v Angliji.

Polagoma so močje širokega obzorja vedno bolj podrobno jeli razmišljati o projektu, ki je dozorel že tako daleč, da so ga začeli z vso resnostjo zagovarjati in spravili na tapet v obliki resolucije v parlamentu. Najbolj je pospeševalo idejo dejstvo, da je prišla nova vlada socialističnih tendenc na krmilo v Angliji in Franciji, s čimer je naredila stvar korak dalje na poti uresničenja projekta.

Izdelani so podrobno že vsi načrti, v tehničnem in gospodarskem pogledu. Predor bi bil dotedaj največje delo stavbene umetnosti. Tunnel bi bil dolg 36 angleških milj (približno 58 kilometrov). Predor pod Simplonom je doslej najdaljši in meri skoraj 20 kilometrov. Od projektiranih 36 milj (ena angleška milja je okroglo 1600 metrov) bi jih bilo le 24 pod morjem, torej le dve tretjini, dočim bi tekla ostala proga po kopnem kot rampa na francoski in angleški strani. Vhoda v predor sta zamišljena na obeh straneh nekaj milj od brega, da bi bila na eni strani bolj zavarovana proti morebitnim neurjem in visoki plimi, na drugi strani pa da rampi ne bi bili prestrmi. Morska

tla so pod Kanalskim prelivom naravnost idealna za tunel. Tla so iz trdega apnenca, ki ne pušča vode. Najprej pa bi se začel kopati poskusni predor, ki naj bi bil kakor štiri metre širok in visok in bi bil lahko končan v dobrih treh letih.

Stroški za angleški del predora se cenijo na milijon funtov in četrt. Na podlagi izida tega poskusnega predora bi se potem nadaljevalo vse delo. Bila bi dva predora po približno šest metrov in pol premera in bi bila oddaljena drug od drugega 20 metrov. To delo bi trajalo nadaljnja tri leta.

Tekom šestih let bi se mogel otvoriti direktni železniški promet med Londonom in Parizom. Vse delo bi dovršilo 20 tisoč delavcev, ki bi bili skozi šest let nepretrgoma zaposleni. K temu bi morala priti še cela vrsta pomožnih delavcev, ki bi bili zaposleni v industriji gradiva.

Direktni osebni vlaki med Londonom in Parizom naj bi vozili vsake pol ure, večnoma le po dnevi. Ponoči naj bi vozili po možnosti le tovorni vlaki. Vožnja bi trajala nekaj nad eno uro. Da bi se moglo zadostiti naraščajočemu prometu, bi bilo treba zgraditi na južnovzhodni obali Anglije nove železnice, seveda električne, stare pa opremiti z električnim pogonom.

Angleški in francoski strokovnjaki so preračunali, da bi znašali vsi stroški za predor med obema državama 29 milijonov funtov šterlingov. To je za 13 milijonov več, kot so cenili leta 1917. Razlika je iskati v porastu cen gradiva in plač.

Sir Percy Tempest, bivši ravnatelj Južnoangleške železnice, je že meseca marca tega leta predložil parlamentu natančne podatke o rentabilnosti predora. Svoj proračun opira na podatke železnice, in sicer po stanju iz leta 1922, letu največje gospodarske depresije, ki jo zaznamuje Anglija zadnja desetletja.

Sir Tempest pravi, da bi znašali dohodki nove železniške proge pod morjem letno 1.6 milijona funtov, kar bi odgovarjalo nekako 5 odst. investiranega kapitala. Ako jemljemo v poštev številke iz let 1913. in 1914., znašajo preračunani dohodki letno 1.800.000 šterlingov. Pri tem pa ni všteti prirastek potniškega prometa vsled tega, da ne bo treba prestopati z vlaka na parnik in zopet na železnico, ampak se boš lahko peljal v spalniku direktno iz Pariza v London, ter porasta blagovnega prometa in zmanjšanje izdatkov, ker odpade prekladanje tovorov.

Velike potovalne pisarne pravijo, da se bo potniški promet z otvoritvijo predora med Anglijo in kontinentom podesetoril. Zelo previdni predsednik družbe Channel Tunnel, baron D' Erlanger, računa s tremi milijoni potnikov od prvega leta dalje. To bi znašalo tri milijone funtov, ako se računa po en šterling voznine za vsako osebo, torej 8 odst. obrestovanje vloženega kapitala.

Najprej prihaja v poštev financiranje poskusnega predora. Potrebne vsote, dva milijona funtov, upajo spraviti skupaj zainteresirane železniške družbe. Južnoangleška kakor tudi severnofrancoska že-

lezniške družbe imajo izredno velik interes na tem, da postanejo neodvisne od parniškega prometa med Dovrom in Calaisom, ki je eden najbolj nezanesljivih na svetu zaradi skoraj stalnih viharjev na Kanalu med Atlantskim oceanom in Severnim morjem. Čim bodo končana poskusna dela pri predoru, bodo začeli svetovni kapitalisti naravnost tekmovali pri investiranju svojega denarja.

Jasno je, da je sedaj vse odvisno od stališča angleške vlade. Francija je že od Napoleonove dobe vsak trenutek pripravljena k sodelovanju. S tem, da se je izjavil najvišji brambni svet v Londonu proti projektu, načrt še davno ni pokopan. Sedanji ministrijski predsednik Macdonald je z vsem ognjem za stvar in levitarski liberalci in delavska stranka so za uresničenje načrta. Še pred par dnevi so objavile «Times» pismo predsednika odbora za predor v spodnji zbornici, v katerem pravi, da odbor nikakor ne misli opustiti svoje akcije za uresničenje projekta.

Cas ni bil v juniju 1924. še zrel za udeležitev enega največjih tehničnih načrtov svetovne zgodovine. Saj se je iz poteka londonske konference videlo, kako negotova so še tla za pomirjenje in poboljšanje Evrope, ki si ga Macdonald tako želi in dela zanj z vsemi močmi. Vendar pa se da iz razmerja držav med seboj z vso gotovostjo reči: ako prinesejo prihodnji meseci Evropi mir, bo v par letih pod Rokavskim prelivom vendarlo enkrat stekla železnica.

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“

izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenkom teritoriju.

Svake srijede i subote
velika svečana zabava

uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Svaki dan čajanka

od 16 do 19 sati.

Dvorane otvorene

od 15 sati do 2 sata u jutro.

Posetnikom velesejma
priporoča fine klobuke

4454/a modni salom

STUHLV-MASKE

Židovska ulica št. 3.

Popravila se takoj izgotove.
Cena brez konkurence.

Nova moderno urejena tovarna nogavic in pletenin
Henrik Franz, Ljubljana
Privoz št. 17 Telefon št. 427

priporoča svoje prvovrstne izdelke, kakor:
nogavice, raznovrstne iz bombaža, volne in flora,
volnene jopice, bluže, čepice, dokolenke, kostume,
kakor tudi vse v stroko spadajoče izdelke.

4420a

SLAVENSKA BANKA, D. D.

Podružnica: LJUBLJANA

Centrala: ZAGREB

Vplačana delniška glavica in rezerve preko 120.000.000 Din.

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gor. Radgona,
Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo,
Sombor, Sušak, Sabac, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice.

Afilijaciji:

Slovenska banka, Ljubljana, in Jugoslovenska industrijska banka,
d. d., Split.

Lastne agencije v Južni Ameriki: Buenos Aires, Rosario de Santa
Fe; v Severni Ameriki: v vseh večjih mestih direktne bančne zveze.

Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom,
posebno z Italijo in Avstrijo.

Olajšuje posle eksporterjem in importerjem s tem, da jim eskomptira
menice v lirah kakor tudi v drugih inozemskih valutah.

Otvorja akreditive, izstavlja garantna pisma ter izvršuje
vse bančne posle najkulantneje.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljnejše.

Izdaja garancijska pisma za triptike.

4287a

Nosite
samo
BERSON
gumi pete in potplate. Dajo elastično
hojo, so cenejše in obdržijo Vaše
čevlje trajne.

VINO

PODRUŽNICA

vinarske zadruga

„LJUTOMERČAN“

za ljutomerski in ormoški okraj

v Ljubljani, Stara pot št. 9

po leg vojaške bolnice

nudi svoja zjamčeno

pristna ljutomerska vina

po ugodnih cenah in pod

solidnimi plačilnimi pogoji.

VINO

453/a

Oglejte si pred nakupom najfinejše
PFAFF šivalne PUCH
stroje

PUCH-kolesa po ugodnih
cenah in plačilnih pogojih
pri trrdki

4318a

IGNACIJ VOK, LJUBLJANA

SODNA ULICA 7.

PAVILJON „H“ 281—282.

da poskusite najboljše
kemične izdelke za čevlje in usnje.
Zahtevajte po vseh trgovinah
in povsod-Svetlin krema-l.f.d.

Grobne spomenike

marmornate plošče za
pohištvo in vsa druga
kamnoseška dela, kakor
tudi izdelke iz umetnega
kamna priporoča

F. TOMAN

kamnoseški mojster

LJUBLJANA

Resljeva cesta št. 30.

1886a

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Brzjav. naslov: Zadruga Kropa

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebliji za železnice, žebliji za ladje, črni ali pocinkani, žebliji za zgradbe, žebliji za čevlje, spojke za odre in
prage, spojke za ladje in splave, železne brane, zobje za brane, kljuge za podobe, zid itd., vijaki z
maticami, zakovice za tenderje, kotle in mostove, vijačni čepi, verige.

4417a

Gospodarstvo

Zunanja trgovina v prvem četrtletju

Trgovinska bilanca aktivna.

Po podatkih generalne direkcije carin je znašal v prvih treh mesecih naš uvoz 204.97 milijona kg, 317.935 komadov in 27.780 kubičnih metrov napram 200.79 milijona kg 335.031 komadov in 58.299 kubičnih metrov v enakem času 1923. Kakor vidimo, je bil uvoz v prvem četrtletju t. l. znatno manjši od uvoza v enakem času l. 1923. Po vrednosti je znašal uvoz v prvem četrtletju t. l. 1.928 milijonov 57.415 Din, dočim je vrednost uvoza v enaki dobi lanskega leta dosegla 1.913.483.860 Din.

Ako primerjamo uvoz z izvozom, o katerem smo svojevčasno že prinesli podatke, dobimo za prvo četrtletje t. l. naslednjo sliko:

izvoz	2.061.378.454 Din
uvoz	1.928.057.415 Din
prebitok	133.321.039 Din

Iz te tabele vidimo, da je naša trgovinska bilanca aktivna. Vrednost izvoza napram vrednosti uvoza v prvem četrtletju t. l. je znašala 106.91 odst., v četrtletju 1923. 117.16 odst. Ugodnejša trgovinska bilanca je v zadnjem četrtletju 1923. napram prvem četrtletju 1924. se razlaga tako, da je izvoz v mesecih oktobru, novembru in decembru, ko je glavna izvozna sezona večji nego izvoz v prvih treh mesecih leta.

Ker izkazuje naša carinska statistika za zadnji dve zaključni četrtletji aktivno trgovinsko bilanco, smemo upati, da bo šel razvoj naše zunanje trgovine tudi v naslednjih četrtletjih t. l. v isto smer in da bo tako naša celoletna trgovinska bilanca letos prvi prebitok.

Glavni predmeti našega uvoza v prvem četrtletju t. l. so bili (vrednost v milijonih Din): bombažno blago 397,6; volno blago 158,7; bombažni sukanec 120,6; železni izdelki 65,1; sladkor 57,4; sirovi bombaž 45,6; stroji in aparati 43,7; sirovi in polpredelano železo 38,7; premog vseh vrst 37,6; platno in konoplje tkanine 29,8; nepredelane kože domačih živali 28,7; železna pločevina 27,2; elektrotehnični predmeti 26,9; olupljeni riž 23,5; petrolej 22; ustrojeno usnje 21,4; transportna sredstva 17,6; železne tračnice in železni material za mostove 15,7; rastlinska olja 15,7; bombažne nogavice in rokavice 13,7; volno steklo 12,6; olja za mazanje 11,8; železni žebli 11,4; sirovo zemeljsko olje 11,4 in drugo.

Udeležba tujih držav na našem uvozu v prvem četrtletju t. l. je nastopna (v milijonih Din; v oklepajih odstotki): Češkoslovaška 412,3 (21,28); Avstrija 407,3 (21,12); Italija 402,4 (20,87); Velika Britanija 188,7 (9,79); Nemčija 147,4 (7,63); Zedinjene države 72,6 (3,76); Francija 70,6 (3,66); Grčija 57,3 (2,97); Madžarska 36,5 (1,90); Rumunija 30,3 (1,57); Indija 29,8 (1,55); Švica 18,1 (0,94); Holandska 10,6 (0,55); z manjšimi zneski sledijo: Belgija, Poljska, Brazilija, Egipt, Norveška, Španja, Argentina, Danska, Bolgarska, Turška, Rusija, Albanija, Portugalska, Perzija, Alžir, Švedska, Kina, Finska, Japonska, Kanada, Litavska, Letška, Tunis in neznane države.

Kakor vidimo, zavzema v tem četrtletju v našem uvozu Češkoslovaška prvo mesto, na katerem sta se izmenjavali do sedaj Avstrija in Italija. Z eni je bila Češkoslovaška na drugem mestu in je zrinila Italijo na tretje; na prvem mestu je bila lani Avstrija.

Bodoče razstave živine na velesejmu

Veliko zanimanje in naknadno priglasenje konj za razstavo, ki se vrši danes 24. t. m. nam je v jasen dokaz, da je velesejmski urad s to razstavo pridobil mnogo razstavljalcev kakor tudi obiskovalcev. Število priglasenih konj znatno presega pričakovano. Isto tako se je tudi goveje živine priglasilo toliko, da bi vključ kratkemu času, ki je razstavemu odboru bil na razpolago, bilo uspešno tudi govedo razstaviti, če bi bila potrebna denarna sredstva na razpolago. Zato je potrebno, da se misel na razstavo živine nikakor ne opusti in naj se takoj po sklepu letošnje razstave konj prične z pripravi za razstavo prihodnje leto.

Razstavo goveje živine bi bilo izvršiti v treh etapah, in sicer naj bi se v prihodnje, to je prvič, razstavile plemenske živali obojega spola vseh tistih pasem, ki se v Sloveniji reje. To je Gorojska cikasta (pinegavska) živina, zlasti behinjska, nadalje dolenski in štajerski sivi in pšenčni živina, marijadvorska, mentafonska in simodolska živina. Drugo leto naj postavijo zlasti živinorejke za druge in živinorejski odseki večje skupine v rodovnik vpisanih živali in njih potomstvo. Tretje leto pa se mora izvršiti tekmovanje posameznih pasem glede izrabe krme, glede mlečnosti in kakovosti mleka. Sploh izvršiti rentabilnost naše govedoreje s posebnim oziranjem na razvoj našega mlekarstva in reje najbolj dobičkonosnih plemenskih živali.

Pozabiti tudi ne smemo na razstavo plemenskih prašičev. Naša prašičereja je potrebna obnovitve in bi tak razstava največ pripomogla, da se ta panoga kmetijstva zopet razvije s posebnim oziranjem na izvoz v inozemstvo.

Priilike in zanimanje pa moramo zbuditi tudi za razstavo drobnice, to je ovac in koz. Naša jezerska pasma je zlasti v inozemstvu čislana in zato je razstava teh plemenskih živali nujno potrebna. Ravnotako pa se mora zlasti revnejšim slojem dati prilika, da se pouče o reji koz in da najdejo viro nakupa dobrih mlečnih koz.

Zanimati tudi ne smemo razstave perutnine, ki tvori bogat vir dohodkov malega človeka in predmet za izvoz. Maršičko bi se opogumil, da bi začel z rejo perutnine, kolikor mu razmere dopuščajo in bi tako pripomogel do večjega blagostanja.

Nuditi moramo tudi priliko razstave malih živali, zlasti domačih zajcev, morskih prašičkov, kanarčkov itd. Predvsem bi bilo pokazati izrabo kožuhovine domačih kuncev in vporabo raznih kuhinjskih odpadkov, ki gredo sicer v nič, z rejo teh živali pa bi se še tako neznatni in nepomenljivi odpadki začeli koristno uporabljati. Treba je ljudem dati poguma in izpodbude in tudi ta panoga bo prinesla mnogo blagostanja in nedolžnega veselja zlasti upokojevcem in brezposelnim.

Celotne razstave bo mogoče organizirati s pravočasno predpripravo, ki se mora organizirati takoj po sklepu letošnje velesejme.

Vsak ljubitelj živinoreje, konjereje, pravočasno skrbeti za organizacijo in pora pa biti zagotovljen, kakor je zagotovljen naš trgovec, da bo lahko drugo leto razstavil svoje blago in se na razstavo primerno pripravil. Zato pa mora sedanjim kmetijskim odsek velesejma svoje delo takoj po razstavi nadaljevati in pravočasno skrbeti za organizacijo in potrebnih sredstev. Tako bo zagotovljen velik obisk in vedno večje zanimanje najširših slojev za vsakoletni ljubljanski velesejem.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (23. t. m.). Pšenica: baška, nova, 45 vagonov 367,5 do 372,5. Ječmen: 2 vagona 340 do 345. Oves: 4 vagoni 280 do 285. Turčija: 5 vagonov 285 do 290. Fižol: beli, baški, 6 vagonov 500 do 510. Moka: baza «00», sa, 555; «2», 525 do 535; «6» 425 do 430; «7» 375 do 385. Otrubi: 1 vagon 205 do 210. Tendence nestanovitne.

Dunajski trg z mlekarstvi produkti. Na trgu je precej gornjavstirskega sirovega masla. Ker se to težko razpeča, pada cena, ki znaša 50.000—52.000 Ka. Po ostale tuzemskem, madžarskem in jugoslovanskem mlekarstvu sirovem maslu obstoja živahnije povpraševanje. Cene za te vrste se gibljejo med 58.000—62.000 Ka za kg. Posebno živahno je povpraševanje po inozemskem sirovem maslu, ki je dobre kakovosti. Dansko sirovo maslo notira 76.000—77.000 Ka, holandsko 74.000 Ka. Cene za sir so: švicarski emmentalski 64.000, tirolski polementalski 40.000—46.000, holandski gouda 32.000, danski «švicarski» sir 33.000—35.000 Ka.

Ljubljanska borza za blago in vrednote posluje dnevno od 12. do 13. ure, izven sobote, nedelje in praznike, in sicer je določeno poslovanje za blagovni oddelek od 12. do 12. ure 25 minut in za efektivni oddelek od 12. ure 35 minut do 13. ure. Uradne ure borznega tajništva so od 9. do 14. in od 16. do 18. Na tajništvo naj se izvolijo zainteresirani obračati za vse željene informacije. Telefonska številka tajništva je 402 in 488.

Razdelitev avstroogrškega železniskega materiala na nasledstvene države. Mednarodna komisija za razdelitev avstroogrškega železniskega materiala med sedem nasledstvenih držav, ki je pričela delovati 1. 1919., je ponovno prekinjeno delo zopet nadaljevala od 9. julija 1923.; sedaj je podoba, da se bodo dela te komisije kmalu dovršila. Po sklepih z dne 9. julija 1923. je komisija zbrala potreben statistični material za rešitev vseh še odprtih vprašanj razdelitve in je mogla 31. maja t. l. izvršiti razdelitev glavnih objektov, kakor normalnim lokomotiv, osebnih in tovornih vagonov. Odločitev o tem se je izvršila v soglasju vse komisije, v kateri se nahaja tudi naš zastopnik. Razdeliti je še samo majhen del materiala, kakor poštni, specialni, ozkotirni vagoni in vagoni na električni pogon. Glede na malo število objektov, ki jih je še razdeliti, bo celo delo komisije najbrž končano še pred koncem letošnjega leta.

Živahen promet na vinskem trgu. Sprčo zelo slabih izglelov vinske trgate je zadnje dni po vseh jugoslovanskih vinskih tržiščih oživila kupčija. Vinski veletrgovci si nabavljajo velike količine dobrih starih vin, ki jih nameravajo uporabiti za mešanje z novimi letošnjimi vini, ki bodo po vseh izgledivih večinoma zelo slabe kakovosti. Zaradi tega se pričakuje, da bo n. pr. Dalmacija kmalu vsa bela vina prodala. Sremska stara bela vina se plačujejo po 4—5 Din ab Srem in se istotako kupujejo v velikih količinah. V Dalmaciji stane beli opolo ab Makarska-Zaostrog 3—4,25 Din.

Refakcija za izvoz lesnega oglja. Prometni minister je dovolil za izvoz našega lesnega oglja refakcijo 25 odst. normalne tarife vrnine. Do te refakcije ima pravico oni, ki dokaže z originalnimi mednarodnimi tovarnimi listi, da je izvozil v enem letu najmanj 5000 ton tega oglja.

V trgovinski register so se vpisale nastopne firme: Jadransko-posavska delovna d. z o. z. v Kranju; »Ites«, družba z o. z. za lesno trgovino in eksport v Ljubljani; Merkantilna banka, podružnica v Ribnici.

Redni občni zbor ima Anglo-Austrian Bank Limited dne 29. t. m. v Londonu.

Dobava sukna in jagnječih kož. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je po naredbi ministrstva saobračaja preložila rok 27. avgusta t. l. za ofertalno licitacijo za dobavo 3.200 m temnomodrega sukna in 12.700 komadov jagnječih kož na 27. septembra 1924.

Stanje sladkorne industrije v Italiji. Podatki, zbrani od Zveze sladkornih industrij v Italiji so složni v tem, da sladkorna pesa letos dobro obeta, ker ni nikdar primanjkovala vlage. Računa se, da bo pridelek sladkorne pese znašal okrog 38 milijonov q, kar bi dalo 3 milijone 800.000 do 4 milijone q sladkorja. Lanska produkcija sladkorja v Italiji je znašala 3.150.000 q.

Naraščanje konkurzov v Italiji. V prvi polovici t. l. se je priglasilo v Italiji 3767 konkurzov napram 2558 v istem času 1923 in 1571 v l. 1922. Povprečno je bilo na mesec 627 konkurzov napram 474 v l. 1923., 297 v l. 1922. in 149 v l. 1921.

Zakon proti odušnim obrestim v Poljski. Nedavno je stopil v Poljski v veljavo zakon, po katerem je zablajanje pobirati obresti, ki bi znašale na leto več nego 24 odst.

Brezposelnost v Angliji. Iz Londona poročajo, da je število brezposelnih znašalo 11. t. m. 1.091.700 oseb, to je za 11.466 več nego 4. t. m.

OBLEKE za gospode in deco

kupite najbolj ugodno pri trvdki

J. MAČEK
Aleksandrova cesta šte. 12.

Sokol

Slovanski Sokol

Zagreb, 22. avgusta.

Na zletu in saboru Jugoslovanskega Sokola v Zagrebu so se godile velike reči. Na čelu povorka so šli starejšine Sokola štirih glavnih slovanskih narodov; s starostjo jugoslovanskega Sokola je korakal starosta poljskega Sokola brat Adam Zamojski; z njima sta šla starosta češki in Sokol ruski.

Na stvoritveni seji sokolskega sabora je prvi odzdravljaj Poljak v imeu poljskega Sokola ter, zavzet za ves slovanski svet, odgovorjal brate Čehe in Ruse in Rus Vergun, ki je pred vojno stal v vrstah, katere na slovanskih shodih niso hoteli slišati poljske himne, je sedaj govoril o bratih Poljaki, istotako kakor je o bratih Poljaki govoril Sokol Čeh.

Sploh je ves sabor stal pod častno afirmacijo Poljakov v slovanskih vrstah. S češkim glasom se je na konferenci o ustavitvi Zveze slovanskega Sokolstva poljskemu Sokolu, oziroma njega starosti Zamoyskemu poverila naloga, da dalje vodi akcijo o statutih take Zveze.

V sokolskih vrstah se je veliko Slovanstvo strnilo; tu ni več rusko-poljske rane, ki je doslej sprečevala razvoj slovanskega življenja.

Da se je Poljakom omogočil prihod na zlet jugoslovanskega Sokolstva, to je velik slovanski uspeh letošnjega leta. Tudi separatistični »Hrvatski Sokol« je vabil k sebi še pred veliko nočjo Varšavo, a zdravi instinkt poljskega Sokola je vabilo od bil, ker se je čutilo, da bo na zletu separatističnega Hrvat Sokola bujskanje proti drugemu delom našega naroda. Prišli pa so na zlet jugoslovanskega Sokola.

To dejstvo je omogočilo sijajno slovansko manifestacijo na zagrebškem saboru. To separatiste boli, zato sedaj zagrebške blokaške novine bruha jo žveplo.

Gođe se velike reči, a ne po volji malih ljudi...

Sport

ADMIRA (DUNAJ) : ILIRIJA
6 : 0 (4 : 0).

Jesenska nogometna sezona je oživila šele z včerajšnjo veliko mednarodno tekmo. Da si želi naše občinstvo videti le boljše tekme z znanimi inozemskimi klubmi, nam priča lepo število gledalcev, ki je včeraj kljub skrajno neugodnemu vremenu prisostvovalo tekmi med dunajsko Admiro in našo Ilirijo. Take tekme so gotovo v interesu našega nogometnega sporta, saj je velike važnosti, da prihajajo k nam klubi iz onih sportnih središč inozemstva, ki so znani po svojih sportnih uspehih.

S svojo včerajšnjo igro je dokumentiralo simpatično moštvo Admire visoko stopnjo dunajskega nogometa. Igra Dunajčanov je bila odlična in gotovo najboljša, kar smo jih od pomladanskega zostovanja dunajskega Slovana videli v Ljubljani. Admira poseduje vse vrline moštva visoke klase. Vsak poedinec je izvrsten tehnik in taktik; celo moštvo pa predstavlja izvrstno enoto, ki deluje precizno in brezhibno. Napadalci so hitri, silni in nevarni strelci. Njihove lepe akcije je publika honorirala s spontanimi aplavzom. Odlični strelci je zlasti desna zveza. Krilski vrsta služi v krepko oporo napadalcem in se odlikuje po krasnem startu na žogo. Obramba je klasična. Njeri ostri in krasni osvobodilni strelci so zadivili slehernega gledalca.

Ilirija takemu odličnemu moštvu ni mogla biti kos. Soglasna sodba vseh gledalcev pa je, da je napad Ilirije v sedanjih postavah povsem nemogoč. Posamezni igralci so igrali sicer požrtvovalno, niso pa mogli prodreti odlične dunajske obrambe. V krilski vrsti je bil nad vse požrtvovalen Gabe, ki je bil izvrstna opora celotnega moštva. Tavčar ne dosega več svoje nekdanje forme. Obramba se je sicer trudila, ni pa mogla razbiti lepo izpeljanih kombinacij nasprotnega napada. Vratar Miklavčič bi dva gola morda lahko obranil, ostali goli pa so bili neubranljivi.

V splošnem je bila igra na polju precej otvorenja in ni bilo občutiti prevelike premoči gostov; pred goli pa je seveda bila situacija bistveno drugačna in tej okolnosti je tudi pripisati visok poraz domačega moštva.

Tekmo je sodil dobro g. Betetto.

Za avtomobilsko gorsko tekmo, ki se vrši v nedeljo dne 24. t. m. na serpentinah med Vrhniko in Logatcem so predpriprave in tehnične dispozicije dokončane. Trenaža motociklov in avtomobilov je bila zelo intenzivna, zato je pričakovati, da se dosežejo vzlic nevarnim in mnogostevilnim ovinkom zelo ugodni časi. Pri motociklistični tekmi ima znani dirkač g. Barešič največ šanc. Nevarni konkurent mu je Rado Hribar. Iz Beograda se je pripeljal na lastnem motociklu DWK sportnik Mišić v Ljubljano, ki se tudi udeleži tekme. Za najboljši čas dneva je razpisal avtomobilski klub lepo umetniško darilo, ki predstavlja avtomobil iz bron, vozeč v polnem diru; prva cena sportnega voza in prva cena potniškega voza sta umetniški statueti iz bron. Dalje je podaril avtomobilski klub motociklističnemu klubu srebrn pokal za najboljšega vozača. Darila so razstavljena v izložbah tvrde Magdič v Ljubljani. Razdelitev daril se vrši v hotelu Kramar v Logatcu takoj po končani tekmi.

Jugoslovanski zimskošportni savez sklicuje važno sejo v ponedeljek ob 8.30 v kavarni Emona, damski salon. Udeležba je dovoljena le članom upravnega odbora, katere proš, da se zanesljivo udeleže seje. Glavna točka: vojaški smuči tečaj. — Podpredsednik.

Iz sekcije nogom. sodnikov (Službeno). Za tekočo sezono so določene sledeče sodniške takse: drugorazredne prvenstvene in prijateljske tekme 10 (5) Din; prvorazredne prvenstvene in prijateljske tekme 60 (10) Din; internacionalne, medmesne in podsavezne 125 (25) Din. Številke v oklepaju značijo zneske ki jih sodnik plača v sekciji blagajni; podsavezni in nelzprašani sodniki oddajo cele takse sekciji blagajni. Vsak sodnik je glasom sklepa glavne skupščine ZNS primoran ubrati celo takso brez vsakega odbitka. Takso mora blagajnik kluba, ki tekmo priredi, odnosno pri prvenstvenih in podsaveznih tekmah blagajnik podsaveza, pred pričetkom tekme

na velesejmu!

Paviljon E 39.
Razstava in sprejemanje naročil.

izplačati sodniku. Prošnje za delegiranje sodnikov k tekmam morajo vpsolati klubi najkasneje vsako sredo do 18. ure na naslov sekcije: kavarna »Evropa«. Imenoma zaprositi sodnike je nedopustno. Podsavezni sodniški izpiti se vrše v nedeljo dne 31. VIII. in sicer ob 10. uri teoretični v damskem salonu kavarne Emona, ob 14. praktični na igrišču S. K. Ilirije. Prijave je vpsolati do četrtka dne 28. t. m. na naslov sekcije. Prijave morajo vsebovati sledeče podatke: Ime in priimek, natančen naslov, rojstno leto, ali je kandidat že polagal kak sodniški izpit, kje in s kakim uspehom. Za vodenje tekem na teritoriju LNP so razen izpršanih saveznih sodnikov upravičeni še sledeči gg.: Fink (Ljubljana), Planinšek, Sepec, Nemeč (Maribor) in Ochs (Celje).

Nastop težko-atletične sekcije Slovana. Sinoči je v Narodnem domu priredil S. K. Slovan javno produkcijo svoje težko-atletične sekcije. Kot gost je nastopil g. Marjan Matijević, ki je s svojimi lepimi produkcijami navdušil številno zbrano publiko. Posebno je žel burne aplavze, ko je držal v zobeh sode napolnjene z vodo v skupni teži 300 kg in plesal kolo. Krivil je tudi železne droge v spiralo in pokazal z raznimi efektivnimi akcijami svojo silno moč in energijo. Člani Slovana so predvajali rokoborbo in boks. V francoski rokoborbi sta nastopila gg. Tičar in Pipenbacher. Borba je ostala nedoločena in se danes nadaljuje. V rimsko-grški rokoborbi, ki je bila zelo zanimiva, je g. Koščinski premagal g. Bardeferja v 14. minuti. — V boksu sta se merila gg. Vavpotič in Legat. Zmagal je po točkah g. Vavpotič, ki je bil ves čas v veliki premoči. Danes se prireditev ponovi in sicer z novim zelo zanimivim programom.

S. K. Primorje II. : S. K. Svoboda. Danes, v nedeljo ob 3. pop. prijateljska tekma na igrišču Primorja. Igra se je ob ugodnem vremenu.

S. K. Red Star, Celje : S. K. Radeče. Danes se vrši v Radečah revanšna nogometna tekma med S. K. Red Star, Celje : S. K. Radeče. Z ozirom na dobro formo domačega kluba, zadnja tekma s prvakom Celja S. K. Celje je končala z rezultatom 4 : 1 za Celje, bo moral napeti S. K. Red Star vse sile, da si izvzvoje zmago. Obeta se prvovrsten sportni užitek. Začetek tekme ob 4. uri popoldne na prostoru g. Starca.

Za revanšno tekmo Admira : Ilirija, ki se igra danes ob 17. na sportnem prostoru Ilirije poleg velesejme, se vrši pred prodaja vstopnic še danes ob 9. do 11. ure v trg. J. Gorec. Mladinske vstopnice se dobe popoldne pri dnevi blagajni. — Tekma se vrši ob vsakem vremenu.

Admira v Zagrebu. Po absolviranih tekmah v Ljubljani odpotuje dunajska Admira v Zagreb, kjer bo 30. in 31. t. m. odigrala dve tekmii s Haškom.

Nogometno tekmo Ilirija : Sašk, ki se vrši dne 7. septembra v Ljubljani kot prvo kolo za nogometno prvenstvo Jugoslavije, bo sodil znani najboljši jugoslovanski sodnik g. Fabris.

Juniorji Ilirije igrajo danes ob 9.30 v slučaju ugodnega vremena prijateljsko tekmo s S. K. Krakovo.

Lawn tennis turnir. Internacionalne tekme za prvenstvo Ljubljane so odgodene za nedoločen čas. Termin se pravočasno naznani.

Tenis-turnir v Zagrebu. Hašk priredi konec tega meseca velik mednarodni tenis turnir, na katerem bodo sodelovale tudi priznane veličine kot Kehrling, Djurdjerski, Morpurgo, Klenz, Munk in drugi.

ODGOVOR NA JAVNI POZIV. ATLETA SUMAKOVA.

Vaš poziv, ki ste ga objavili dne 22. t. m. sprejemam in Vas vabim v nedeljo zvečer v Narodni dom, da se z mano pozikujete. Atlet M. Matijević.

UVOZ IN PRODAJA
RAZLIČNEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA
NA DEBELO IN DROBNO!
A. & E. SKABERNÈ

Vsaka
beseda
50 par

Mali oglasi

Za
„Dopisovanje“
in „Ženitve“
vsaka beseda
1 Din

Plaša vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje“ in „Ženitve“ se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujo se le mali oglasi, ki
ne plašajo naprej. Plaša se lahko tudi v znamenih. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka
za odgovor ter manipulacijska pristojbina (3 Din).

Obiti

Slike za legitimacije
izdajajo najhitreje fotograf
Hugon Hliber, Ljubljana,
Valvasorjev trg 7. 1828

Modistka

Z. Gorjanc & Co., Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 27, poleg
hotela „Tratnik“ sprejema
vsakršnjo popravila slama-
nikov in svetilnih klobukov.
Potrebna točna. 1093

Naznanilo

Naznanjam si, običajno, da
sem popel otvoril svojo jer-
menjarsko in torbarsko de-
lavnico s prvotnimi moči.
Izdelujem vsa v to stro-
ko spadajoča dela: konjske
opreme, damsko torbice, no-
metne šope itd. ter vsa
popravila. Vljudo se pri-
poroča Mihail Jager, Po-
ljanska cesta 9. 17198

Čevljarska delavnica

(novootvorenja) Pred Igr-
ištem št. 1, sprejema v delo
izdelavo novih čevljev po
najmodernejši obliki in vsa
torbarska popravila. Pripo-
roča se trgovcem in čevlja-
rskim mojstrim za izdelava-
nje gornjih delov. 17060

Najnovejši vzorci

ko prispejo za preoblikovanje
damskih klobukov. Tudi
bell se snajajo. Svileni se
izdelujejo točno in po niki
cent. Se vljudo priporoča
J. Stemberger Komp., mo-
diška, Dunajska cesta št. 9.
17257

Entlanje

in ročno šifriranje, izdeluje
„Amor“, izdelovalnica per-
la, Viš-Glinice 20 in Božič,
Erzovski pristan 4. 17279

Pouk

Učitelj
z nemško matoro poučje
nemščino in druge predmete
(tudi gošči). Cena po dogo-
voru. — Ponudbe pod šifro
„Reduciran 8843“ na upravo
„Jutra“. 17324

Službe

(dobe)

Prodajalka

hudi 25 let stara, inteligent-
na, špecerjarske stroke, zmog-
na tudi pisarniških del, se
sprejme za Ljubljano kot
opora šeru. Nastop septem-
bra do novembra. Ponudbe
z slike, navedbo doseganja
službovanja in zahtevno
plače na upravo „Jutra“
pod „Prodajalka 8768“. 17145

Učenka

h fotografirala stroko, se
hče. Naslov v upr. „Jutra“
17142

Pošt. dekle za sobarico

se hče za Zemun, ki zna
nemško ali erbohrvatsko. —
Ponudbe na naslov: Dr. K.
Radojčić, Zemun. 17162

Sprejeto bi bilo takoj

pametno, dobro vzgojeno in
smotno za delo v boljši hi-
ši, pripravno dekle, ki se
sposobi najvišje stopni otrok,
stara do 20 let. — Odra se
samo na dostojna dekleta. —
Naslov pove uprava „Jutra“
17172

Trgovski učence

se primerno šolsko izobrazbo,
pošten in priden, ki ima
vselej do špecerjarske trgo-
vine, brez ohrane, se hče za
takojšnjo trgovino. Ponudbe
se prosil pod „Dobro“ na up-
ravo „Jutra“ pod št. 129,
Ljubljana. 17156

Več čevljarjev

na fina šita dela, sprejme
trajno P. Gregor, Maribor,
Pod mostom 22. 16888

Učenko

trdar, močno in poštenih
staršev, s primerno šolsko
izobrazbo, hče ugledna trgo-
vina na delu. — Prednost
imajo z deželno in šolničar-
stvom hčerke. Cenj. ponudbe
pod „Učenka 28“ na upravo
„Jutra“. 17094

Samostojnega mlinarja

za ekspozitni paronim, sprej-
me takoj uprava veleposet-
va Beltin (Prekmurje). 17076

Manufakturna veletrg.

sprejme: poslovdno, trgo-
vskega pomočnika in kon-
tostinj. Plača po sposob-
nosti. Samo prvotne mo-
či. Naj poželje svoje po-
nude z navedbo doseganja
službovanja in časa na-
stopa na poštni predal št.
165. 17027

Spretna modistinja

se takoj sprejme. Kje, pove
uprava „Jutra“. 17194

Strojotipka

se nekoliko prakse, se sprej-
me na pisarno ponudbo. —
Dr. Kolšek, Laško. 17244

Dobra kuharica

z vrljstnimi spričevali, se
hče. Prihodno, sprostost in
poštenost predpogo. Naslov
pove uprava „Jutra“. 17262

Trgovski pomočnik

(ali pomočnica) samo prvo-
vrstna moč, se sprejme pri
Nabavilni zadrugi držav-
nih udeležencev v Mariboru.
— Reflektanti naj predlože
spričevala in se osebno pre-
stavijo v pisarno v Stolni ul.
št. 5/1 ob delavskih pop. od
15.—16. ure. 17249

Šivilje

vajene v damski konfekciji,
sprejme takoj Rado Jerin,
Cesta na pasji brod št. 9.
17271

Kleparski vajenec

priden in pošten, ki ima ve-
selje do kleparke obrti, se
sprejme takoj. — Ig. Tomič,
Mengeš. 17317

Zobotehnik

perfekten v zlatu in kavču-
su, se hče za Beograd. —
Ponudbe na: Belosović, ru-
bar, Beograd, Studenčica ul.
br. 44. 17305

Gaterista

z polnoiznajeniku, hče Glo-
bus, konzervna tovarna, d.
i. na Vrhniki. — Prednost
imajo sami. Plača po dogo-
voru. Stanovanje na trd-
ni. Nastop takoj. Reflektira
se samo na prvotne moči,
ki se delajo v velikih obra-
tilih. 17316

Službe

(iščejo)

Trgovski pomočnik

ali skladiščnik meš. stroke
prezame takoj samostojno
mesto v Ljubljani. Pisarne
ponudbe pod šifro „Verziran
3025“ na Aloma Company,
Ljubljana. 17150

Trgovski potnik

hče mesta kot skladiščnik
ali kaj siljenca. — Naslov
pod „Skladiščnik“ podruž-
nici „Jutra“ v Mariboru.
17241

Avto strokovnjak

prvotni monter, zaslužlj.
hče primerno službo; gre
tudi eventualno za šoferja.
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Delo 8760“. 17136

Absolventinja trg. šole

želi vstopiti kot praktikan-
tinja v večje trgovsko ali
industrijsko podjetje. Po-
nude pod „Odličnikinja“
na upravo „Jutra“. 17128

Pekovski pomočnik

zmožen vsa dela pri par-
nih in navadnih pečeh, hče
službo. Naslov pove uprava
„Jutra“. 17201

Kot učenka v trgovino

z meš. blagom, želi vstopiti
14 let stara deklica. — Ivana
Rupnik, Brod 12, Logatec.
17193

Kot začetna natakarka

v kakem hotelu ali restav-
raciji, hčem mesta. Cenjene
ponudbe prosim pod „Začet-
na natakarka 8783“ na upr.
„Jutra“. 17174

Kontoristinja

ali blaginčarka, s prakso,
hče mesta. Naslov v upr.
„Jutra“ pod „Praksa 8752“
17069

Blaginčarka

zmožna vseh pisarniških del,
želi mesta. — Gre tudi kot
voznikinja. Vajena je vseh
vrstnih del. Cenjene ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Takoj 8729“. 17041

Šofer in mašinist

klasificiran s prvim redom
v Beogradu, kjer je bil za-
poslen na dvoru, hče pri-
merne službe. Ponudbe po-
šlji iz Banata“ na upr.
„Jutra“. 17179

Carinski posredovalec

ki dobro pozna carinske ta-
rife in druge predpise, od-
lično poznavatelj vsa bla-
ga, z najboljšimi referenca-
mi, hče namestiti pri špe-
deriji, tavarani ali banki, ki
imajo interes. — Ponudbe
Gajič, Bertalavčeva br. 10/
Brod na Savi. 17160

Prodajalka

starejša moč, želi mesto kot
poslovdkinja in gre tudi na
deželo. — Dopise na podruž-
nico „Jutra“ v Celju pod
„Zvesta“. 17092

Učenka

15 let stara, iz poštene hiše,
želi vstopiti v trgovino, kjer
bi dobivala hrano in stano-
vanje, najraje v Mariboru.
Ponudbe pod šifro „Učenka“
na podružnico „Jutra“, Ma-
ribor. 17163

Kot gospodinja

h kakemu samemu gospo-
dinu ali gospe, hče mesto
starejša gospodinja. Dopise
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Boljša 8847“. 17339

Izkušen strojnik

kličevar in kurjač, samos-
tojen in zaslužlj. hče
službo. Naslov pove uprava
„Jutra“ pod šifro „Mehan-
izma 8844“. 17321

Učenec

močan, boljših staršev, bi
se rad izučil mehaniki ali
elektrotehnični stroke. Cenj.
ponudbe z pokoji na upravo
„Jutra“ pod šifro „Mehan-
izma 8844“. 17321

Mesto službe

Sprejemam tudi vsako delo v
večjem podjetju. Dopise pod
„Agilna“ na upr. „Jutra“
17307

Zagar

in lesni manipulant, trenen
in pošten, z daljšo prakso,
želi premeniti mesto. — Gre
tudi v Beeno. Vd pove Jo-
žef Tušek, bufet Tivoli,
Ljubljana. 17316

Kot začetna natakarka

v kakem hotelu ali restav-
raciji, hčem mesta. Cenjene
ponudbe prosim pod „Začet-
na natakarka 8783“ na upr.
„Jutra“. 17174

Perje

kokoške, gosje in gosji puh
ter račje, oddaja vsako mno-
žino po zmerani cenah trd-
ka E. Vajda, Čukovec.
1833

Avto „Fiat“

4-sedelno, dobro ohranjen, se
proda v Hrenovi ulici 3,
II. nadst. 17230

Kočija

eno in dvopredna, oljnat-
ost, se ceno prodaja. Ogleda
se: Pot v Rožno dolino 27.
17226

Dirkalno kolo

skoro popolnoma novo, se
proda. Polize se, ozir. ogleda
od 8.—14. ure pri Jos.
Zeme, Zadruga banka,
Aleksandrova cesta št. 5.
17134

Dva vinska soda

47 in 57 hl, dobro ohranje-
na, proda Juraj Antičević v
Logatec. 17195

Pokvarjeno jedilno olje

(30—40 l), uporabno kot go-
rilo olje, prav ceno prodaja
Alojzij Mihovec, Logatec,
Brod 14. 17191

2 fotografska aparata

prvi 10 X 15 s dvojnimi ana-
stigmatom 1,6:8; — drugi
9 X 12, Extra Rapid Aplan-
at (angleški) s pritiskalnim
pod. prodaja v Logatec.
17159

Motorno kolo

znamke „Wanderer“, 1 in
pod HP, v dobrem stanju,
ceno prodaja D. Rovšek, Ko-
lovčarska ulica 24. 17186

Knjige

različne vsebine (zabavne,
medicinske, tehnične, nabo-
ne itd.) v različnih jezilih,
nove, večje razpisane knji-
žnice, se prodajo po dogovor-
nih cenah. Za ogled se na
razpisalo v tiskarni Galé,
pod Rožnikom pri Ljubljani
17009

«Sirius» gazolin-aparat

za proizvajanje svetilnega
in kurilnega plina, komple-
ten, dobro ohranjen, se pro-
da. Naprava proizvala na
uro 3—4 m³ plina, kar od-
govarja 25—30 svetilkam po
45 HK, zahteva le 1 m³ pr-
stora in je priprava na
obrt in razsvetljavo. Pismo-
na pojasnila daje Knez Leo,
Ljubljana, Kongresni trg št.
3, III. nadst. 17001

Motocikelj

s priklopnim vozom, poceni
prodaja P. Škafar, Ljubljana,
Rimska cesta 11. 16918

Pohišstvo! Bičevniki!

Radi preseljevali se več novih
spalnic ugodno naprodaj.
Letom velika izbira bičev-
nic. Obrtna hranilnica in
posojilnica v Kranju. 16687

Safama, sir

trapiškovski in polemendol-
ski, šunka in vse delikates-
ne specialitete. — Anton
Verbič, Ljubljana, Stritarje-
va ulica 2. 16622

Ostale slanimke

nakitene in prazne, prodaja
po lastni ceni Horvat, Stari
trg. 16555

Belj klobuki

(oblike) od 160 do 200 Din,
dvoharval 170 Din, različne
dolge barve 150 Din. —
Horvat, Stari trg. 16533

Znižane cene

otroških vozičkov, dvokoles,
malih pomolnih motorčkov
ter raznih motokicijev. Ri-
stavi strojev in pneuma-
tike — Tribuna, F. B. L.
Ljubljana, Karlova c. 4.
Sprejemajo se v popolno
popravo za enajsturne in
ocnem, postkranje dvoko-
lesa, otroški vozički, šival-
ni in razni drugi stroji. —
Prodaja se tudi na obroke.
Ceniki franco. 16770

Ne zamudite prilike

ogledati si ravno došla naj-
novejša kolesa znamke
Humber-Puchove in šivalne
stroje „Mundlos“ s 15letno
garancijo. Samo pri trdki
Jos. Selovin-Cuden, Ljublja-
na, Meštni trg 13. — Cenik
na razpisalo. 15613

Trgovci in šole

kupite najcenejše šolske ma-
pe, bloke, note, v vsaki
možnosti v knjigovodni Zup-
an, Gajeva ulica št. 12 (za
palaco Ljubljanske kreditne
banke). 17038

Otomane

in drugo blaginasto pohišto,
tma vedno v zalogi po naj-
nižji ceni Rudolf Radovan,
tapietnik, Krekov trg št. 7.
15312

Pozor, kovaški mojstri!

Gotove grifane pdkve za
simo na šraufstole, se dobi-
jo po niki ceni (30 kron) ki-
logram v skladišču na Po-
ljanski cesti 59. 17089

Pleteno pohišstvo

za vrt, verande, čakalnice in
otroče sobe, ima v zalogi v
veliki izbiri Rudolf Radovan
Krekov trg 7. — Dobrihjam
pleteno rolo za okna v vsoki
velikosti. 15302

Na obroke

kupite najceneje in najboljše
šivalne stroje, za katere se
jamči 10 let in počevanje
v umetnem vezanju vsaki
čas brezplačno pri L. Rebolji,
Kranj in to za šivilje, kroja-
ke in čevljare. Cenik poš-
ljem brezplačno. 17019

Eleganten brek,

kočija, seno in detelja, na-
prodaj. Naslov pove uprava
„Jutra“. 17258

Bencinski sodi

železni, ugodno naprodaj. —
Naslov pove uprava „Jutra“
v Mariboru. 17247

Najboljša kolesa,

šivalne stroje za vsako obrt
s 15letno garancijo, kupite
po konkurenčnih cenah v tr-
govini Pivsel v Preški pri
Medvodah. 17008

Solne vreče

v vsaki množini, prodaja
Kozelj, Ljubljana-Viš-Glince
št. 20. 17277

Skobelmašine

(Dichtendolmaschinen) ma-
lo rabljen, prodaja po niki
ceni Kozelj, Ljubljana-Viš-
Glince 20. 17278

Šivalna stroja

čevljarski in šivilski, dobro
ohranjena, se poceni prodaj-
ta. A. Vaneli, študentov-
ska ulica 3/1. 17307

Moško kolo

se proda v krojačnici na
Poljanski cesti 13. 17366

Kuhinjska kredenca

belo pleškana, se proda za
600 Din. Ogleda se v dopol-
nitveni urah v Stritarjevi
ulici št. 5/II, levo. 17369

Damsko kolo

v najboljšem stanju, znamke
„Peugeot“, se prodaja. Cena
1750 Din. Naslov se izve
pri Aloma Company, Ljub-
ljana. 17368

«Ica» povečalni aparat

št. 1418-1, za pomanjšanje
in povečanje do 30 X 40 cm,
kompleten, se proda za 1500 Din.
Kompleten projekcijski apar-
at za diapozitive 8,5 X 10
cm s kompletno karbidno raz-
svetljavo in več raznimi dia-
pozitivi, se proda za 1500
Din. — Slavko Vengar, Ru-
dovičeva. 17281

Tovorne avtomobile

od 1—5 ton ima vedno v za-
logi O. Z. ušek, Ljubljana,
Sodna ulica 11. 17304

Perzijska preproga

krasna, se prodaja. Naslov v
upravi „Jutra“. 17303

Srednjo pisar, blagajno

Wiese, omara za knjige in
lepe, s garancijo, umil-
nik in bufet z marmori-
stom ploščo in drugo pohišto
prodaja. Dunajska cesta 15,
levo stopn., II. nadst. levo.
17295

Pozor!

Belj damski filo klobuki,
najnovejši modeli po 140
Din, se dobivajo edino pri
Mariji Jeglič, modistinji v
Stomskovi ulici 27, Ljubljana.
17308

Vinski sodi

rabljeni, 250—700 l, se po-
ceni prodajo. Naslov v upr.
„Jutra“. 17309

Sokolski kroj

popolnoma nov, kompletan
(srajco, čepico in pas) pro-
dam. Naslov pove uprava
„Jutra“. 17310

Avto

„Opel“, 18—24 HP, 4-sedelni
v popolnoma dobrem stanju
z novo Mihelica-Cable pneuma-
tiko in novimi ležaji, se
ugodno prodaja. Ponudbe na
kapetana Debevara, Dravska
c. 14, Ljubljana. Ogleda
se na Mirju št. 4. 17318

Moško kolo

„Puchrad“, se proda za Din
1500. Kje, pove upr. „Jutra“
17343

Najstarejša slovenska

pleškarska in litar-
ska delavnica
IVAN BRIGELJ
Dunajska cesta 16
se priporoča. 18
Izvršitve tobo. Cene zmerne.

Kupim

Hrast., smrekove hlode
v normalnih dolžinah in v
debelinah nad 30 cm, ku-
pimo vsako množino, naj-
raje na progi Zidani most—
Brezice. Ponudbe z navedbo
cene, močine in kraja, kjer
se laži lahko ogledajo, pros-
imo na naslov: And. Jakli,
Krmelj, Dolensko. 1017

Petrolejske kante

z zaboji in brez njih, plača
po najvišjih cenah i va s
Berkant, Seničica pri
Medvodah. 17111

Pisalni stroj in pis. mizo

oboje dobro ohranjeno, ku-<

Trgovci
Srednjih let, v lepem kraju
Sp. Stajarske, 20 let, z
boljšo dekelico od 24-30 let,
ki bi imela veselje do trgovine
ter posedovala nekaj
gotovine. Prednost imajo si-
vilje z dežele. Cenjene po-
pudbe če mogoče s sliko, na
upravo „Jutra“ dobi značko
„Sp. Stajarske 100“. 17359

Živali

Mali hišni psički
in napredaj. — Naslov pove
uprava „Jutra“. 17327

Razno

Gg. fotografiji
V najem vzamem atelje z
vso opremo, elektr. razsvet-
ljavo in stanovanjem (večje
opremljeno sobo s pečjo, na
cso osebno) na deželi. Kraj
postranske stvar. Detalirane
ponudbe prosim do 1. sep-
tembra pod „Adapter“ na
upravo „Jutra“. 16929

Na dobro hrano
V sredini mesta, se sprejme
3. septembra 10 gospodov
ali gospodičen. Naslov pove
uprava „Jutra“. 17359

Javna prost. dražba
se vrši dne 24. in 25. av-
gusta 1924 ob 9. ure do-
poldne naprej v Ljubljani,
nasproti velesejmu. Proda-
jalo se bo: 16 različnih
motorjev (motociklov) no-
vih in že rabljenih, več dvo-
koles in motorčkov za mon-
tirati na navadna dvokolesa,
več živalnih strojev za si-
vilje, krojače in čevljarje,
kdo rabi otroški voziček,
naj se zamudi prilike, ker
se bo prodajalo veliko raz-
ličnih otroških vozičkov po
zgodovno nizki ceni, dalje 5
kvatromobilov, 4 strunice za
balezo, pripravne za male
mekanike, pnevmatika za
dvokolesa, kračnice že od 12
Din, karbidne svetilke itd.
17052

Polde Vilhar
Marija Vilhar roj. Jakusch
poročena
Vel. Ofok pri Postojni Ljubljana
24. avgusta 1924

Dr. med. univ. 4506/a
Eleonora Jenko-Groyer
zopet redno ordinira od dne 25. av-
gusta 1924. na Miklošičevi cesti št. 6/II.

NAZNANILO.
Slavnomu občinstvu vljudno naznanjam, da
sem otvoril v Židovski ulici št. 5 poleg svojega
že obstoječega podjetja pletenin še
delikatesno trgovino.
Najfinjši likerji, specialitete in večkrat
na dan sveži kruh ter pecivo iz priznane pekarnice
V. Bizjak. — Točna in solidna postrežba.
Priporoča se
4518/a **Franc Kos.**

Trgovina perila
HED. ŠARC
pralnica in likalnica
Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

Rleks.
Gjud ml.
Ljubljana, Kongresni trg št. 6.
Higienično urejeni moderni damski česalni salon.
Zaloga slovitih specialitet za dame:
Kamfor krema kraljice Marije.
Specialiteta:
Lasni obročki in vsa lesna dela.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo
PETER BIZJAK
Sp. Siška 136
priporoča solidno izdelane ameriške
pisalne mize
kakor tudi vsa stavbena in pohištvena
mizarska dela
izvršba priznane solidna! Cene nizke!

Šentjanski premog
vseh vrst in vsako množino, v
čisto opranem stanju nudi, za ta-
kojšnjo dobavo
Prodajni urad šentjanskega promogovnika
AND. JAKIL
Ljubljana, Kerkov trg 10 1018-a

Pozor!
Textilna industrija!
Prodaja se kompletna predil-
nica pod zelo ugodnimi po-
goji. Vse informacije je do-
biti pri Al. Langus, Radov-
ljica. 17169

Trboveljski premog
in drva dobavljajo najceneje
in dostavljajo na dom v vsi-
h množini Vinko Kržec,
Trboveljski pristan štev. 12.
16162

Pozor!
Slavno občinstvo naj ne za-
mudi prilike si ogledati na
novo došle acetilenske apa-
rate, ki so porabljali za raz-
svetljavo, kurjavo in kuho
(v 10 minutah zavre 2 litra
vode). Ogleda se lahko od
21. t. m. naprej vsaki dan
od 8.—11. in od 2.—6. ure
pri Francu Gradinarju, klet-
ni parketu mojstru, Rimska
cesta 14. Na zahtevo se da-
jejo tudi pismena sporočila.
17043

Opoldansko hrano
(dnevno juho, pečenko, dve
prikubi, gorko močnato jed)
lčeta 2 gospoda. Ponudbe do
29. avgusta na upr. „Jutra“
z navedbo cene pod „Hrana“
5827. 1759

Spiritismus - Ocultismus!
Dame in gospodje — dobri
medijumi — resno zanima-
joči se za seance, naj se
blagovoljno zglasijo v hotelu
„Soča“ soba št. 1 (med 13.
in 14. uro). 17209

**Prostovoljna sodna jav-
na dražba**
v zapuštno pokoj. Rafaela
Glavinčiča spadajočih pred-
metov: pohištva, najrazlič-
nejših starinskih predmetov
velike vrednosti, knjig (n.
pr. 1. izd. Valvazorja) itd.,
se bo vršila v torek dne
28. avgusta od pol 9. jutraj
naprej na Valvazorjevem tr-
gu štev. 7 I. nadstropje. —
Mate Hafner, notar kot sod-
ni komisar. 17029

Priznано najfinejša zaloga čevljev
Kosta Vukašinović, Ljubljana-Maribor
nudi elegantne čevlje za gospode, dame in otroke vedno po izredno
ugodnih cenah.

JAVNA VZGOJNA ZAVODA V PTUJU.

Za dečke
Dijaški dom
Prešernova ulica št. 29.
Prostora za 100 gojencev.

Za deklice
Mladika
z lastno gospodinjso šolo in
izobraževalnim letnikom.
Prostora za 60 gojenk.

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodih stanovanje,
popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimnazijo,
deško ali dekliško meščansko šolo in šolo Glasbene matice.

Priporoča se uradno koncesijonirano podjetje za zgradbo
vodovodov, hišne inštalacije in centralne kurjave
ANTON KOSER
LJUBLJANA, Aškerčeva ulica 17.
Telefon 621. 1829/a Telefon 621.

CElo vsaka najpriprostejša kuharica ve, da so **Cetina-**
testenine najboljše!
TIsoči in tisoči konzumentov zahtevajo pri svojem trgovcu
izrečno **Cetina-testenine.**
NAravno, zakaj **Cetina-testenine** se izdelujejo po na-
polskem načinu le iz najboljših vrst pšeničnega zdroba.
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
PATERNOST & REMIC, Ljubljana, Slomškova ul. 11.
Paviljon na velesejmu „H“, koja štev. 237.

Kupujemo smrekove in jelove droge
s 5 do 8 cm premerom na zgornjem tenkem koncu; dolgost 4 do 8 m.
Ponudbe naj se pošljejo na
**Brača Miletio, Zagreb, Ilica 199, ali pa v Celje, Kacjanar-
jeva ulica.** 7491/a

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za
palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla,
stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Inserirajte v „Jutru“!

EVGEN LOVŠIN 1860-a
„RUDE IN KOVINE“
LJUBLJANA, Miklošičeva ulica št. 15.
Telefon št. 727. Brzojavlj: Rude
Zagreb: Preradovičeva ulica št. 23. - Telefon 26-80.
Beograd: Jovan T. Markovic, Karadjordjeva ulica, palata „Bristol“.
Telefon št. 668.
Cink, svinec, kositer, baker, svinčena ploče-
vina, cinkova in pocinkana pločevina Cinkarne
d. d., Celje, žveplenokisla glina, katran itd.
Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-
cink, kovinaste ostanke itd.

Krasno industrijsko
posestvo
v vrednosti 2.000.000 Din
preide v last dotičnega, ki
posodi za gotovo dobo
700.000 Din. Ponudbe pod
„Promet 500.000“ na Alo-
ma Company, Ljubljana.
4527a

Sirarja
z nastopom službe takoj
išče „Mljekar ka udruga“
Virovitica
4521a

Zastopnika
za parfumerijsko in
kosmetično stroko
išče za Slovenijo
„AMBRA“
ZAGREB, Gajeva ulica 47.

Zastopstvo
za Zagreb
konkurenčne tvrdke
prevzame agilen trgovec
Večje jamstvo mogoče.
Cenji, ponudbe se prosijo
na Fran Vrsič, Zagreb,
pretinac 391. 4453a

Tančica
za krste
okraski, mrtvaški
čevlji, žepni robci,
razni trakovi, veze-
nina, čipke, noga-
vice, otroške čepice,
sukanec, modere,
vilice in verige, ve-
zalke, pavla, kvač-
kanec D. M. C.,
prejca za vezenje,
elastika, podpetniki
„Eterna“ in razni
gumbi vedno v ve-
liki izbiri pri tvrdki
Osvald Dobeic
LJUBLJANA
Sv. Jakoba trg št. 9.
1100-IV

Išče se stoječ
parni kotel
rahljen in dobro ohranjen
velikosti do 5 atm. pritiska
15 do 20 m² površine. —
Oferte na: **Fabrika sa-
puna, Djurković & Ri-
stić, Kruševac**
4497

Pile in rašpe
(turpije) 4219/a
vsakovrstne, porabljene,
nasekava strokovno in
po zmerni ceni
Ivan Figar
pilarski mojster
Ljubljana, Hrenova ulica 19.

Edino prave „Gaiser“ čev-
lje in lovske čevlje do-
bite le v novo urejeni trgo-
vini in delavnici
J. BRAJER
1863 LJUBLJANA
Turjaški trg (Breg) 1.
Istotam se izdelujejo vseh
vrst čevlji po meri in vse
vrste tržnih čevljev.
Trgovci popusti!
Cene solidne! Postrožba točna!

Ledenico
zidano ali ameriško, ki v resnici led drži,
vam napravi po načrtu ter isto izvrši kakor tudi
ostrejša do 40 metrov v svetlobi brez podpor
špecialna trrdka 1889 a
Franc Pust, tesarski mojster
LJUBLJANA, Strelška ulica.
Zahtevajte načrte! Zahtevajte načrte!

Fran Replč
4345 a
Sodarsko podjetje
Ljubljana Kolezijska ul. 18
Velesejem paviljon „E“ 107, 108 (Trnovo)

Austro-Motorette
1 zyl. 1 PS 2½, PS 2 zyl.
Čudo modernih motorjev.
Tehnika, lahki, ureni, za-
nesljiv, eleganten, cenen v
pogonu. — Obiščite sejm-
ski prostor 224, paviljon G
Automobili, motorna koleca,
pripadajoči deli, orodje.
FRITZ EIGLER, GRAZ,
Mehlplatz 2. — MARIBOR
Cafova ul. 2.

Provizijskega zastopnika 4461a
za obisk trgovcev detaljstov Slovenije, oziroma vse
države za pavelo ročnih del (nemški sukanec
iz nemških tovarov) sprejme podružnica nemških
tovarn na Dunaju. — Cenji, ponudbe z referencami
na „Einheit“, Wien VII., Richterstrasse Nr. 1.

IVAN PRETNAR
prva strojna ladjedelnica v Sloveniji
MLINO-BLED
izdeluje športne čolne in na zahtevo tudi motorne
čolne, vse po zmernih cenah. — Vzročni športni
čolni, razstavljeni na velesejmu je do sedaj trikrat
prodan in električni motorni čolni naročen. 4517a

Zastopnike 4480 a
ki so dobro uvedeni pri industrijah itd.
iščemo za razpečevanje prvovrstnega
gasilnega aparata „KNOCK-OUT“
po vseh večjih krajih Slovenije.
„MEX. DR“, d. z o. z., Ljubljana, Kolodvorska ul. 34/II.

Dynamo
3¼ HP, 220 voltov, popolnoma nov, se ugodno
proda. Istotam sta nasproda dva pletilna
stroja, večja zaloga volnenih maj,
sviterjev, konjskih odej (koocev) in
domaćega sukna. — Poizve se v gostilni
Franc Triplat
Moste štev. 24, pošta Žirovnica.
4511 a

Hiša na Vrhniki štev. 43
pri Ljubljani 4464/a
lepa enonadstropna, dobro ohran-
njena, sredi trga, z 12 sobami, lepim
vrtom, tremi gospodarskimi po-
slopji, štirimi, ob hiši se nahajajo-
čimi njivami se zaradi izselitve
proda. Električna in voda napeljana.
Eno stanovanje takoj prosto.
Cena ugodna. Več pri lastnici hiše.

SIEGEL & DRUG
D. Z. O. Z.
Tkalnica platnenega
in bombažnega blaga
SVITAVY WIEN
(C. S. R.)
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 57. 31.
Telefon 719 Paviljon „H“ 295
4585a

Tvrđka
K. WERLI
v Cerknici
oddá svojo trgovino z meša-
nim blagom takoj v najem.
Eventuelno se tudi celo po-
sestvo proda. 4471-a

Javna dražba.
Dne 18. septembra 1924. ob 10. uri dopoldne se vrši
pri okrajnem sodišču v Celju na št. 4
JAVNA DRAŽBA
kovinske tvornice Karla Pertinača v Celju.
Tvornica proizvaja pločevinasto posodo iz železa in aluminija.
Tvornica je cenjena na Din 3.895.789.—, vadij znaša Din 384.000.—,
najnižji ponudek za tvornico je Din 1.919.830.—.
Tvornica se lahko ogleda proti poprejšnji prijavi pri okrajnem
sodišču v Celju, odd. III.
4514a

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu
poznani kot najboljši
Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Predaja na obroke
Ljubljana, Šelenburgova ul. 3

Centrala za SHS:
Zagreb
Marulićeva ul. 5
Zastopstva v vseh mestih

Novost!

POZOR

Novost!

trgovci, društva, podjetniki in fotografi!

Krajevne razglednice

v najmodernejši obliki in po najugodnejših cenah izdeluje točno in hitro prvi domači specialni umetniško-tiskarski zavod „AŽBE“ v Mariboru, Koroška cesta 39. Istotam se naročajo tudi vse vrste umetniških razglednic v barvo-tisku, trgovska reklama, kakor tudi diplome, podobice itd. Zahtevajte cenike! Za vse večje kraje se iščejo agilni in kavijske zmožni zastopniki.

Umetniško-tiskarski zavod „AŽBE“
Maribor, Koroška cesta 39, tel. int. 446.

Novost!

4493/a

Novost!

ALFONZ BREZNIK

bivši učitelj Glasbene matice

Mestni trg 3 (poleg magistrata)

Velikanska zaloga najboljših klavirjev, pianinov, harmonijev, prima-violin in vsega glasbenega orodja in strun.

Prepričajte se na velesejmu o prvovrstnosti s tem, da osebno preizkusite razstavljene instrumente v paviljonu

„K“ št. 549

JOSIP ŠTIRN, Kranj

ključavnništvo in kovinarstvo, mehanična delavnica

razstavlja svoje specialitete: gozdna kladiva, šampilje za užiganje v les (važno za eksportne trdnice), štedilnike, dimne cevi in kolena, podkve in kapice za čevlje.

Paviljon „G“, koja 244 b.

Velesejem paviljon „G“, koja št. 231.

Izložba najnovejših,
najmodernejših in brezkonkurenčnih
modelov

Svetlobne industrije „VESTA“

En gros

En detail

Naročila in korespondenca:

Paviljon „G“, koja 231, ali atelier
Kolodvorska ulica 8/I. 4275 a

Trapistovski sir

4443a

prvovrstni, kg 33 Din,
pošilja od 10 kg
navzgor proti povzetju
kakor tudi druge
mlečne proizvode

Sirarska zadruga
Oborovo Orle (Hrvaško).

Stanko Kezele

stavbeno in galanterijsko
kleparstvo 4216a

v Ljubljani

Bohoričeva ulica 3

sprejema vsa v svojo
stroko spadajoča dela
ter se toplo priporoča.

Kurite

Malenkostna vse-
bina tera in
žvepla, volod tega
izgoreva brez saj
in omeadu.
Malenkosten pre-
ostanek pepela, no-
bene žlindre, volod
tega tudi enako-
merni ogenj
in dolgotrajna
žerjavica.

Enakomerna veli-
kost kosov ter naj-
izdatnejša izraba
toplote. Izredno
varčno kurivo za
domačo, obetniško
in industrijsko
kurenje.

Izredno varčno
za centralne kurjave
in pekarno.

brikete

4520a

FIAT

OSEBNI VOZOV
TOVARNI VOZOV
OMNIBUSI
SANITARNI VOZOV
OGNJEGASNI VOZOV
TRAKTORJI
LADJINI MOTORJI
STABILNI MOTORJI itd.
Specijalne ponudbe po:
FIAT AVTOMOBILNO ZASTOPSTVO
I. J. gf. HERBERSTEIN
MARIBOR, Gosposka ulica št. 20
Telefon št. 133.

LOKOMOBILI 10-600 HP

WOLF-LANZ novi ili potpuno gene-
ralno popravljeni i iskušani sa i VOR-
NICKIM JAMSTVOM i MONTAŽOM

Sirovovljni - Diesel - upojni plin - motori
BRAČA FISCHER D. ZAGREB
Pantovčak 1 b. Pogledajte naše veliko skladište.

Ročni pletilni stroji (Handstrickmaschi-
nen), nemški fabr. (Rund-
strick-
maschinen), avtomatični, ameriški fabrikat.

Šukala (Spulmaschinen),
nemški fabrikat.

Stroji za sirovo pletenje (Rauhm-
schinen).
Igle vseh sistemov, so stalno v zalogi pri
1116/a
Alfredu Kozma, Osijek 1., Zup-niška ulica 42.
Glavno zastopstvo trdnice Felix Lederer, Wien.

POZOR! POZOR!

Trgovci, obrtniki in kmetovalci!

Preden kaj kupite, OGLEDJTE SI VELIKO ZALOGO pri trdnici

Zalta & Žilić

trgovina z železnino na debelo in drobno
Dunajska cesta 11 LJUBLJANA Dunajska cesta 11

STROJE ZA SIROVO MASLO

v velikosti od 2 do 50 l
dobavlja po
najnižjih cenah

ČUČEK

& KOUBIK

tovarna
gospodarskih
strojev
Strnišče

Šampanjec „Bouvier“

Originalna vina v steklenicah lastnega pridelka

Clotar Bouvier, kr. dvorni dobavitelj, Gornja Radgona

Zastopnik: Lovro Humer na Jesenicah, Gorenjsko.

Banaško moko
Pšenico

in vse vrste deželnih pridelkov
(samo na veliko)
dobavlja po najnižjih dnevnih cenah direktno
iz Bačke ali iz skladišča v Ljubljani

A. VOLK
Telefon Interurban št. 449

veletrgovina z žitom
Zahtevajte ponudbe!

Koruzo Oves
Otrobe

V LJUBLJANI
Brzojavi: VOLK LJUBLJANA

Lovci, strelci,
oglejte si puške!

Informirajte se glede
popravit! 4465-a
Puškarna pav. F 158.

Avtomobili poceni naprodaj

9/23 HP. Puch, razsvetljava karbidna Din 30.000.
11/30 HP. Puch, razsvetljava električna,
16/18 HP. Austro Fiat, razsvetljava elektr.,
24 HP. Austro Fiat, razsvetljava elektr.,
35 HP. Mercedes, razsvetljava elektr.,
24 HP. več Fordov, razsvetljava elek-
trična, a Din 10.000 do 30.000.

Jugo-Auto, Ljubljana
Telefon št. 236 4458-a

Franjo Schell
I. jugosl. tvornica
blagajn

Maribor, Koroška cesta 31

izdeluje pred ognjem in vlomom
popolnoma varne blagajne vseh
vrst in v vsaki velikosti, med dru-
gim tudi tresorje za knjige, oklopne
blagajne za banko in javljirje,
pulte v vseh izdelavah. Blagajne
se izdelujejo tudi po meri in v
najkrajšem času.